

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

ศิริรัตน์ นิลนาก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**THE DEVELOPMENT OF THAI CHILDREN WITH
DISHONESTY-FREE MIND CURRICULUM FOR
PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS AT WAT
THONGSALANGARM SCHOOL PASEECHAROEN DISTRICT
OFFICE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION**

SIRIRAT NILNAK

**A thematic paper submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Education in Computer and Information Technology**

Academic Year 2016

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้วิจัย	ศิริรัตน์ นิลนาก
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบลักษณะนิสัยข้อดีก่อนและหลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจัดขึ้นตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยข้อดีและแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล
2. ผลการเปรียบเทียบลักษณะนิสัยข้อดีของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยไม่โกงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร เด็กไทยหัวใจไม่โกง

Title   **The Development of Thai Children with Dishonesty-Free Mind Curriculum for Prathomsuksa 4 Students at Wat Thongsalangarm School Paseecharoen District Office Bangkok Metropolitan Administration**

Author   **Sirirat Nilnak**

Program   **Curriculum and Instruction**

Major Advisor   **Taweesak Jongpradubkiat**

Co-advisor   **Associate Professor Dr.Bung-orn Sereerat**

Academic Year   **2016**

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop Thai children with dishonesty-free mind curriculum for Prathomsuksa 4 Students at Wat Thongsalangarm School Paseecharoen District Office Bangkok Metropolitan Administration, 2) to compare the honesty of the students before and after the implementation of the curriculum and 3) to study the students' satisfaction towards learning through the curriculum. The sample group included 30 Prathomsuksa 4 students at Wat Thongsalangarm School. The research instruments consisted of lesson plan, honesty assessment form and questionnaire. Data were statistically analyzed in percentage, mean and t-test.

The findings revealed as follows:

1. The Thai children with dishonesty-free mind curriculum for Prathomsuksa 4 Students at Wat Thongsalangarm School Paseecharoen District Office Bangkok Metropolitan Administration delineated the following components: rationale, objectives, curriculum structure, learning activities, medias and learning sources, and measurement and evaluation.

2. The honesty of the students after learning through the Thai children with dishonesty-free mind curriculum was found to be significantly higher at .01 level.

3. The students' satisfaction towards learning through the Thai children with dishonesty-free mind curriculum was generally found at the high level ($\bar{X} = 4.38$).

Keywords: Curriculum Development, Thai Children with Dishonesty-Free Mind

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์ ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ซึ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ อันประกอบด้วยรองศาสตราจารย์ ดร.สุณีย์ กัลยจิตต์ อาจารย์ณัฐกิตต์ สุวรรณฤทธิ์กุลและอาจารย์ณฤมล กันหา

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดทองศาลางาม คณะครูและนักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในชุมชนกำแพงทองพัฒนา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ผู้วิจัยอยู่ในศีลธรรม ยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้ง ครูอาจารย์ ที่กรุณาอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ และคอยปลูกฝังให้ผู้วิจัยตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม ยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้งในการดำเนินชีวิต

ศิริรัตน์ นิลนาท

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในกานวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม.....	9
ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร.....	12
การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง.....	23
บริบทโรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	54
ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	54
ขั้นที่ 2 การพัฒนาโครงร่างหลักสูตร.....	54
ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร.....	56
ขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร.....	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	71
ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงร่างหลักสูตร.....	75
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร.....	75
ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร.....	81
ตอนที่ 5 หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่พัฒนาขึ้น.....	83
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	107
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	109
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	114
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	121
ภาคผนวก จ แบบตอบรับและบทความวิจัย.....	144
ประวัติผู้วิจัย	159

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	64
2	แบบแผนในการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest – Design	68
3	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของลักษณะนิสัยชู้สัตย์ก่อนและ หลังการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง.....	76
4	ผลการเปรียบเทียบคะแนนลักษณะนิสัยชู้สัตย์ ก่อนและหลังการใช้หลักสูตร เด็กไทยหัวใจไม่โกง.....	76
5	ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร...	79

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักสูตร.....	21
3	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	27
4	แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข	30

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 อ้างถึงในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, น.ความนำ) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรื, 2542 อ้างถึงใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, น.ความนำ) จากการวิจัยและติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะ 6 ปี ที่ผ่านมา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2546 ก., 2546 ข., 2548 ก., 2548 ข., สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547; สำนักผู้ตรวจราชการและติดตามประเมินผล, 2548 , สุวิมล ว่องวานิชและนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2547, Nutravong, 2002; Kittisunthorn, 2003, อ้างถึงใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, น.ความนำ) พบว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา ทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามผลการศึกษาดังกล่าว ยังได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการ ทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติและผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตรได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้าน ความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทยและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสมชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับ ซึ่งสังคมไทยในยุคปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่า ชาวที่เป็นประเด็นร้อนที่สุดเห็นจะหนีไม่พ้นเรื่องข่าวการทุจริตคอร์รัปชัน และการประพฤติมิชอบในวงราชการ ดังนั้นเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนไทยเกิดสำนึกที่ดี มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ไม่ละโมภย์อยากได้สิ่งของของคนอื่นมาเป็นของตนและเพื่อให้มีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลกไว้ดังนี้ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ

จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ข้อดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หม่อมหลวงสุขุมพันธุ์ บริพัตร ได้ตระหนักถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น อีกทั้งท่านยังเล็งเห็นถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก จึงได้ร่วมปรึกษาหารือกับคณะทำงานและสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (Nida) จัดทำหลักสูตรโตไม่โกงขึ้น สำหรับเด็กในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโครงการที่คำนึงถึงผลในระยะยาว ด้วยความหวังว่า เด็กและเยาวชนที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางของหลักสูตร จะได้เรียนรู้และซึมซับคุณค่าของความซื่อสัตย์ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ การมีจิตสาธารณะ มีชีวิตพอเพียงและรักความเป็นธรรม อันจะช่วยปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกให้เยาวชนไทยเติบโตเป็นคนที่มีศักดิ์ศรี เชื่อมมั่นในความสุจริต กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องและต่อต้านการเอารัดเอาเปรียบ การทุจริตคอร์รัปชันและการโกงทุกประเภท โดยเมื่อกล่าวถึงสังคมไทยแล้ว ในสายตาของหลาย ๆ คนอาจจะมองได้หลายมุมมอง ไม่ว่าจะเป็นมุมมองทางด้านสังคมที่มีวัฒนธรรมอันดีงาม สังคมแห่งความเอื้ออาทร เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สังคมของการอุปถัมภ์ค้ำชูกัน แต่ในทางกลับกันถ้ามองอีกมุมหนึ่งแล้ว สังคมไทยยังมีอีกมากมายหลายปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหา

โศกณิและปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่คนไทยลืมนึกถึงและไม่ให้ความสำคัญต่อปัญหานี้เท่าที่ควร นั่นคือปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) ซึ่งหลายคนมักจะคิดว่าไม่ใช่ปัญหาของตัวเองบ้าง ไม่ใช่เรื่องใกล้ตัวบ้าง แต่หากย้อนกลับมาพิจารณาดูให้ถ่องแท้แล้วปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันนี้ นับว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเราเป็นอย่างมาก ส่วนสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันนั้น อาจเกิดจากหลายสาเหตุและหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ความยากจนของข้าราชการชั้นผู้น้อย การขัดกันของผลประโยชน์ (Conflicts of interest) การทุจริตโดยนโยบาย (corruption by public policy) การไม่รู้จักรัประมาณตน เป็นต้น (องค์กรต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน, 2556)

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ระบุสาเหตุสำคัญของการทุจริตในประเทศไทย เกิดจากระบบอุปถัมภ์ การแทรกแซงจากผู้มีอิทธิพลและผลประโยชน์ทับซ้อน ขณะที่สื่อมวลชนและประชาชนจะมีส่วนช่วยให้การทุจริตคอร์รัปชันลดลงได้ นายกล้าณรงค์ จันทิก กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. กล่าวถึงดัชนีชี้วัดความโปร่งใส หรือ ซีพีไอ ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดเห็นความพึงพอใจและสภาพการณ์ที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันว่า เมื่อปี 2555 ประเทศไทยมีระดับซีพีไออยู่ที่ร้อยละ 3.7 โดยการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ในประเทศไทย คือ การติดสินบน การยกยอก การอุปถัมภ์ เล่นพรรคเล่นพวกและผลประโยชน์ทับซ้อน ส่วนสาเหตุของการทุจริตมักเกิดจากการบริโภคนิยม วัตถุนิยม ระบบอุปถัมภ์ ขบวนการยุติธรรมที่ไม่เข้มแข็ง เกิดการแทรกแซงจากผู้มีอิทธิพลและนักการเมืองและประชาชน เบื่อหน่ายเพิกเฉยต่อการต่อต้านการทุจริต ทั้งนี้เชื่อว่าระบอบประชาธิปไตยและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชน จะเป็นจุดแข็งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังสาธารณชน สร้างความโปร่งใสและลดปัญหาการคอร์รัปชันให้ลดลงได้ ส่วนกรณีที่มีสำนักโพล์แสดงความคิดเห็นของประชาชนและระบุว่าประชาชนรับได้หากได้รับประโยชน์อยู่ดีกินดี นายกล้าณรงค์ กล่าวว่า การสำรวจความคิดเห็นนี้เป็นตรรกะที่ไม่ถูกต้อง ไม่มีเหตุผลสมเหตุสมผลและขัดแย้ง พร้อมยืนยันว่าประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้า ประชาชนจะได้รับประโยชน์และอยู่ดีกินดีได้ คือรัฐต้องมีความโปร่งใสและไม่ทุจริตคอร์รัปชัน (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย, 2556)

ในปัจจุบันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการกระทำของเด็กและเยาวชน ส่วนมากเป็นการกระทำที่แสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์ ดังที่ บุญยฤทธิ์ มิตราวงศ์ (2546) ได้ทำรายงานการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขวไร่ศึกษา อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่มีปัญหาแยกเป็นโกหกจำนวน 31 คน มาสายไม่ตรงเวลา 34 คน ลักขโมยหรือหยิบขโมยของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต จำนวน 19 คน ซึ่งสอดคล้องกับกฤตรินทร์ นิ่มทองคำ (2542, น.9) ได้สำรวจนักเรียนใน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนโยเซฟคอนเวนต์ พบว่ามีปัญหาความไม่ซื่อสัตย์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ลอกงานเพื่อน ทูจริตในการสอบ พุดเท็จ ลักขโมย เอาเปรียบผู้อื่น ไม่ตรงต่อเวลา ไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหากทำพฤติกรรมเหล่านี้บ่อย ๆ จนเกิดความเคยชินเด็กจะคิดว่าเป็นสิ่งที่กระทำได้โดยไม่มีความผิด จะทำให้เด็กติดนิสัยกระทำสิ่งที่ไม่ดีเหล่านี้ต่อไปและจากการรายงานของคณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรมวุฒิสภา (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2538, น.47 – 48 อ้างถึงใน ธนาวดี ท่าใหญ่, 2544, น. 6) พบว่า เด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมากมีจริยธรรมในการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมาะสม เช่น มีการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นในทางที่ไม่ควร เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ไม่มีความละเอียดต่อการประพฤติทุจริต ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รู้จักพอ ขาดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันและมีค่านิยมทางวัตถุฟุ้งเฟ้อ จากข้อมูลดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของเยาวชนในสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป มีการเห็นแก่ประโยชน์ของตนเองมากกว่าส่วนรวม จนมองข้ามความสำคัญของความซื่อสัตย์ จากสภาพการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทย มีแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง (ดวงรัตน์ วาห์สะ, 2553, น. 644 – 645)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ของเยาวชนไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก จึงได้ทำการสำรวจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยผู้วิจัยได้นำต้นสุบบาบไปวางไว้หน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โดยให้นักเรียนเขียนสารภาพบาปว่า นักเรียนมักจะทำทุจริตในเรื่องใดมากที่สุดในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา ตั้งแต่เปิดภาคเรียนที่ 1 คือ ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2556 จนถึง 16 มิถุนายน 2556 ผลปรากฏว่านักเรียนมักจะทำทุจริตในเรื่องต่างๆ ดังนี้ ลอกข้อสอบและลอกการบ้านเพื่อน จำนวน 10 คน ขโมยเงินผู้ปกครองไปเล่นเกม จำนวน 5 คน ไม่ทอนเงินที่ผู้ปกครองใช้ไปซื้อของ จำนวน 3 คน หนีเวรประจำวัน จำนวน 2 คน มาโรงเรียนสาย จำนวน 5 คน ไม่ส่งการบ้าน จำนวน 10 คน ทำลายดอกไม้และต้นไม้ที่ปลูกตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนและสวนสาธารณะ จำนวน 5 คน หยิบสิ่งของของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต จำนวน 8 คน และไม่ยอมรับผิดเมื่อทำสิ่งของของผู้อื่นเสียหาย จำนวน 12 คน จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจะเห็นได้ว่า ปัญหาการทุจริตของนักเรียนนั้นล้วนเป็นปัญหาที่ไม่ควรมองข้ามหรือเพิกเฉยและสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวของนักเรียน ถือเป็นพฤติกรรมที่ไม่สมควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นบ่อเกิดของการนำไปสู่จุดเริ่มต้นของการกระทำทุจริตในเรื่องต่าง ๆ แล้ว ยังเป็นหนทางนำไปสู่การกระทำทุจริตในเรื่องร้ายแรงยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีกด้วย จนท้ายที่สุดก็จะเป็นผลให้นักเรียนติดนิสัยเป็นคนชอบคดโกง ไม่ซื่อสัตย์และเห็นเป็นเรื่องเล็กน้อย จนยากแก่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานครขึ้น เนื่องจากเป็นระดับชั้นที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้เป็นครูประจำชั้นและผู้วิจัยมีความเห็นโดยส่วนตัวว่า เด็กในวัยนี้เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างนักเรียนระดับชั้นประถมต้นกับนักเรียนระดับชั้นประถมปลาย มีความเป็นครึ่ง ๆ กลาง ๆ ระหว่างเด็กเล็กกับเด็กโต เด็กบางคนยังรู้สึกสับสนและวางตัวไม่ถูก ดังนั้น การที่เราจะปลูกฝังค่านิยมต่าง ๆ ให้กับเด็กในวัยนี้จึงถือว่าดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด เพราะเด็กในวัยนี้จะมีความสามารถในการเรียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ใหญ่ได้ดี เราจะเห็นได้ว่าเด็กในวัยนี้ถ้ามีพฤติกรรมดีก็จะดีไปเลย แต่ถ้ามีพฤติกรรมที่ไม่ดีจะแก้ไขพฤติกรรมนั้น ได้ยาก ผู้วิจัยจึงเลือกนักเรียนในระดับชั้นนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยเปรียบเทียบลักษณะนิสัยข้อดีก่อนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้เรียนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยข้อดีและมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นแล้วว่าลักษณะนิสัยข้อดีของเยาวชนไทยในยุคปัจจุบัน ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดทิศทางของสังคมไทยในอนาคต ซึ่งจะต้องบ่มเพาะต้นอ่อนจิตสำนึกที่ดีงามให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพและเป็นผู้ที่มีความรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะนิสัยข้อดีก่อนและหลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัด กรุงเทพมหานคร หลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง มีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะนิสัยซื่อสัตย์และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัด กรุงเทพมหานคร ได้รับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจัดขึ้น
3. เป็นแนวทางในการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเปรียบเทียบลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ก่อนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง หมายถึง หลักสูตรที่สร้างขึ้นเพื่อเปรียบเทียบลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ก่อนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยหลังจากที่นักเรียนเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ประพฤติและปฏิบัติตน

เป็นคนไม่คดโกง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคลและซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม อันประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง หมายถึง การดำเนินการจัดทำหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (2) การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร (3) การทดลองใช้หลักสูตร (4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในด้านหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนไม่คดโกง โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

ซื่อสัตย์ต่อตนเอง หมายถึง เคารพตนเอง มีจิตใจที่มั่นคง ไม่คล้อยตามเมื่อถูกผู้อื่นชักจูงให้กระทำผิด หรือถูกชักนำให้ประพฤติตนไปในทางที่เสื่อมเสีย มีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำทุจริต มีความกล้าหาญและรับผิดชอบเมื่อตนได้กระทำความผิด

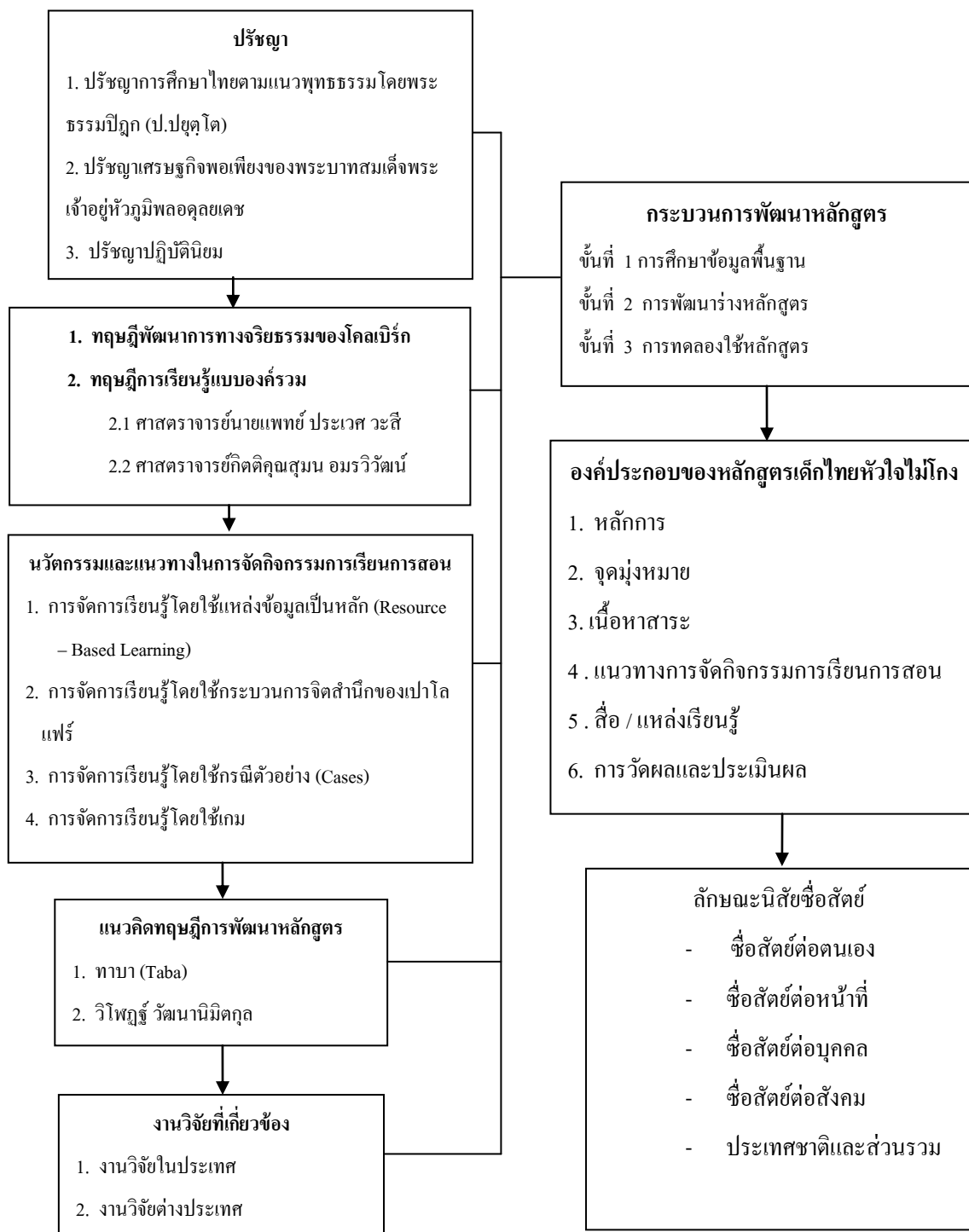
ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ หมายถึง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และบทบาทที่ตนเองได้รับมอบหมายให้กระทำ เช่น หน้าที่ของนักเรียนคือเรียนหนังสือ ดังนั้น นักเรียนควรตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนและปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียน

ซื่อสัตย์ต่อบุคคล หมายถึง มีความจริงใจต่อผู้อื่น ไม่ละโมภะอยากได้สิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน รวมทั้งไม่หยิบสิ่งของของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนร่วม หมายถึง การไม่ร่วมมือกับผู้อื่นกระทำการทุจริตต่อประเทศชาติ ซึ่งรวมไปถึงการไม่ประกอบอาชีพที่ไม่สุจริต ดูแลรักษาและไม่ทำลายสาธารณะสมบัติของส่วนรวมและทางราชการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอตามกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม
2. ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร
3. การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
4. บริบทโรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

1. ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม คือ กฎเกณฑ์ความประพฤติที่มนุษย์ควรประพฤติ โดยได้จากหลักการทางศีลธรรม หลักปรัชญา วัฒนธรรม กฎหมายหรือจารีตประเพณี เพื่อเสริมสร้างมนุษย์สมบัติที่มีอยู่แล้วในตัวมนุษย์โดยธรรมชาติ เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม นอกจากนี้จริยธรรมยังใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจเลือกความประพฤติ การกระทำที่ถูกต้องเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ด้วย (มัญชุภา ว่องวิระ, 2541, น.6)

จริยธรรม คือ กิริยามารยาทการประพฤติปฏิบัติที่สังคมปรารถนา เป็นแนวทางเพื่อบรรลุสภาพชีวิตที่ดีงามทั้งทางกาย วาจา ใจ (ทำ พูด คิด) เป็นไปในทางที่ดีและละเว้นสิ่งที่ไม่ดีต่อปทัสถานของสังคม (social Norm) (พิภพ วังเงิน, 2546, น.4)

คำว่า "จริยธรรม" แยกออกเป็น จริย + ธรรม ซึ่งคำว่า "จริย" หมายถึง ความประพฤติหรือ กิริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า "ธรรม" มีความหมายหลายประการ เช่น คุณความดี หลักคำสอนของศาสนา หลักปฏิบัติเมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น "จริยธรรม" จึงมีความหมายตามตัวอักษรว่า "หลักแห่งความประพฤติ" หรือ "แนวทางของการประพฤติ" (จริยธรรม.คอม, 2552)

จริยธรรม หรือ จริยศาสตร์ เป็นหนึ่งในวิชาหลักของวิชาปรัชญา ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความดีงามทางสังคมมนุษย์ จำแนกแยกแยะว่าสิ่งไหนถูกและสิ่งไหนผิด หากจะอธิบายอย่างง่ายๆ แล้วจริยธรรม หมายถึง การแยกสิ่งถูกจากผิด ดีจากเลว มาจากคำ 2 คำคือ "จริย" กับ "ธรรม" ซึ่งแปลตามศัพท์ คือ "จริยะ" แปลว่า ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ คำว่า "ธรรม" แปลว่า คุณความดี

คำสั่งสอนในศาสนา หลักปฏิบัติในทางศาสนา ความจริง ความยุติธรรม ความถูกต้อง กฎเกณฑ์ เมื่อเอาคำ “จริยะ” มาต่อกับคำว่า “ธรรม” เป็นจริยธรรม แปลเอาความหมายว่า กฎเกณฑ์แห่งความประพฤติ หรือหลักความจริงที่เป็นแนวทางแห่งความประพฤติปฏิบัติ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2557)

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า คำว่า “จริยธรรม” มาจากรากศัพท์ของภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต คือ จริยะ + ธรรม ซึ่งมีความหมายว่า ความประพฤติ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกจากการกระทำทั้งทางกาย วาจา และใจ โดยนำแนวทางการประพฤติและปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรม ปรัชญา วัฒนธรรม กฎหมายหรือจารีตประเพณี มาใช้เป็นกฎเกณฑ์ให้มนุษย์ประพฤติและปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม และรู้จักแยกแยะถูก – ผิด ดี – ชั่ว

ทฤษฎีที่ใช้อธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมมีหลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม และทฤษฎีปัญญานิยมของพอลเจตต์และโคลเบอร์ก โดยทฤษฎีปัญญานิยมของพอลเจตต์และโคลเบอร์ก มีความเชื่อถือว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเกิดควบคู่กับพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา และเป็นผลของการปฏิสัมพันธ์ของเด็กกับผู้อื่น ซึ่งอาจจะเป็นบิดา มารดา ครู อาจารย์ และเพื่อนร่วมวัย (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2553, น.65) ในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก มาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)

โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) ได้ศึกษาวิจัยพัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวทฤษฎีของพอลเจตต์ แต่โคลเบอร์กได้ปรับปรุงวิธีวิจัย การวิเคราะห์ผลรวม และได้วิจัยอย่างกว้างขวางในประเทศอื่นที่มีวัฒนธรรมต่างไป วิธีการวิจัยจะสร้างสถานการณ์สมมติปัญหาทางจริยธรรมที่ผู้ตอบยากที่จะตัดสินใจได้ว่า “ถูก” หรือ “ผิด” และ “ควรทำ” หรือ “ไม่ควรทำ” อย่างเด็ดขาด เพราะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง การตอบจะขึ้นกับวัยของผู้ตอบ เกี่ยวกับความเห็นใจในบทบาทของผู้แสดงพฤติกรรมในเรื่องค่านิยม ความสำนึกในหน้าที่ ในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม ความยุติธรรมหรือหลักการที่ตนยึดถือ โคลเบอร์ก ให้คำจำกัดความของจริยธรรมว่า จริยธรรมเป็นความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกผิด และเกิดขึ้นจากขบวนการทางความคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยวุฒิภาวะทางปัญญา โคลเบอร์กเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลจากการพัฒนาการของโครงสร้างทางความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรม นอกจากนั้น โคลเบอร์กยังพบว่า ส่วนมากการพัฒนาทางจริยธรรมของเด็กจะไม่ถึงขั้นสูงสุดในอายุ 10 ปี แต่จะมีการพัฒนาขึ้นอีกหลายขั้นจากอายุ 11 – 25 ปี การใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง จะแสดงให้เห็นถึงความเจริญของจิตใจของบุคคล การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมใด

สังคมหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการใช้เหตุผลที่ลึกซึ้งยากแก่การเข้าใจยิ่งขึ้นตามลำดับของวุฒิภาวะทางปัญญา โคลเบอร์ก ได้ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนอเมริกันอายุ 10 – 16 ปี และได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ (Levels) แต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ชั้น (Stages) ดังนั้น พัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กจึงมีทั้งหมด 6 ชั้น (แพรรัทธ ยอดแก้ว, 2551)

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดระดับที่ 1 คือระดับก่อนมีจริยธรรม หรือระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre - Conventional Level) และขั้นที่ 1 การถูกลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment and Obedience Orientation) ซึ่งเป็นระดับและขั้นที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนมีจริยธรรมหรือระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre - Conventional Level) ระดับนี้เด็กจะรับกฎเกณฑ์และข้อกำหนดของพฤติกรรมที่ “ดี” หรือ “ไม่ดี” จากผู้มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดามารดา ครู หรือเด็กโต และมักจะคิดถึงผลตามที่จะนำรางวัลหรือการลงโทษ

พฤติกรรม “ดี” คือ พฤติกรรมที่แสดงแล้วได้รางวัล

พฤติกรรม “ไม่ดี” คือ พฤติกรรมที่แสดงแล้วได้รับโทษ

โคลเบอร์กได้ให้แนวคิดว่าคุณคนจะตอบสนองต่อกฎเกณฑ์ซึ่งผู้มีอำนาจทางกายเหนือตนเองกำหนดขึ้น จะตัดสินใจเลือกแสดงพฤติกรรมที่เป็นหลักต่อตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ซึ่งจะพบในเด็กอายุ 2 – 10 ปี โดยโคลเบอร์กได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้เป็น 2 ชั้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำขั้นที่ 1 การถูกลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment and Obedience Orientation) มาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การถูกลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment and Obedience Orientation) เด็กจะยอมทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจเหนือตนโดยไม่มีเงื่อนไขเพื่อไม่ให้ตนถูกลงโทษ ขั้นนี้แสดงพฤติกรรมเพื่อหลบหลีกการถูกลงโทษ เพราะกลัวความเจ็บปวด ยอมทำตามผู้ใหญ่เพราะมีอำนาจทางกายเหนือตน โคลเบอร์กอธิบายว่า ในขั้นนี้เด็กจะใช้ผลตามของพฤติกรรมเป็นเครื่องชี้ว่า พฤติกรรมของตน “ถูก” หรือ “ผิด” เป็นต้นว่า ถ้าเด็กถูกทำโทษก็จะคิดว่าสิ่งที่ตนทำ “ผิด” และจะพยายามหลีกเลี่ยงไม่ทำสิ่งนั้นอีก พฤติกรรมใดที่มีผลตามด้วยรางวัลหรือคำชม เด็กก็จะคิดว่าสิ่งที่ตนทำ “ถูก” และจะทำซ้ำอีกเพื่อหวังรางวัล (แพรรัทธ ยอดแก้ว, 2551)

ดังนั้น การนำแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ครูผู้สอนจึงควรตั้งกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน และชี้แจงให้นักเรียนมีความตระหนักว่าพฤติกรรมใดที่ควรแสดงออก และ

พฤติกรรมใดไม่ควรแสดงออก ถ้าพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ดี นักเรียนก็จะได้รับรางวัล หรือได้รับคำชมเชย เป็นที่ยอมรับของสังคม และถูกนำมาเป็นแบบอย่างให้เพื่อนนักเรียนได้ปฏิบัติตาม แต่หากพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี นอกจากนักเรียนจะถูกทำโทษหรือถูกตำหนิแล้ว ยังทำให้นักเรียนเป็นที่รังเกียจของเพื่อนร่วมชั้น และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมอีกด้วย

ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

1. ความหมายของหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Curriculum” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Curre” ที่มาจากเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่ง (running course) การที่เปรียบเทียบหลักสูตรเกี่ยวกับการวิ่งนั้น อาจเป็นไปได้ว่าการที่มีการเปรียบเทียบหลักสูตรกับสนาม หรือเส้นทางใดเส้นทางหนึ่งนั้น จะลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่หลักสูตรกำหนดไว้ และต้องเอาชนะความยากลำบากทั้งปวง เช่นเดียวกับนักวิ่งที่ต้องวิ่งแข่งและฟันฝ่าอุปสรรคไปสู่ชัยชนะ และความสำเร็จให้ได้ มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอ ดังนี้

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2540, น.25) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ขอบข่ายและขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อเรื่อง สื่อการสอน กิจกรรมและการประเมินผล

2. ประมวลการสอน ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อเรื่อง สื่อการสอน กิจกรรมและการประเมินผล

3. โครงสร้างของเนื้อหาวิชา

สงบ ลักษณะ (2542, น.12) ได้ให้แนวคิดที่หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครอบคลุมตามมาตรฐานคุณภาพสากล มาตรฐานความเป็นคนไทย ชาติไทย และมาตรฐานที่ชุมชนท้องถิ่นต้องการ

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542, น.48) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียน โดยวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และทักษะต่าง ๆ อันเป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าไปในการรับรู้ของผู้เรียน

ธำรง บัวศรี (2542, น.7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรม และมวลประสบการณ์แต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, น.25) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งหมายไว้

2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษาโดยมีปัจจัยนำเข้า(Input) ได้แก่ครูนักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น

3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

ลำลี รักสุทธิ (2544, น.10) กล่าวว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์หรือกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนทั้งใน และนอกห้องเรียนอันจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้คิด เจตคติ และการปฏิบัติในทิศทางที่พึงประสงค์

ชูศรี สุวรรณ โขติ (2544, น.35) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทุกชนิดที่ครูสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุขและเจริญงอกงาม

นิคม ชมพูลง (2545, น.12) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์หรือกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน อันจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติและการปฏิบัติในทิศทางที่พึงประสงค์

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.9) ได้สรุปหลักสูตรเป็นเหมือนแม่บทหรือธรรมนูญทางการศึกษา สำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านนี้จะได้ยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา สิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแม่บทประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้

1. เป้าประสงค์และจุดหมายของการศึกษา
2. นโยบายและการจัดการศึกษาของชาติแต่ละระดับ
3. โครงสร้างของหลักสูตร
4. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จะช่วยในการจัดการเรียนการสอน
5. เวลาเรียน ได้แก่จำนวนปีที่ต้องเรียน เวลาเรียนในแต่ละปี และเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มวิชาในแต่ละสัปดาห์

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น.1272) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึงประมวลวิชาและกิจกรรมต่างๆที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ธีระ รุณเจริญ (2550, น.280) ได้ให้จำกัดความของคำว่าหลักสูตรดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักเรียนโดยการควบคุมแนะนำของสถานศึกษาอันเป็นเครื่องมือที่ช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ หรือความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้
2. หลักสูตร เป็นสื่อในการสอนที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, น. 47) ได้กล่าวสรุปว่า หลักสูตรเป็นเนื้อหาสาระสำคัญและกิจกรรมต่างๆ ที่สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์

วิโพธิ์ วัฒนานิมิตกุล (2553, น.60) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร คือ เอกสารที่บรรจุแผนงานหรือโครงการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของสังคมนั้น ๆ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ แผนงานหรือโครงการนั้น ๆ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สมบูรณ์ ได้แก่ มีจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน มีเนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียนมีแนวทางดำเนินงานที่เป็นระบบ และสามารถปฏิบัติได้จริง โดยส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สามารถวัดผลและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ๆ ได้

บ็อบบิท (Bobbitt, 1918, p.42) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ รายการของสิ่งของ ต่าง ๆ ที่เด็กและเยาวชนต้องทำ และมีประสบการณ์ด้วยวิธีการพัฒนาความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีเหมาะสมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่

คาสเวล และแคมเบล (Caswell & Cambell, 1935, p.66) ได้ให้คำจำกัดความว่า หลักสูตรเป็นสิ่งที่ประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของภายใต้การแนะนำของครู

ไทเลอร์ (Tyler, 1949, p.11) ให้คำสรุปเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างสั้น ๆ ว่า หลักสูตรเป็นแผนการเกี่ยวกับการเรียนรู้

ทาบ (Taba, 1962, p.10) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง วิธีการเตรียมเยาวชนให้มีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นสมาชิกที่สามารถสร้างผลผลิตให้แก่สังคมของเขา

โบแชมพ์ (Beauchamp, 1968, p.83) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรโดยเน้นว่า ไม่ว่าจะพิจารณาในลักษณะใดก็ตาม เนื้อหาวิชา คือ ศูนย์กลางของหลักสูตร

เซฟเวอร์และเบอร์เลค (Shaver & Berlak, 1968, p.9) กล่าวว่าหลักสูตรคือ กิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ ที่เตรียมการไว้และจัดให้แก่เด็กนักเรียนหรือระบบโรงเรียน

กู๊ด (Good, 1973, p.157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร คือ

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้แก่ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น

2. หลักสูตร คือ เค้าโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่ต้องสอนซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้มีความรู้จบชั้นหรือประกาศนียบัตร

3. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชา หรือ ประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนและสถาบัน

เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor & Alexander, 1974, p.6) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า “เป็นแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ”

วิลเลอร์ (Wheeler, 1974, p.11) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นมวลประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน

แซส (Zais, 1976, p.3) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายอย่างกว้าง ๆ อยู่ 2 ประการ คือ ประการแรกหลักสูตร คือ เครื่องชี้ทางให้เห็นแผนการศึกษาของผู้เรียน ประการที่สองหลักสูตร คือ เครื่องมือชี้ขอบข่ายของการศึกษา

แฮส (Hass, 1980, p.5) กล่าวถึงหลักสูตรว่า เป็นประสบการณ์ทั้งปวงที่ผู้เรียนแต่ละคนได้รับจากโปรแกรมการศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าประสงค์ทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะ ทั้งนี้ได้ร่างแผนไว้โดยใช้ทฤษฎี และผลงานวิจัยหรือการปฏิบัติในวิชาชีพนี้ในอดีตและปัจจุบัน

จากแนวคิดของนักการศึกษา ดังกล่าว สรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง แผนหรือโครงการทางการศึกษา กิจกรรม ประสบการณ์ หรือมวลความรู้ทั้งหลายที่หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องทางการศึกษาสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนของภาครัฐหรือเอกชนจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ โดยมีขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรอย่างชัดเจน เพื่อกำหนดทิศทางให้กับนักเรียนได้พัฒนาตนเองให้ได้มาตรฐานตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

2. ความสำคัญของหลักสูตร

ความสำคัญของหลักสูตร นอกจากจะเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาและเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาแล้ว ความสำคัญของหลักสูตร อาจพอสรุป ได้ดังนี้

1. เป็นเอกสารของทางราชการหรือเป็นบัญญัติของรัฐ เพื่อให้บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน ดังนั้นหลักสูตรจึงเปรียบเสมือนคำสั่ง หรือข้อบังคับของทางราชการชนิดหนึ่งนั่นเอง
2. เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการที่จะจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาของรัฐให้แก่โรงเรียน
3. เป็นแผนการดำเนินงานของนักบริหารการศึกษาที่จะต้องอำนวยการ ควบคุม ดูแลกำกับ และติดตามประเมินผล ให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ
4. เป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือเครื่องชี้แนวทางในการปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะเสนอแนะจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งครูควรจะต้องปฏิบัติตามอย่างจริงจัง
5. เป็นเครื่องมือของรัฐในอันที่จะพัฒนาคนและพัฒนากำลังคน ซึ่งจะเป็นตัวสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามแผนและนโยบายของรัฐ
6. เป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญของชาติ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ประเทศชาติใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้คนในประเทศนั้นมีคุณภาพ รู้จักเลือกสรรและใช้ชีวิตอย่างชาญฉลาด สามารถนำพาสังคมและคนในสังคมก้าวไปพร้อมๆ กับกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างมั่นคงและสันติสุข (อนุศักดิ์ สมิตสันต์, 2540, น.39-40)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวบ่งชี้ถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่นักเรียน โดยหลักสูตรจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน ด้วยเหตุนี้จึงมีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2540, น.26) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า

1. เป็นเครื่องมือที่ทำให้ปรัชญา หรือจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของชาติบรรลุผล
2. เป็นหลักหรือแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่พึงประสงค์
3. เป็นตัวบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของชาติบ้านเมือง

ธำรง บัวศรี (2542, น.6 – 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง คือการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อให้แน่ใจว่าเยาวชนแต่ละวัย แต่ละระดับ การศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทัดเทียมกัน ซึ่งหมายถึง การจัดการศึกษาที่มีแนวทางกำหนด

ไว้ว่าผู้เรียนควรรู้วิชาอะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยแค่ไหน ควรได้รับการฝึกฝนอบรมให้มีทักษะด้านใด

วิโพธฐ์ วัฒนานิมิตกุล (2548, น.11 อ้างถึงในคุชฎี เฟ่งพินิจ, 2552, น.1) กล่าวว่า การจัดการศึกษาประเภทใดก็ดี จะขาดหลักสูตรมิได้ เพราะหลักสูตรจะเป็น โครงสร้างกำหนดไว้ว่าจะให้เด็กได้รับประสบการณ์ใดบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและสังคม หลักสูตรเป็นแนวทางที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียน หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็น โฉมหน้าของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไ

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากหลักสูตรจะเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาแล้ว ยังเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาอีกด้วย อีกทั้งยังเป็นตัวบ่งชี้ถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่นักเรียน โดยหลักสูตรจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อชี้ให้เห็นถึงสังคมในอนาคตที่จะเป็นอย่างไร กล่าวคือ ในปัจจุบันสังคมไทยมีความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจเป็นอย่างมาก ซึ่งนับวันมีแต่จะต่ำลง ซึ่งสามารถเห็นได้จากข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทวีคูณขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่มีทีท่าว่าจะลดลง ดังนั้น ถ้าเราต้องการที่จะปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะเรื่องความซื่อสัตย์นั้น ควรที่จะบรรจุหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้เด็กมีลักษณะนิสัย จิตสำนึกและค่านิยมที่ดีด้านความซื่อสัตย์ให้เป็นในลักษณะการบูรณาการให้เข้ากับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ลงไปด้วย ไม่ใช่มุ่งเน้นแต่เพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพียงกลุ่มสาระเดียว

3 รูปแบบของหลักสูตร

หลักสูตรแต่ละรูปแบบนั้นได้รับอิทธิพลจากแนวคิด ปรัชญาการศึกษา และทฤษฎีการศึกษาที่แตกต่างกัน จึงย่อมส่งผลให้รูปแบบของหลักสูตรแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะของหลักสูตรนั้น ๆ การที่จะนำแนวคิด หลักการของหลักสูตรไปประยุกต์ใช้นั้น ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของหลักสูตรให้ชัดเจนก่อน ทั้งนี้ และคำนึงถึงจุดเน้นที่เป็นเอกลักษณ์ของหลักสูตรต่าง ๆ มาเป็นหลักในการพิจารณา (นิตยา ศรีอ่อน, 2549, น.11-12 อ้างถึงในคุชฎี เฟ่งพินิจ, 2552, น.14) เพื่อให้การทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของหลักสูตรได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของหลักสูตร โดยคำนึงถึงจุดเน้นที่เป็นเอกลักษณ์ของหลักสูตรต่าง ๆ มาเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งจำแนกได้เป็น 7 รูปแบบ สรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชา (The Subject Matter Curriculum)

หลักสูตรรายวิชา หรือหลักสูตรเนื้อหาสาระวิชาที่ใช้กันมาตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน (Beckner and Cornett, 1974, p.432) อาจกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบหลักสูตรที่เก่าแก่ที่สุดที่เคยรู้จัก หรือเรียกกันว่า “วิชาศิลปะเจ็ดประการ (Seven Liberal Arts)” และสืบทอดมาถึงยุคสมัยใหม่ที่นิยมเรียนวิชาภาค วรรณคดี ประวัติศาสตร์ ปรัชญา คณิตศาสตร์ และต่อมาเพิ่มวิชาวิทยาศาสตร์ขึ้น (วิชัย ต้นศิริ, 2550, น. 176) ประเทศในเอเชียรวมทั้งประเทศไทยก็ได้ใช้หลักสูตรแบบนี้มาแต่ต้น (ชำระ บัวศรี, 2542, น.176) และยังคงใช้หลักสูตรแบบนี้อยู่ในปัจจุบัน อาทิ หลักสูตรระดับอุดมศึกษา เป็นต้น หลักสูตรรูปแบบนี้ได้รับอิทธิพลจากปรัชญาสาระนิยม (Essentialism) และปรัชญาสัจนิยมวิทยา (Perennialism) ซึ่งเป็นปรัชญาที่มีแนวคิดว่าคุณค่าความรู้เป็นอมตะเป็นนิรันดร์ ส่งผลให้หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้แก่ผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับ โลกรอบ ๆ ตัวผู้เรียน

2. หลักสูตรสัมพันธ์วิชาหรือหลักสูตรสหสัมพันธ์ (Correlate Curriculum)

หลักสูตรสัมพันธ์วิชา เป็นรูปแบบของหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชาเป็นหลักอีกแบบหนึ่ง โดยเป็นรูปแบบของหลักสูตรที่พยายามปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของหลักสูตรเนื้อหาวิชา ที่ส่งผลให้ผู้เรียนในแต่ละวิชาแตกแยกในด้านความรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้น้อย เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงนำเอาเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกันหรือนำมาสัมพันธ์กันได้มาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน แล้วจัดสอนเนื้อหาเหล่านั้นในคราวเดียวกัน (ฉันท ชาติทอง, 2552, น.17 อ้างถึงใน วิโพภู วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.67) ซึ่งวิธีนี้อาศัยหลักความคิดของแฮร์บาร์ตที่ว่า “การที่จะเรียนรู้สิ่งใดให้ได้ดีให้ได้ ผู้เรียนจะต้องมีความสนใจ เข้าใจในความหมายของสิ่งที่เรียน และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียน และสิ่งอื่นที่เกี่ยวข้อง” (ชำระ บัวศรี, 2542, น.179) ดังนั้น หากพิจารณาพื้นฐานแนวคิดของหลักสูตรในรูปแบบนี้แล้ว ประเด็นที่นับว่าเป็นหลักการสำคัญของหลักสูตรคงขึ้นอยู่กับวิธีการที่จะนำเนื้อหาสัมพันธ์กันและลักษณะของความสัมพันธ์ในเนื้อหานั้น ๆ

3. หลักสูตรแบบหมวดวิชาหรือหลักสูตรแบบกว้าง (Broad – Field Curriculum)

หลักสูตรหมวดวิชา เป็นหลักสูตรที่พยายามจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากหลักสูตรเนื้อหาวิชา ซึ่งขาดการผสมผสานความรู้ (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, น.138 อ้างถึงใน วิโพภู วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.69) เป็นหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายจะผสมผสานเนื้อหาวิชาที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน หรือสาขาเดียวกันให้มีความสัมพันธ์กันมากขึ้นในลักษณะหมวดวิชา (ฉันท ชาติทอง, 2552, น.18 อ้างถึงใน วิโพภู วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.69) ประเทศไทยได้นำหลักสูตรแบบหมวดวิชาไปใช้เป็นครั้งแรกใน พ.ศ.2503 โดยเรียงลำดับเนื้อหาต่าง ๆ ที่มีความคล้ายคลึงกันเข้าไว้ในหลักสูตร และให้ชื่อ

วิชาเสียใหม่ให้มีความหมายกว้าง ครอบคลุมวิชาที่นำมาเรียงลำดับไว้ (চারং บัวศรี, 2542, น.182 อ้างถึงใน วิโพภูฏ วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.69)

4. หลักสูตรกิจกรรมหรือประสบการณ์ (Activity or Experience Curriculum)

หลักสูตรกิจกรรมหรือประสบการณ์เป็นหลักสูตรที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นหนทางแก้ไขการเรียนรู้แบบครูเป็นศูนย์กลาง โดยมีได้คำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียนด้วยการจัดหลักสูตรโดยยึดความสนใจของผู้เรียนเป็นหัวข้อของการเรียนการสอน (วิชัย ต้นศิริ, 2550, น.245 อ้างถึงใน วิโพภูฏ วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.71) หลักสูตรรูปแบบนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยการลงมือกระทำ ลงมือวางแผนเนื้อหาประสบการณ์อันเกิดจากการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง อีกทั้งยึดกิจกรรม ความสนใจและประสบการณ์แวดล้อมมาเป็นแนวทางในการจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง (ฉันท ชาติทอง, 2552, น.18 อ้างถึงใน วิโพภูฏ วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.71)

5. หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (Social Process and Life Function Curriculum)

หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคมเป็นหลักสูตรที่มุ่งแก้ไขข้อบกพร่องของหลักสูตร ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ หลักสูตรนี้จะยึดสังคมและชีวิตของผู้เรียนเป็นหลัก โดยพยายามให้เนื้อหามีส่วนสัมพันธ์กับชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (ฉันท ชาติทอง, 2552, น.18 อ้างถึงใน วิโพภูฏ วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.73)

6. หลักสูตรแบบแกน (Core Curriculum)

หลักสูตรแบบแกน เป็นหลักสูตรที่ประสานสัมพันธ์เนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สิ่งที่เรียนจะมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และชีวิตของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงชีวิตความเป็นอยู่มาสัมพันธ์กับการเรียนรู้ได้ หลักสูตรแบบนี้จะกำหนดวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นศูนย์กลางหรือเป็นแกน ส่วนวิชาอื่น ๆ จะเป็นวิชาที่สนับสนุนวิชาแกน การเรียนการสอนวิชาแกนนับว่าแกนเป็นวิชาสำคัญของหลักสูตรและจะเน้นการผสมผสานความรู้เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และผู้เรียนมีการเรียนรู้แบบ Active Learning

7. หลักสูตรแบบบูรณาการ (Integrated Curriculum)

หลักสูตรบูรณาการ เป็นหลักสูตรที่รวมประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน โดยที่ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่คัดเลือกมาจากหลายสาขาวิชา แล้วจัดเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ของประสบการณ์ โดยบูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน การบูรณาการจะเน้นที่ตัวเด็กและปัญหาสังคมเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนจะเน้นที่ตัวผู้เรียนและสังคมเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (ฉันท ชาติทอง, 2552, น.20 อ้างถึงใน วิโพภูฏ วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.76)

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรแต่ละรูปแบบนั้นได้รับอิทธิพลจากแนวคิด ปรัชญาการศึกษา และทฤษฎีการศึกษาที่แตกต่างกัน ดังนั้น การที่จะนำหลักสูตรแต่ละรูปแบบไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ควรพิจารณา และทำความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ปรัชญาและความเชื่อ รวมไปถึงจุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละรูปแบบมาเป็นหลักในการพิจารณาให้ดีและชัดเจนเสียก่อน เพื่อที่จะได้นำรูปแบบของหลักสูตรมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม และตรงตามความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน และตรงตามความคาดหวังของสังคมที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน

4. องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรไปด้วย ตามแนวคิดของนักการศึกษา ได้กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, น.5) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 4 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีประเมินผล

ธีรารัตน์ บัวศรี (2542, น.8 – 9) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตร ไว้ดังนี้

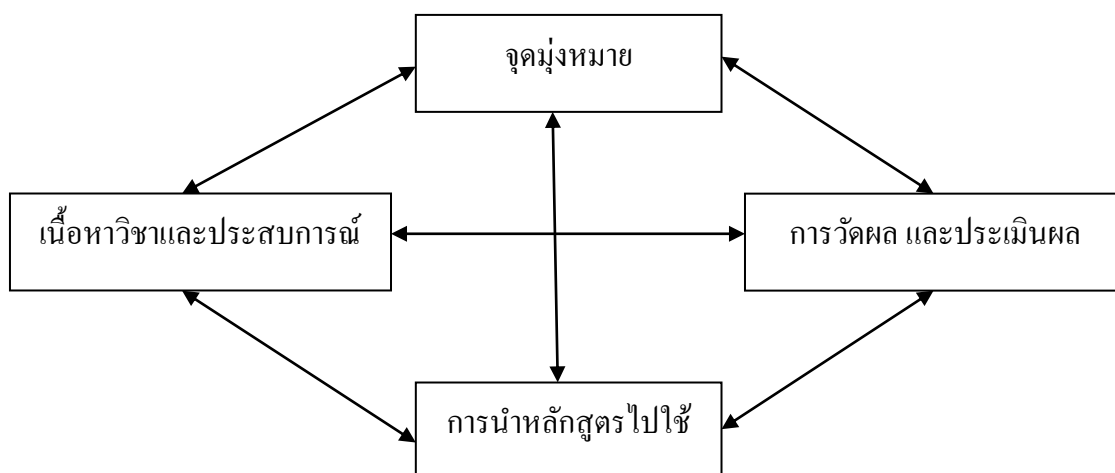
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน
5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน
6. การประเมินผล

วิโพธิ์ วัฒนานิมิตกุล (2553, น.63 – 64) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ส่วนดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การวัดและประเมินผล

องค์ประกอบของหลักสูตรทั้ง 4 ส่วนนี้จะสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไม่ได้ ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของหลักสูตร

(วิโพภุจ วัฒนานิมิตกุล, 2553, น.64)

ฉันท ชาติทอง (2550) แสดงความคิดเห็นโดยสรุปว่า องค์ประกอบของหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและส่งผลถึงโครงสร้าง รูปแบบของหลักสูตรว่าจะเป็นอย่างใด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ ความมุ่งหมาย (Objectives) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และการประเมินผล (evaluation)

ไทเลอร์ (Tyler, 1968, p.1) กล่าวว่า โครงสร้างของหลักสูตร มี 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย (Educational Purpose) ที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล
2. ประสบการณ์ (Educational Experience) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมาย บรรลุผล
3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of Educational Experience) เพื่อให้การสอน

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีการประเมิน (Determination of What to Evaluate) เพื่อตรวจสอบ จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
- ทาบ (Taba, 1962, p. 422-423) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร 4 องค์ประกอบ คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละวิชา
3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. วิธีการประเมินผล

แซส (Zais, 1976, p.425 อ้างถึงใน ฉันท ชาติทอง, 2550, น.13) มีแนวความคิดว่า โครงสร้างของหลักสูตรเป็นเสมือนสรีระวิทยา โดยเรียกโครงสร้างของหลักสูตรว่า “สรีระของหลักสูตร (anatomy of the curriculum)” โดยกำหนดว่าโครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วย 4 ส่วนคือ

1) เป้าหมาย 2) ความมุ่งหมายของจุดประสงค์ 3) เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียน และ 4) การประเมินผล โดยโครงสร้างทุกส่วนจะเกี่ยวโยงกันทุกส่วน

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดนี้จะต้องมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน

5. การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

กาญจนา คุณารักษ์ (2540, น.334 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รอดผล, 2549, น.17) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภท เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมาย และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนการวางแผนประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนั้นตรงตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์จริงหรือไม่ เพื่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะได้พัฒนา ปรับปรุงในโอกาสต่อไป

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2540, น.30 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รอดผล, 2549, น.17) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรคือ กระบวนการที่จะทำให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่สมบูรณ์ ประกอบไปด้วยขั้นตอนการวางแผนพัฒนาหลักสูตร การสร้างหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพและการปรับปรุงหลักสูตร การใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

วิมลรัตน์ จตุรานนท์ (2541, น.51 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รอดผล, 2549, น.17) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรมีสองลักษณะคือ เป็นการทำให้หลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และอีกความหมายหนึ่งเป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2540, น.10 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รอดผล, 2549, น.17) การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือการจัดทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วยวิธีการปรับหรือขยาย

อุดม เขยทิวศ์ (2545, น.9 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รอดผล, 2549, น.18) การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การจัดหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น.158 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รอดผล, 2549, น.18) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้สองลักษณะคือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนและระบบโรงเรียน

จุดมุ่งหมายของการสอน วัตถุประสงค์ วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่าการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึงการแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่

เสาวลักษณ์ รอดผล (2549 น.18) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร โดยปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นมาใช้แทนหลักสูตรเดิม โดยให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ความต้องการของนักเรียน และสอดคล้องกับชุมชน ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การนำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วมาปรับปรุง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้นหรือสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรือการสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นมาใหม่เพื่อใช้ทดแทนหลักสูตรเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และสภาพปัญหาของชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบโรงเรียน และสังคมในยุคปัจจุบัน โดยกระบวนการและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สร้างขึ้นนั้น จะต้องคำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน และให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตรที่สร้างขึ้นด้วย

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

1. ความหมายความซื่อสัตย์

ความ ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง มีความซื่อตรง มั่นคงอยู่ในศีลธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความสุจริตทางกาย ทางวาจา และทางใจ (กนกพร ภูเงิน, 2555)

ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีความซื่อตรง และมีเจตนาที่บริสุทธิ์ ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง (หลักสูตรโตไปไม่โกง, 2554, น.18)

ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง หมายถึง การยึดและถือปฏิบัติตามหลักความจริง มีสัจจะ ไม่โกหก ไม่หลอกลวง ไม่ลักขโมย ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่คิดเอาประโยชน์ส่วนตนหรือทำลาย ทำร้ายผู้อื่นทางกาย วาจาและใจ (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมและภาคีเครือข่าย, 2554, น.1)

ความซื่อสัตย์ บ้างก็ว่า ความสัตย์ หรือความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง แง่มุมหนึ่งของศีลธรรม แสดงถึงลักษณะของคุณธรรมในแง่บวก อาทิ บุรณภาพ ความจริงใจ และความตรงไปตรงมา พร้อมด้วยการงดเว้นการโกหก การคดโกง หรือการลักขโมย เพราะหากไม่งดเว้นก็จะกลายเป็นการเสแสร้งแกล้งทำเพียงเท่านั้น ความซื่อสัตย์เป็นค่านิยมที่คาดหวังของบุคคลและองค์กร หากบุคคล

และองค์การไม่มีความซื่อสัตย์จะไม่สามารถดำรงอยู่ได้ในสังคม (วิกิพีเดียสารานุกรมออนไลน์, 2556)

ดังนั้น ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนไม่คดโกง โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง หมายถึง เคารพตนเอง มีจิตใจที่มั่นคงไม่คล้อยตามเมื่อถูกผู้อื่นชักจูงให้กระทำผิด หรือถูกชักนำให้ประพฤติตนไปในทางที่เสื่อมเสีย มีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำทุจริต

2. ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ หมายถึง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และบทบาทที่ตนเองได้รับมอบหมายให้กระทำ เช่น หน้าที่ของนักเรียนคือเรียนหนังสือ ดังนั้น นักเรียนควรตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน

3. ซื่อสัตย์ต่อบุคคล หมายถึง มีความจริงใจต่อผู้อื่น ไม่ละโมภะอยากได้สิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน รวมทั้งไม่หยิบสิ่งของของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

4. ซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม หมายถึง การไม่ร่วมมือกับผู้อื่นกระทำการทุจริตต่อประเทศชาติ ซึ่งรวมไปถึงการไม่ประกอบอาชีพที่ไม่สุจริต ดูแลรักษาและไม่ทำลายสาธารณะสมบัติของส่วนรวม และทางราชการ

2. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกันออกไป ดังนี้ วิชัย ประสิทธิ์วิฑูริเวชช์ (2542, น.115 – 116 อ้างถึงใน คุญฎี เฟ่งพิณิจ, 2552, น.20) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่าเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยบุคคลากรจำนวนมากในการปฏิบัติงาน ต้องมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบและรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องกัน ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. จัดตั้งคณะกรรมการ หมายถึง การเลือกบุคคลที่มีความสามารถเป็นคณะกรรมการในการพัฒนาหลักสูตร

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากโรงเรียนและชุมชน

3. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตรนี้ต้องการทำเพื่ออะไร

4. การออกแบบหลักสูตร หมายถึง การเลือกข้อมูลหรือสิ่งอันเป็นความรู้ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ นำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำเอาหลักสูตรที่พัฒนานำไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน

6. การประเมินหลักสูตร หมายถึง สรุปผลการนำหลักสูตรไปใช้ว่าได้ผลตามที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ อย่างไร

7. ตัดสินใจตลอดหลักสูตร หมายถึง จากการประเมินหลักสูตรต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ และถ้ามีข้อผิดพลาดเมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำหลักสูตรไปใช้หรือไม่

นิรมล ศตวุฒิ (2543, น.119 - 120 อ้างถึงใน คุษฎี เฟ่งพินิจ, 2552, น.20 – 21) กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้

1. จัดตั้งคณะทำงาน
2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
3. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
4. เลือกและจัดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้
5. กำหนดเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรก่อนนำไปใช้
7. เสนอขออนุมัติใช้หลักสูตร
8. นำหลักสูตรไปใช้
9. ประเมินหลักสูตร
10. ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรก่อนที่จะนำไปใช้ครั้งต่อไป

วิโพธิ์ วัฒนานิมิตกุล (2548, น.147 อ้างถึงใน คุษฎี เฟ่งพินิจ, 2552, น.21) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างหลักสูตร ที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไปได้ดังนี้

- ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- ขั้นที่ 3 การกำหนดรูปแบบของโครงสร้างหลักสูตร
- ขั้นที่ 4 การกำหนดจุดประสงค์ของวิชา
- ขั้นที่ 5 การคัดเลือกเนื้อหาวิชา
- ขั้นที่ 6 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- ขั้นที่ 7 การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
- ขั้นที่ 8 การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ขั้นที่ 9 กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนรู้
- ขั้นที่ 10 กำจัดทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ไทเลอร์ (Tyler, 1949, p. 6 อ้างถึงใน สุนทร บำเรอราช, 2436, น. 148) ได้เสนอการพัฒนาหลักสูตรโดยการวิเคราะห์เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ว่าจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเช่นใดที่โรงเรียนควรจะแสวงหา

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ว่า ประสพการณ์ทางการศึกษาเช่นใดที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดหมายข้างต้น

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ว่า จะจัดระบบการให้การศึกษาดำเนินไปอย่างไร

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ว่า จะทำอย่างไรจึงจะรู้ว่าจุดมุ่งหมายบรรลุถึงเป้าหมาย

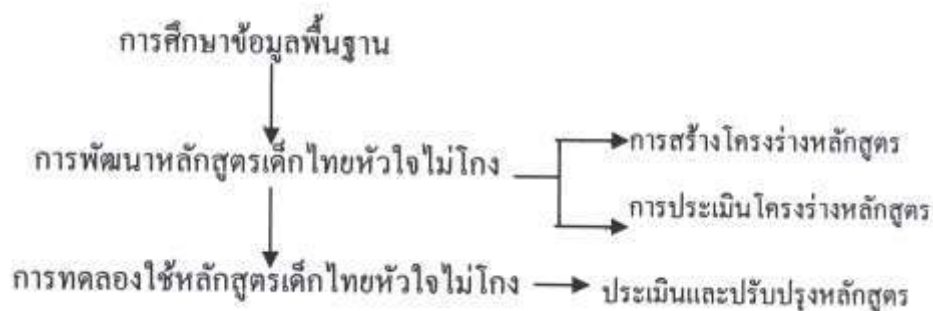
แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์นั้น มุ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา การจัดมวลงประสพการณ์ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

ทาบ (Taba, 1962) ได้ให้ขั้นตอนในการออกแบบ และพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เป็น ระบบและมีประสิทธิภาพไว้ 7 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ความต้องการ
2. ตั้งวัตถุประสงค์
3. เลือกเนื้อหาวิชา
4. รวบรวมเนื้อหาให้เป็นระบบ
5. เลือกประสพการณ์การเรียนรู้
6. จัดระบบประสพการณ์ในการเรียนรู้
7. ตั้งเกณฑ์การประเมินผล จะประเมินอะไรและวิธีใด

จากแนวคิดของนักการศึกษาสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตร คือ การกำหนดลำดับขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ในด้านเนื้อหา สาระ เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามนโยบายการจัดการศึกษาของผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
3. การทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ภาพที่ 3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

(สุนทร บำเรอราช, 2436, น. 148)

3. ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โงง

ปรัชญาการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนในหลายประการ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2541, น.210 อ้างถึงใน คุษฎี เฟ่งพิณีจ, 2552, น.23) ได้สรุปความสำคัญของปรัชญาที่มีต่อการศึกษาไว้ดังนี้

1. ชี้ให้เห็นว่าเป้าหมายการศึกษาที่จะเลือกนั้นสอดคล้องกับข้อเท็จจริงทางสังคมเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศาสนาที่เป็นอยู่ในสังคมหรือไม่
2. เป้าหมายการศึกษาที่เลือกนั้น ขัดแย้งกับเป้าหมายของกิจกรรมอื่น ๆ ของสังคมหรือไม่ โดยเฉพาะกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง
3. ช่วยให้นักการศึกษาเห็นปัญหากระจ่างขึ้น เพราะความเห็นที่ไม่ลงรอยกันของมนุษย์ส่วนใหญ่มาจากสาเหตุเดียว คือ พยายามตอบคำถามที่ไม่สำรวจให้แน่นอนก่อนว่า คำถามที่ต้องการคืออะไรกันแน่

ธำรง บัวศรี (2542, น. 54 อ้างถึงใน คุษฎี เฟ่งพิณีจ, 2552, น.23) ได้สรุปว่า ปรัชญาการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเป็นอย่างมาก เพราะในบทบาทของผู้พัฒนาหลักสูตรเป็นผู้ตัดสินใจในการกำหนดทิศทางของหลักสูตร ตลอดจนทุกสิ่งทุกอย่างที่จะระบุไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ ในขณะเดียวกัน ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ย่อมมีปรัชญาการศึกษาที่ตนยึดถืออยู่ ปรัชญาการศึกษาจึงมีผลต่อการตัดสินใจกำหนดทิศทางของหลักสูตรเป็นประการสำคัญ

บุญชม ศรีสะอาด (2546, น.23 อ้างถึงในคุษฎี เฟ่งพิณีจ, 2552, น.23) ได้ระบุว่าปรัชญาการศึกษาได้เข้ามามีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรในด้านการกำหนดจุดประสงค์ และการจัดการเรียนการสอน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ปรัชญาการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเป็นอย่างมากต่อการตัดสินใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ในการกำหนดทิศทางของหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมาย และแนวทางในการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ซึ่งแต่ละคนนั้นจะมีปรัชญาการศึกษาที่ตนยึดถืออยู่ ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ยึดหลักปรัชญาการศึกษาไทยตามแนวพุทธธรรมโดยพระธรรมปิฎก (ป. ปยุตโต) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และปรัชญาปฏิบัตินิยมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

3.1 ปรัชญาการศึกษาไทยตามแนวพุทธธรรม โดยพระธรรมปิฎก (ป. ปยุตโต)

พระธรรมปิฎก ตั้งแต่ครั้งยังดำรงสมณศักดิ์เป็นพระราชาภุมณี ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชีวิตเข้าถึงอิสรภาพ คือ ทำให้ชีวิตหลุดพ้นจากอำนาจครอบงำของปัจจัยแวดล้อมภายนอกให้มากที่สุด และมีความเป็นใหญ่ในตัว ในการที่จะกำหนดความเป็นอยู่ของตนให้ได้มากที่สุด (ทิสนา แคมมณี, 2553, น.30) ดังนั้น จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง มีภูมิคุ้มกันที่ดีต่อภาวะแห่งความหลงผิด และการทำลายตัณหา อันได้แก่ ความทะยานอยาก อยากได้อะไรให้มีทัศนคติที่อื่นจนเกินกำลังตน ซึ่งความทะยานอยากเหล่านี้จะนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชั่น และเป็นบ่อเกิดของความไม่ซื่อสัตย์ ได้อย่างง่ายดาย เราสามารถทำลายสิ่งชั่วร้ายที่คอยบ่อนทำลายความรู้สึกผิดชอบชั่วดีเหล่านี้ได้ด้วยการสร้างเสริมปัญญา จันทะ และกรุณา โดยใช้หลักไตรสิกขา อันได้แก่ ศีล สมาธิ และปัญญา คือ การประพฤติตนให้ถูกต้อง อยู่ในศีลธรรม มีความขบขันขี้ใจเกรงกลัวและละเอียดรอบาป รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้กับสังคม และชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ ทำจิตใจให้แน่วแน่ มั่นคง หนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งชั่วร้ายใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวจะทำให้เราเกิดปัญญาอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ การฝึกฝนดังกล่าวจะต้องอาศัยปัจจัยด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น การมีกัลยาณมิตรที่ดี และการคิดแบบโยนิโสมนสิการ ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรให้แก่ผู้เรียน คอยให้ความช่วยเหลือด้วยความจริงใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ เป็นที่ปรึกษา และชี้นำผู้เรียนไปในทางที่ถูกที่ควร ไม่ให้ผู้เรียนหลงผิดไปในทางที่เสื่อมเสีย มีความอดทน อดกลั้น ไม่แสดงอาการเบื้อหน่าย รำคาญ หรือแสดงอารมณ์ฉุนเฉียว เมื่อผู้เรียนมาขอความช่วยเหลือ หรือขอคำแนะนำปรึกษา

กล่าวโดยสรุปคือ การนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น ถือได้ว่าเหมาะสมอย่างยิ่งกับสังคมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาสามารถช่วยกล่อมเกลาจิตใจ

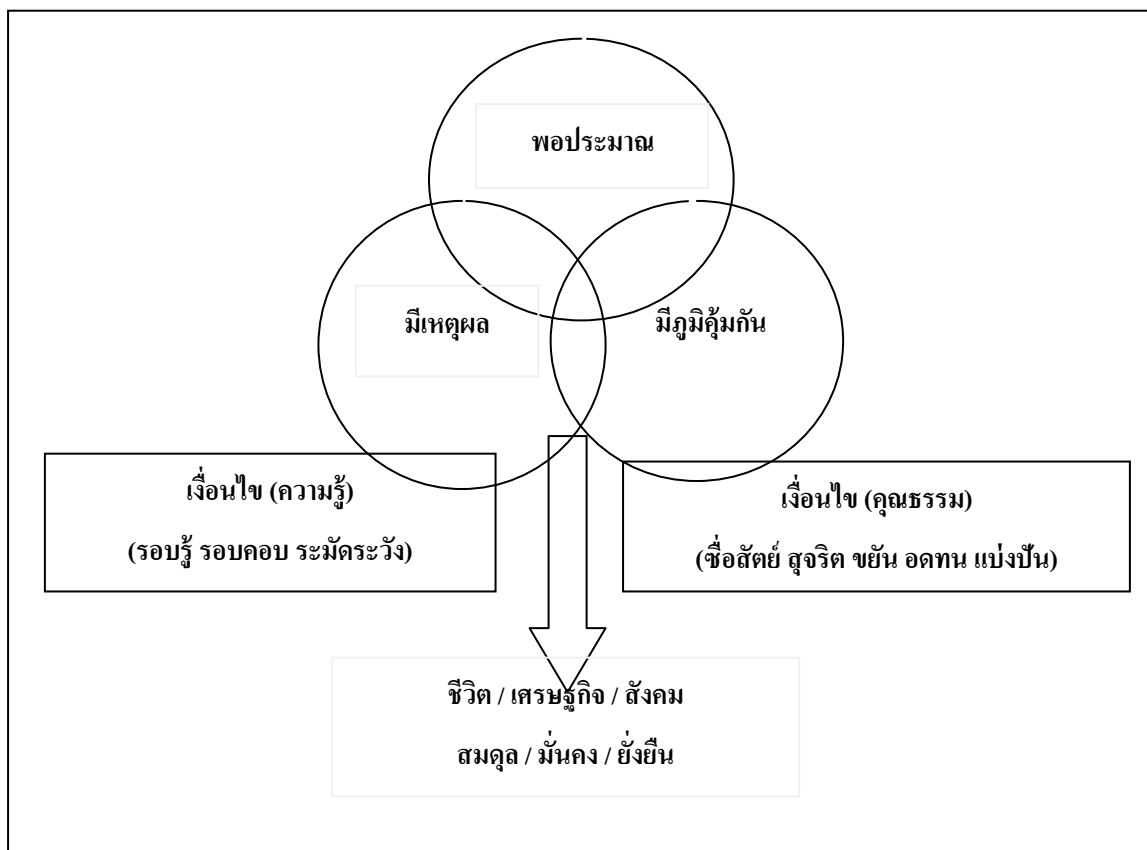

มนุษย์ให้สูงขึ้น และเป็นพื้นฐานของสังคมไทยมาอย่างช้านาน ความคิด ความเชื่อ และการดำเนินชีวิตของคนไทยจากอดีตมาสู่ปัจจุบัน มีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นกับพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง การศึกษาไทยจึงสมควรที่จะหันมาพิจารณาแนวคิดดังกล่าวอย่างจริงจัง และนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อวิถีชีวิตของคนไทย (พระราชวรมณี (ป. ปยุตฺโต), 2518, น. 27 - 47 อ้างถึงในทศนาแจมมณี, 2553, น. 31 - 32) โดยเฉพาะเยาวชนไทยซึ่งเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์ ไม่มีความชั่วร้าย หรือความเลวร้ายที่ติดมากับตัว เช่น พันธุกรรมกำหนดเรื่องเลือดชั่ว สันดานไม่ดี เกิดมาก็มีคดโกง หรือขาดจิตสำนึกและคุณธรรม เป็นเรื่องที่ขาดการพิสูจน์เชิงประจักษ์ พี่น้องที่มีพันธุกรรมคล้ายกัน มีทั้งเป็นคนดีและคนเลว ดังนั้น กระบวนการหล่อหลอม กลุ่มเกลาประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะในวัยเด็ก ย่อมมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังจิตสำนึกความคิด ความเชื่อ และระบบความเชื่อของแต่ละคนด้วย (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2554, น.11)

3.2 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะให้พสกนิกรชาวไทยได้เข้าถึงทางสายกลางของชีวิต และเพื่อคงไว้ซึ่งทฤษฎีของการพัฒนาที่ยั่งยืน ทฤษฎีนี้เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตซึ่งอยู่ระหว่างสังคม และระดับท้องถิ่นตลอดจนระดับสากล จุดเด่นของแนวปรัชญานี้คือแนวทางที่สมดุล โดยชาติสามารถทันสมัยและก้าวสู่ความเป็นสากลได้ โดยปราศจากการต่อต้านกระแสโลกาภิวัตน์ และการอยู่ร่วมกันของทุกคนในสังคม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญในช่วงปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยต้องประสบปัญหาภาวะทางเศรษฐกิจ และ ต้องการรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพ เพื่อที่จะยับยั้งในการไม่พึ่งพาผู้อื่น และพัฒนานโยบายที่สำคัญเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริว่า “มันไม่ได้มีความจำเป็นที่เราจะกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่” พระองค์ได้ทรงอธิบายว่าความพอเพียงและการพึ่งตนเอง คือ ทางสายกลางที่จะป้องกันการเปลี่ยนแปลงความไม่มั่นคงของประเทศได้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกใช้เป็นกรอบแนวความคิดและทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมหภาคของไทย ซึ่งบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุข มุ่งสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน หรือที่เรียกว่าสังคมสีเขียว นอกจากนี้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังถูกบรรจุในรัฐธรรมนูญของไทย เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 78 (1) ความว่า “บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคง ของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ” ต่อมาพระองค์ทรงปรับปรุงปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงใหม่ซึ่งเป็นที่มาของนิยาม “3 ห่วง 2 เงื่อนไข” โดยมีพระราชประสงค์ให้คนไทยใช้เป็นหลักในการคิด และหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ภาพที่ 4 แสดงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

(ธีรัช บำรุงทรัพย์, 2556)

ดังนั้น การจัดการเรียนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จึงเน้นให้นักเรียนรู้จักใช้ความพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความซื่อสัตย์ มีความขยัน อดทน รู้จักแบ่งปันสิ่งของของตนให้กับผู้อื่น มีความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการดำเนินชีวิต มีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเป็นเกราะป้องกันตนเองออกสิ่งชั่วร้าย หรือสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ ทางสังคม ไม่ให้เกิดความละโมภอยากได้สิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง จนเป็นบ่อเกิดของการนำไปสู่การลักเล็กขโมยน้อย ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ของความไม่ซื่อสัตย์ และเมื่อเริ่มต้นทุจริตเพียงครั้งเดียวแล้ว ก็จะเป็นหนทางนำไปสู่การทุจริตในครั้งต่อไป โดยทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนนำไปสู่การทุจริตที่ร้ายแรงมากยิ่งขึ้น จนไม่สามารถหยุดยั้งได้ ซึ่งเป็นเหตุมาจากการไม่รู้จักความพอดี หรือ

พอเพียง ครูผู้สอนจึงควรปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักอดออม และให้นักเรียนเกิดความตระหนักรู้เสมอว่า เมื่ออยากได้สิ่งใดก็ควรนำเงินที่ตนได้มาจากการเก็บหอมรอมริบไปซื้อสิ่งของนั้น ๆ แทนที่จะไปหยิบยืมมาจากผู้อื่นเพื่อนำไปซื้อสิ่งของที่ตนอยากได้ แต่ในทางกลับกัน สิ่งของที่ตนอยากได้นั้นจะต้องไม่ใช่สิ่งของที่เกินความจำเป็น หรือที่เรามักจะเรียกว่าสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น โทรศัพท์มือถือ ซึ่งเยาวชนไทยในยุคปัจจุบันให้ความสำคัญกับเครื่องมือสื่อสารจนเกินไป โดยสร้างค่านิยมที่ผิด ๆ ว่าเครื่องมือสื่อสารที่ใช้จะต้องเป็นรุ่นที่กำลังนิยม และเมื่อตนไม่มีเงินซื้อให้ทัดเทียมเพื่อนในชั้นเรียนแล้ว ก็ใช้วิธีการลักขโมยของเพื่อน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปคือ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ครูผู้สอนต้องคอยปลูกฝังและชี้แนะให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีเหตุผล มีไม่ว่าจะกระทำการใด ๆ ก็แล้วแต่ โดยมีรากฐานจากความพอเพียง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสุขและพอใจในสิ่งที่ตนมี ไม่เกิดความท้อถอยหรืออยากได้อะไรก็อยากมีจนทำให้ตนเองและผู้อื่นเกิดความเดือดร้อน และที่สำคัญต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแบ่งปันส่วน โดยเริ่มจากจัดสรรเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองเวลามาโรงเรียนว่าไม่ควรใช้จ่ายจนหมด ควรเหลือเก็บโดยวิธีการหยอดกระปุกออมสิน หรือที่เรียกว่าใช้สามส่วนเก็บออมหนึ่งส่วน และจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำเดือน เพื่อให้ทราบว่าแต่ละเดือนนั้นตนเองใช้จ่ายสิ่งใดไปบ้าง และสิ่งของที่ใช้จ่ายนั้นเกินความจำเป็นหรือไม่ เพื่อป้องกันการใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อของตนเอง และประการสำคัญครูผู้สอนควรประพฤติและปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของความพอเพียงให้กับนักเรียนด้วย

3.3 ปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ปรัชญานี้เน้นหลักการเรียนที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสนใจของผู้เรียน การเรียนโดยวิธีแก้ปัญหาย่อมจะมีความสำคัญกว่าการเรียนโดยวิธีท่องจำเนื้อหาวิชา โดยบทบาทของครูนั้นไม่ใช่เป็นผู้บังคับหรือออกคำสั่ง แต่จะทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำและคำปรึกษา และวิถีทางแบบประชาธิปไตยเท่านั้นที่จะส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์กับแนวทางความคิดและบุคลิกภาพอย่างเสรี

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จึงควรเน้นให้นักเรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นสิ่งกระตุ้น หรือสิ่งยั่วเย้าที่เอื้อต่อการกระทำทุจริตหรือประพฤติน่าสงสัยได้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาเท่านั้น และเป็นผู้คอยสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจ และเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนจะมีอิสระในการเลือกตัดสินใจว่าจะเลือกแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยวิธีใด โดยให้นักเรียนเป็นส่วนสำคัญในการคิดหาวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

ในโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้น และปลูกฝังให้นักเรียนเกิดจิตสำนึก และค่านิยมที่ดีในการต่อต้านการทุจริต ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ นั้น จะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และความต้องการของนักเรียนเป็นหลัก

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

การพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องศึกษาสาระสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งจะประกอบขึ้นโดยตรงต่อการพัฒนาหลักสูตร นำไปสู่การเลือกใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เหมาะสมในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ (นิตยา ศรีอ่อน, 2549, น. 30 – 31 อ้างถึงใน คุชฎี เฟ่งพินิจ, 2552, น.25) ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้แบบองค์รวมตามแนวคิดของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี และศาสตราจารย์กิตติคุณสุนทร อมรวิวัฒน์ และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก มาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

4.1 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบองค์รวม

คำว่า “การศึกษาแบบองค์รวม” นั้น เป็นองค์ความรู้ที่เป็นสาขาวิชาในแนวความคิดใหม่ ตามหลักการศึกษาระดับสูง เป็นหลักสูตรที่เน้นปรัชญาการศึกษาเพื่อสร้างสมดุลระหว่างการเรียนรู้ภายในตนกับการเรียนรู้จากภายนอก ซึ่งเป็นแนวความคิดที่เน้นการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative learning) โดยการหลอมรวมหรือบูรณาการความรู้ที่เป็นทั้งศาสตร์ ศิลป์ และกระบวนการเรียนรู้ภายในตนเข้าด้วยกัน ไม่แยกย่อยลงลึกสู่ แต่ละสาขาของศึกษาศาสตร์ แต่เน้นการจัดสัดส่วนสาระกระบวนการทางการศึกษา และพัฒนาศักยภาพภายในของผู้เรียนได้อย่างสมดุลกัน

หลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาแบบองค์รวมนี้ จึงพยายามสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา และการฝึกหัดอบรมครูให้สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้สาระวิชากับการสร้างกระบวนการการเรียนรู้จากภายใน โดยการฝึกฝนปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีแบบแผนด้วยศาสตร์ที่ครอบคลุมตั้งแต่การเรียนรู้จักตนเองอย่างลึกซึ้ง (Contemplative practices) การขยายศักยภาพของการเรียนรู้ การฝึกทักษะ ปฏิสัมพันธ์แห่งการเรียนรู้จากผู้อื่นและสรรพสิ่งอย่างเป็นกัลยาณมิตร และการเข้าถึงคุณค่าของสาระต่าง ๆ ด้วยปัญญา (โยนิโสมนสิการ) ในที่สุด จึงสามารถจัดการความรู้ (Knowledge management) ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตอย่างมีความสุขและพอเพียง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การศึกษาแบบองค์รวมนั้น เป็นองค์ความรู้ที่เน้นการสอนคุณธรรมจริยธรรมที่งดงาม และหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ให้กับนักเรียน ในลักษณะบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสมดุล

ระหว่างการเรียนรู้ภายในตนเองกับการเรียนรู้จากภายนอก รู้จักตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ตามหลักกัลยาณมิตร มีความสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ด้วยปัญญา (โยนิโสมนสิการ) ซึ่งศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี และศาสตราจารย์กิตติคุณสุมน อมรวิวัฒน์ ได้ให้แนวคิดทางการศึกษาและวิธีการจัดการเรียนการสอน ตามแนวคิดทฤษฎีการศึกษาแบบองค์รวมไว้ดังนี้

4.1.1 แนวคิดทางการศึกษาและวิธีการจัดการเรียนการสอน ของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของไทยในสถาบันการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่อนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัยว่าเป็นการศึกษาที่สร้างความอ่อนแอทางสติปัญญา และทำลายศักยภาพทางการเรียนรู้ เนื่องจากเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาในห้องเรียน และท่องจำจากตำราเป็นใหญ่ ทำให้ผู้เรียนขาดประสบการณ์และการศึกษาจากความเป็นจริงรอบตัว ขาดการคิดวิจารณ์ญาณ ขาดการนำประสบการณ์หรือข้อมูลมาสังเคราะห์ให้เป็นปัญหาที่สูงขึ้น การเรียนวิธีนี้จริยธรรมจึงไม่เกิด เพราะจริยธรรมเกิดจากความเข้าใจโลก และเข้าใจตัวเองอย่างลึกซึ้ง (ทิสนา แคมมณี, 2553, น.177) การศึกษาที่ดีควรจะสร้างคนให้ฉลาด เป็นคนดี และมีความสุข การเรียนรู้ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีเรียน และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ท่านจึงได้เสนอวิธีการเรียนรู้ที่ปรับมาจากแนวคิดทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับปัญญา 3 อันได้แก่ สุตมยปัญญา คือ ปัญญาที่ได้จากการฟัง จินตมยปัญญา คือ ปัญญาที่ได้จากการคิด และภาวนามยปัญญา คือ ปัญญาที่เกิดจากการภาวนา

ดังนั้น การนำแนวคิดทางการศึกษาและวิธีการจัดการเรียนการสอนของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น ครูผู้สอนควรเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาจากการเจริญสติ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้สัมผัสกับความเป็นจริง และสามารถนำสติปัญญามาใช้ได้ทันที่เมื่อประสบกับปัญหา หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการสกัดกั้นความไม่ดีงาม และความชั่วร้ายต่าง ๆ ไม่ให้เข้ามาสู่ตนเองได้ รู้จักยับยั้งชั่งใจ แม้จะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นสิ่งชั่วร้าย หรือเหตุการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำทุจริต หรือประพฤตินิชอบ โดยมีความละเอียดใจเมื่อจะต้องกระทำการทุจริต

4.1.2 แนวคิดทางการศึกษาและวิธีการจัดการเรียนการสอน ของศาสตราจารย์กิตติคุณสุมน อมรวิวัฒน์

ศาสตราจารย์กิตติคุณสุมน อมรวิวัฒน์ ได้เสนอว่า สมบัติทิพย์ที่จะนำไปใช้เป็นพื้นฐานของการจัดการศึกษาไทย ได้แก่ วัฒนธรรม ปัญญาธรรม และเมตตาธรรม โดยได้เสนอยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาในอนาคตไว้ดังนี้

1) การจัดสาระและกระบวนการเรียนรู้ ต้องมีส่วนที่เป็นแกนหลัก และส่วนที่ยืดหยุ่น

2) การจัดโครงสร้างของสาระและกระบวนการเรียนรู้ ต้องอยู่บนฐานของสังคมไทย และเหมาะสมกับเด็กที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

3) สาระการเรียนรู้ที่เป็นสาระหลักเพื่อความเป็นมนุษย์ ได้แก่ ทักษะและกระบวนการสื่อความหมาย การแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการวิทยาศาสตร์ กระบวนการสังคม กระบวนการทำงาน สุขภาพและบุคลิกภาพ ศิลธรรมและสุนทรียภาพ ศิลปวิทยาทั้ง 8 ประการนี้ ถือเป็นแก่นแท้ของศักยภาพมนุษย์

4) สาระประกอบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมประเทศชาติ และเป็นพลโลกที่สร้างสรรค์ ได้แก่ ประสบการณ์เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทรัพยากร เทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ

5) กระบวนการเรียนการสอน ครูควรลดบทบาทในการบอก อธิบาย และใช้เครื่องมือช่วยสอนให้มากขึ้น เช่น ใช้สไลด์ทัศนูปกรณ์ ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้สื่อมวลชน ใช้แหล่งวิทยาการหลากหลาย (ทิสนา แคมมณี, 2553, น.180)

นอกจากนี้ท่านยังได้เสนอกระบวนการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ตามหลักไตรสิกขา กระบวนการเรียนการสอนตามหลักพุทธสูตร และให้ทัศนะไว้ว่า การศึกษาที่แท้จริง ย่อมสอดคล้องกับความเป็นจริงของวิถีชีวิต การจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงช่วยสร้างสมรรถภาพให้ผู้เรียนสามารถเผชิญ ผจญ ผสมผสานกับปัญหาได้ โดยใช้กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหาโดยใช้หลักโยนิโสมนสิการ (ทิสนา แคมมณี, 2553, น.181) และท่านยังได้เสนอแนวคิดใหม่อีกสองแนว คือ กระบวนการเรียนรู้แบบซึมซับ และกระบวนการแบบกัลยาณมิตร

ดังนั้น การนำแนวคิดทางการศึกษาและวิธีการจัดการเรียนการสอน ของศาสตราจารย์ กิตติคุณ สุมน อมรวิวัฒน์ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทย หัวใจไม่โก่งนั้น ผู้สอนควรเน้นให้นักเรียนรับรู้ความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อม และมุ่งให้นักเรียนได้รับรู้ลักษณะที่ดั่งงามและความเลวร้ายของสังคมมนุษย์ในยุคปัจจุบัน โดยให้เผชิญกับสถานการณ์ และปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและกระบวนการคิด จนสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้โดยนำหลักโยนิโสมนสิการ และขั้นตอนตามหลักอริยสัจสี่มาใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นให้นักเรียนกับครูผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ตลอดจนการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งสัมพันธภาพดังกล่าวจะต้องเป็นในลักษณะกัลยาณมิตร โดยทุกคนต่างมีเมตตาธรรม พร้อมทั้งจะชี้แนะและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5. นวัตกรรมและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

นวัตกรรม มาจากภาษาอังกฤษว่า “Innovation” โดยมีรูปศัพท์เดิมมาจากภาษาบาลี คือ นว + อตต + กรรม โดย นว แปลว่าใหม่ อตต แปลว่าตัวเอง และกรรม แปลว่า การกระทำ เมื่อรวมเป็นคำว่า นวัตกรรม จึงแปลว่าการกระทำใหม่ของตนเอง หรือการกระทำของตนเองที่ใหม่ สำหรับนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายคำว่า “นวัตกรรม” ไว้ดังนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.61 – 62)

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2533) ได้ให้ความหมายนวัตกรรมว่าเป็นวิธีการปฏิบัติที่แปลกไปจากเดิม โดยอาจจะได้มาจากการคิดค้นวิธีการใหม่ ๆ ขึ้นมา หรือการปรุงแต่งของเก่าให้ใหม่เหมาะสมและสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ได้รับการทดลอง พัฒนามาจนเชื่อถือได้แล้วได้ผลดีในทางปฏิบัติ ทำให้ระบบก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น

กิดานันท์ มลิทอง (2540) ได้กล่าวไว้ว่า นวัตกรรมเป็นแนวความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาตัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัย และใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย

ฮิลล์ (Hills, 1971) ให้ความหมายนวัตกรรมว่าเป็นการนำวิธีการใหม่ ๆ มาปฏิรูปหลังจากได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนามาเป็นขั้น ๆ แล้ว โดยเริ่มมาตั้งแต่ การคิดค้น (Invention) พัฒนาการ (development) ซึ่งอาจจะเป็นไปในรูปของโครงการทดลองปฏิบัติก่อน (pilot project) แล้วจึงนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งมีความแตกต่างไปจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมา

โรเจอร์ส (Roger, 1983) ได้ให้ความหมายนวัตกรรมว่าเป็นความคิด การกระทำ หรือ วัตถุใหม่ ๆ ซึ่งถูกรับรู้ว่าเป็นสิ่งใหม่ ๆ ด้วยตัวบุคคลแต่ละบุคคลหรือหน่วยอื่น ๆ ของการยอมรับในสังคม ซึ่งการพิจารณาว่าสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นนวัตกรรมนั้น Rogers ได้ชี้ให้เห็นว่าขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลว่าเป็นสิ่งใหม่สำหรับเขา ดังนั้นนวัตกรรมของบุคคลกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งอาจไม่ใช่ นวัตกรรมของบุคคลกลุ่มอื่น ๆ ก็ได้ ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของบุคคลนั้นว่าเป็นสิ่งใหม่สำหรับเขาหรือไม่ อีกประการหนึ่งความใหม่ (newness) อาจขึ้นอยู่กับระยะเวลาด้วยสิ่งใหม่ ๆ ตามความหมายของนวัตกรรมไม่จำเป็นจะต้องใหม่จริง ๆ แต่อาจจะหมายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นความคิดหรือการปฏิบัติที่เคยทำกันมาแล้ว แต่ได้หยุดกันไประยะเวลาหนึ่ง ต่อมาได้มีการรื้อฟื้นขึ้นมาทำใหม่ เนื่องจากเห็นว่าสามารถช่วยแก้ปัญหาในสภาพการณ์ใหม่นั้นได้ ก็นับว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งใหม่นั้นได้ ก็นับว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งใหม่ได้ ดังนั้น นวัตกรรมอาจหมายถึงสิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีผู้ใดเคยทำมาก่อน หรือเป็นสิ่งใหม่ที่เคยทำมาแล้วในอดีตแต่ได้มีการรื้อฟื้นขึ้นมาใหม่ หรือมีการพัฒนามาจากของเก่าที่มีอยู่เดิมก็ได้

จากข้อมูลดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า นวัตกรรมหมายถึง แนวคิด การกระทำ และวิธีการใหม่ ๆ หรือการนำของเก่ากลับมาพัฒนาใหม่ให้แตกต่างไปจากเดิม โดยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องมีการทดลองใช้ และพัฒนามาจนเป็นที่น่าเชื่อถือ หรือเป็นที่ยอมรับจากนักการศึกษาหรือนักวิชาการแล้ว จึงจะสามารถเรียกได้ว่าเป็นนวัตกรรม ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานครในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำนวัตกรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร เด็กไทยหัวใจไม่โกง ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource – Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก เป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกและค้นพบ ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้สร้างทางเลือกในสภาพแวดล้อมที่มีแหล่งข้อมูลสารสนเทศหลากหลาย เช่น หนังสือ นิตยสาร ฟิล์ม แอบบันทึกลีเสียง และแถบวีดิทัศน์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เกม แผนที่ แหล่งข้อมูลชุมชน พิพิธภัณฑสถานศึกษา รูปภาพ สิ่งพิมพ์ทางการศึกษา ของจริง ของจำลอง และฐานข้อมูลต่าง ๆ (Saskatchewan resource – based learning center, 2000 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.93)

1.1 แนวคิด/ทฤษฎีและหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource – Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้เป็นหลัก มีพื้นฐานแนวคิดจากทฤษฎีการสร้างความรู้และการคิดระดับสูง ซึ่งการจัดการเรียนรู้จะเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งจากแหล่งข้อมูลที่เป็นสิ่งพิมพ์ และไม่ใช้สิ่งพิมพ์ เรียนรู้กระบวนการสารสนเทศไปพร้อมกับการเรียนเนื้อหาวิชา จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และแก้ปัญหา ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านสารสนเทศให้เกิดแก่ผู้เรียน

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักนั้น ครูผู้สอนควรพิจารณาถึงความเหมาะสมในการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ โดยคำนึงถึงวัยของนักเรียนเป็นหลัก ครูผู้สอนจะต้องคอยให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการศึกษาค้นคว้าผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อควบคุมให้นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีสำหรับศึกษาค้นคว้าหาความรู้เท่านั้น และป้องกันไม่ให้นักเรียนนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในทางบันเทิง หรือในทางที่จะนำไปสู่ความเสื่อมถอยทางสังคม ซึ่งในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารได้พัฒนาให้ทันสมัยมากขึ้น และเข้าถึงผู้บริโภคทุก ๆ อาชีพและทุกวัยได้

ง่ายขึ้น โดยเฉพาะทางการศึกษา จึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน สะดวกสบายยิ่งขึ้นทั้งครูผู้สอนและตัวนักเรียน

1.2 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักตามหลักสูตร เด็กไทยหัวใจไม่โกง

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักนั้น ประกอบด้วยการเรียนการสอน ที่เน้นกระบวนการเรียน และการเรียนรู้ในบริบทของแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายและ กว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ในขณะที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งข้อมูล ต่าง ๆ

ดังนั้น การนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักมา ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น ผู้วิจัยได้นำ สื่อสารสนเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การเรียนรู้ผ่านนิทาน คลิปวิดีโอ การจัดป้ายนิเทศ หนังสือ อัดซีดีประวัติของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลตัวอย่างด้านความซื่อสัตย์ คลิปข่าว หนังสือพิมพ์ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งการศึกษาค้นคว้าข้อมูลผ่านสื่อ และสารสนเทศต่าง ๆ นั้น ครูผู้สอนจะทำหน้าที่เพียงให้คำแนะนำแก่นักเรียนว่าสามารถกลับไป ศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ใดได้บ้างเท่านั้น เพื่อให้นักเรียนได้รับการ พัฒนาทักษะการศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ และมีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่พบเจอใน ระหว่างศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่ตนสนใจได้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการเก็บบันทึก รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนในการสร้างองค์ ความรู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอีกด้วย

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แพร์

กระบวนการจิตสำนึก หมายถึง การที่ผู้เรียนเข้าใจตนเองในทางที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และสังคม ตระหนักในสภาพเป็นจริงของปัญหาโดยไม่ใช้สติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นการ ผสมผสานระหว่างการกระทำ และการใคร่ครวญเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ดังกล่าวให้ดีขึ้น ซึ่งกระบวนการจิตสำนึกหรือกระบวนการความนึกคิด หมายถึง การกระตุ้นให้บุคคลเข้าใจตัวเอง ในทางที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและสังคมของตนด้วยระบบการศึกษาแบบปลดปล่อย ซึ่งผู้เรียน จะต้องใช้วิจารณญาณแนวความคิดและเหตุผลที่มาจากสิ่งต่าง ๆ การที่จะเข้าถึงกระบวนการ จิตสำนึกนั้น ไม่ได้หมายถึงเพียงสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงการผสมผสานระหว่างการ กระทำและการใคร่ครวญ (อุ้นดา นพคุณ, 2547 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.98)

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แพร์ คือการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยเน้นให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ดีในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านคุณธรรม

จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต การไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น ฯลฯ ซึ่งการสร้างจิตสำนึกดังกล่าวให้กับนักเรียนนั้น จะต้องให้เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงของสังคมในยุคปัจจุบันด้วย และจะต้องเป็นไปตามการใช้วิจารณญาณของนักเรียนในการใช้แนวคิดหาเหตุผลและที่มาของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกได้ด้วยตนเอง เช่น ในปัจจุบันปัญหาที่พบบ่อยที่สุดที่มักจะพบเห็นกันทั่วไปตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์คือปัญหาข้าราชการระดับสูงทุจริตคอร์รัปชัน การขัดผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน หรือแม้แต่การทุจริตในการสอบบรรจุครูผู้ช่วย หากครูผู้สอนต้องการปลูกจิตสำนึกที่ดีด้านความซื่อสัตย์ให้กับนักเรียน ครูผู้สอนควรให้นักเรียนเกิดความสำนึกรู้เกรงกลัวและละอายใจต่อการทำบาป หรือมีความรู้สึกรังเกียจหากจะต้องกระทำการทุจริตด้วยการใช้วิจารณญาณของตนเอง อาจจะเป็นการยกตัวอย่างของบุคคลที่กระทำผิดกฎหมาย หรือกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ หรือทุจริตในเรื่องต่าง ๆ ว่ามีจุดจบอย่างไร หรืออธิบายถึงบทลงโทษของผู้ที่กระทำการทุจริต หรืออาจจะรวมไปถึงการสร้างมโนสำนึกให้กับนักเรียนโดยนำหลักกรรมทางพุทธศาสนามาใช้ โดยชี้ให้นักเรียนเห็นว่าผู้ที่กระทำการทุจริตนั้น นอกจากจะได้รับบทลงโทษเมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่แล้ว แต่ยังคงได้รับบทลงโทษอีกครั้งเมื่อถึงคราวที่ชีวิตต้องล่วงลับไป ในดินแดนที่เรียกว่ายมโลก ซึ่งความมากน้อยของความทุกข์ทรมานก็เป็นไปตามกรรมที่ตนเองก่อไว้ ทำกรรมมากก็ได้รับความทุกข์ทรมานมาก ทำกรรมน้อยก็ได้รับความทุกข์ทรมานน้อย ซึ่งการปลูกฝังจิตสำนึกดังกล่าว ก็เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเกรงกลัวและไม่กล้าที่จะกระทำการทุจริตแต่จะต้องให้นักเรียนสร้างจิตสำนึกได้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางให้กับนักเรียนเท่านั้น

2.1 แนวคิด/ทฤษฎีและหลักการการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของ เปาโล แฟร์

เปาโล แฟร์ (Paulo Freire) เห็นว่ามนุษย์ต่างจากสัตว์ตรงที่ มนุษย์มีความนึกคิด มีจิตสำนึก (Consciousness) และการกระทำของมนุษย์จะสัมพันธ์กับจิตสำนึกของเขาเสมอ ซึ่งจิตสำนึกของเปาโล แฟร์ มีความหมายลึกซึ้งในเชิงปรัชญา หมายถึง ความรู้ในสิ่งที่เป็นสัจธรรม สิ่งที่เป็นสถานะที่แท้จริงของชีวิตมนุษย์และสิ่งที่เป็นโลกของมนุษย์ เปาโล แฟร์ ชี้ให้เห็นว่า ความนึกคิดและการที่มนุษย์จะมีความรู้ในเรื่องใด และลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ธรรมชาติที่แท้จริงของสภาพแวดล้อมที่บุคคลแต่ละคนจะต้องดำรงชีวิตอยู่ จะส่งผลให้บุคคลแต่ละคนมีความนึกคิดและมีความรู้ที่แตกต่างกันไป

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แฟร์ นั้น ครูผู้สอนควรเน้นวิธีการพูดคุยหรือสนทนาระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างกัน โดยตั้งปัญหาของสังคมที่มักพบเห็นในปัจจุบัน เช่น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การโกง การทุจริตในการสอบ มาเป็นประเด็นหรือหัวข้อหลักในสนทนา เพื่อให้ นักเรียนร่วมกันระดม

ความคิด แสดงข้อคิดเห็น ความรู้สึกต่อปัญหาดังกล่าว โดยความรู้สึกที่นักเรียนได้แสดงออกมาทั้งหมดนั้นจะต้องเป็นความรู้สึกที่เกิดจากตัวนักเรียนเองไม่ใช่การยัดเหยียดความรู้สึกโดยครูผู้สอน การให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะขบคิด หรือร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมด้วยตนเองนั้น เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง มีความกล้าที่จะต่อต้านหรือกำจัดความชั่วร้ายที่เกิดขึ้น รู้จักใช้วิจารณญาณแยกแยะด้วยตนเองว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดควรกระทำ และสิ่งใดไม่ควรกระทำ ทั้งนี้ ทุกการกระทำจะต้องเคารพและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วย

2.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แฟร์ ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

เปาโล แฟร์ เห็นว่าการศึกษาคควรเป็นการศึกษาที่ปลดปล่อยให้ผู้เรียนเป็นอิสระ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกในตัวผู้เรียนเอง การศึกษาตามวิธีการเช่นนี้จะเป็เครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนที่ไม่มีความรู้เกิดการเรียนรู้ขึ้น เกิดความเข้าใจในตัวเองและสภาพแวดล้อมรอบตัว สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยสภาพและสิ่งแวดล้อมของตนเองได้ เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคม

ดังนั้น การนำแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แฟร์ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น ครูผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนรู้จัก และเข้าใจในตนเองในทางที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และสังคมในยุคปัจจุบัน โดยเน้นวิธีการพูดคุยหรือสนทนาระหว่างครูผู้สอน หรือระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเป็นหลัก ซึ่งการเรียนในลักษณะนี้ครูผู้สอนจะต้องพูดให้น้อยที่สุด โดยครูผู้สอนจะทำหน้าที่เพียงเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนได้พูดคุยแสดงความคิดเห็น ถกเถียงปัญหา หรืออภิปรายปัญหาหารือกันให้มากที่สุด โดยหัวข้อที่ครูนำมาให้นักเรียนร่วมกันสนทนา หรือถกเถียงเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา นั้น จะต้องเป็นเรื่องที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน หรือเป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียนมากที่สุด เพื่อให้นักเรียนได้มองเห็นสภาพของปัญหาได้อย่างชัดเจน เช่น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การโกง การทุจริตในการสอบในหัวข้อพาดหัวข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ การรายงานข่าวจากผู้ประกาศข่าว หรือพูดคุยซักถามนักเรียนว่า นักเรียนต้องการให้ผู้ทุจริตคอร์รัปชัน ได้รับโทษทัณฑ์สถานใด หรือผู้ที่ทุจริตคอร์รัปชันจะมีชีวิตหลังความตายเป็นเช่นไร เป็นต้น ซึ่งประการสำคัญความรู้สึกที่นักเรียนได้แสดงออกมาทั้งหมดทั้งหมดนั้น จะต้องเป็นความรู้สึกที่เกิดจากจิตสำนึกของนักเรียนเองอย่างแท้จริง ไม่ใช่เกิดขึ้นโดยการยัดเหยียดความรู้สึกหรือจิตสำนึกโดยครูผู้สอน

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Cases)

กรณีตัวอย่าง เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา โดยมีประเด็นปัญหาทำให้ผู้เรียนคิดค้น อธิบาย ถกเถียงกัน เพื่อสร้างเสริมให้มีการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ การให้

เหตุผล และมีแนวทางการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นคำตอบที่ผู้สอนต้องการจะสอนจะบอกโดยไม่จำเป็นต้องสอนโดยตรง ส่วนรูปแบบของกรณีตัวอย่างได้สรุปว่า รูปแบบของกรณีตัวอย่างมีหลายรูปแบบ คือ เป็นเรื่องเล่า เป็นเรื่องที่จบบริบูรณ์ เป็นเรื่องที่ยังไม่จบ ตัดต่อจากเรื่องเดิมและเป็นบทสนทนา (อำไพ สุจริตกุล, ม.ป.ป., น. 42 – 47 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.323) ซึ่งกรณีตัวอย่างมีหลายประเภท คือ หนังสือพิมพ์ เรื่องสั้นเป็นเหตุการณ์เรื่องราวของบุคคลไม่มากนัก รูปภาพ บทสนทนาหรือคำพูด เรื่องราวตัดต่อ เรื่องเล่า (สุมนน จิตระดับ, 2528, น. 641 – 642 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.323)

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง(Cases) คือ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการหยิบยกเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง หรืออาจจะเป็นเรื่องเล่าที่กำหนดขึ้นมา โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนคิดเป็น รู้จักวิเคราะห์ แยกแยะ และรู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยยกตัวอย่างจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาเป็นกรณีศึกษา

3.1 แนวคิด/ทฤษฎีและหลักการของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Cases)

จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง คือ เพื่อวิเคราะห์ แยกแยะ ประเด็นปัญหา โดยให้รู้จักตัดสินใจอย่างมีหลักการและมีเหตุผล จนสามารถเสริมสร้างทักษะในการทำงานร่วมกับกลุ่ม และให้โอกาสผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้สึก และเจตคติซึ่งกันและกัน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.323)

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Cases) ครูผู้สอนจะต้องเน้นให้นักเรียน รู้จักตัดสินใจอย่างมีหลักการและเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์แยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สิ่งใดควรกระทำและสิ่งใดไม่ควรกระทำ โดยอาศัยการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกทักษะในการใช้ชีวิต เพื่อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมให้ได้อย่างมีความสุข รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น และรู้จักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทัศนคติซึ่งกันและกัน ซึ่งครูผู้สอนจะหยิบยกเรื่องราวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบทความ เรื่องเล่า คลิปวิดีโอ นิทาน การ์ตูน หรือสื่อโฆษณาต่าง ๆ มาเป็นกรณีตัวอย่างให้นักเรียนได้ศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกันและกัน

3.2 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Cases) ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

การนำกระบวนการและลำดับขั้นตอนการนำกรณีตัวอย่างไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น ครูผู้สอนสามารถเตรียมการสอน โดยการคัดเลือกหัวข้อคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์แยกแยะ จนนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยคัดเลือกข่าว ข้อความ บทความ นิทาน พงศาวดาร เรื่องเล่า วรรณคดีไทย อัดชีวประวัติของผู้ที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความ

ชื่อเสียง หรือตัวอย่างเหตุการณ์ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ธรรมชาติของการเรียนรู้ตามวัยของนักเรียน ประสบการณ์ของนักเรียน และสิ่งแวดล้อมรอบตัวนักเรียน

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม

เกมเป็นวิธีการวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการสอนได้ดี โดยครูผู้สอนสร้างสถานการณ์สมมติขึ้น ให้ผู้เรียนเล่นด้วยตนเองภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาที่กำหนดขึ้น ผู้เรียนจะต้องตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่งในอันที่จะให้มีผลออกมาในการรู้แพ้ รู้ชนะ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.417)

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม คือ การจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนเป็นผู้สร้างสถานการณ์สมมติขึ้น และให้นักเรียนเล่นด้วยตนเองตามข้อตกลง เงื่อนไข หรือกติกาที่ครูผู้สอนได้กำหนดขึ้น เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้แพ้ รู้ชนะ มีความซื่อสัตย์ และสนุกสนานในการเรียน

4.1 แนวคิด/ทฤษฎีและหลักการของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม

การใช้เกมประกอบการสอนแต่ละครั้ง ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้เกมเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนการสอน ซึ่งวิด (Weed, 1975, น.304 – 305 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.409) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของเกมไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่พัฒนาทางด้านร่างกาย ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด เสริมสร้างให้มีการตื่นตัว และมีบรรยากาศที่แตกต่างไปจากการฝึกภาษาตามปกติ ซึ่งถือเป็นการสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานที่จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียน สามารถเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวต่างประเทศ และได้ฝึกภาษาที่ใช้จริงในสังคมที่ถือว่าเป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนไวยากรณ์ และระบบเสียงของภาษา

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ถือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นผู้สร้างกฎ กติกา และมารยาทในการเล่นขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัยซึ่งกันและกัน นอกจากนี้การเล่นแบบเป็นทีมยังช่วยปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการปรับตัวเข้าหากัน รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข การเรียนโดยใช้เกมจัดว่าเป็นการเรียนรู้ที่สามารถปลูกฝังคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงได้เป็นอย่างดี เนื่องจาก สังคมไทยในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันสูงซึ่งเปรียบเทียบได้กับการเล่นเกม บุคคลจะต้องกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนเองหรือลูกทีมอยู่รอด หรือเป็นผู้ชนะ ครูผู้สอนสามารถสังเกตพฤติกรรมการเล่นของนักเรียนว่ามีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตหรือไม่ หากมีพฤติกรรมดังกล่าว ครูผู้สอนก็สามารถแนะนำ หรือชี้แนะให้นักเรียนทราบในทันทีว่าการกระทำเช่นนี้เป็นสิ่งที่ไม่สมควร และเป็นที่รังเกียจของบุคคลในสังคม ซึ่งการสั่งสอนหรือแนะนำนั้น

จะต้องระมัดระวังไม่ให้นักเรียนที่ถูกตำหนิ หรือถูกว่ากล่าวตักเตือนเกิดความอับอาย แต่เป็นการสั่งสอนหรือแนะนำเพื่อให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ดีเมื่อกระทำพฤติกรรมดังกล่าว

4.2 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกมตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

เกมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนมาก คือ เกมที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ (drill and practice) ซึ่งเป็นการทำซ้ำ ๆ จะเกิดทักษะขึ้น และควรจัดทำเป็นเกมที่จะทำให้เรียนสนุก ตื่นเต้นไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย แต่ควรออกแบบไม่ให้ผู้เรียนต้องรอคอยนานในการเปลี่ยนกันเล่นเกม เกมที่เล่นระหว่างกลุ่มถือเป็นการฝึกปฏิบัติการทำงานกลุ่มด้วย (วารินทร์ รัศมีพรหม, 2531, น.183 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.418)

ดังนั้น การนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกม มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น ครูผู้สอนจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์สมมติขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่สลับซับซ้อนจนเกินไป ซึ่งระยะเวลาในการเล่นนั้นต้องเหมาะสมไม่นานไปหรือน้อยไป และนักเรียนจะต้องเล่นตามข้อตกลง เงื่อนไข หรือกติกาที่ครูผู้สอนได้กำหนดขึ้น โดยเกมที่ครูผู้สอนได้สร้างขึ้นนั้นจะเป็นเกมที่เน้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัยซึ่งกันและกัน และปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ให้กับนักเรียน และให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม มีการวางแผนในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมทีมอันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

บริบทโรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

1.1 สถานที่ตั้ง

โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ เลขที่ 140 ซอยเพชรเกษม 20 ถนนเพชรเกษม แขวงปากคลองภาษีเจริญ สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10160 โทรศัพท์ 0-2467-1516 โทรสาร 0-2467-151 เว็บไซต์ <http://www.bmasmartschool.com/watthongsalangam/>

1.2 ประวัติและความเป็นมาของโรงเรียน

โรงเรียนวัดทองศาลางามเป็นโรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ในบริเวณวัดทองศาลางามด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทิศตะวันออกติดกับคลองบางหลวงน้อย พ.ศ. 2480 วัดมอบที่ดินให้สร้างโรงเรียนประมาณ 2 ไร่เศษ และได้รับ งบประมาณก่อสร้างอาคารแบบ ป.1 สอง

ชั้น 4 ห้องเรียนจำนวน 1 หลัง เป็นเงิน 2,480 บาท (ปัจจุบันรื้อถอนไปแล้ว) เปิดสอนครั้งแรก วันที่ 24 มิถุนายน 2480 มีชื่อว่า “โรงเรียนเทศบาล 34 วัดทองศาลางาม”

พ.ศ. 2497 วัดมอบที่ให้เพิ่มอีก 1 ไร่ รวมเป็น 3 ไร่เศษ และได้รับงบประมาณ 1,484,000 บาท สร้างอาคารเรียนแบบ ป.04 สองชั้น 6 ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง (อาคารเอนอริโย โสภิต) และสร้างโรงอาหารชั่วคราว และ โรงฝึกงาน (ปัจจุบันรื้อถอนไปแล้ว) และเปิดทำการสอนมัธยมศึกษา สายสามัญถึง ม.3 สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2500 ได้รับงบประมาณ 273,000 บาท โครงการปรับปรุง โรงเรียนกรุงธนบุรี สร้างอาคารเรียนแบบ 004 จำนวน 1 หลัง ชื่อ อาคารพลพูนพลาเดช (ปัจจุบันรื้อถอนไปแล้ว)

พ.ศ. 2504 ได้รับงบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเงิน 300,000 บาท สร้างอาคารเรียนแบบ 004 ชั้น 1 หลัง ชื่ออาคารพิเศษศึกษา (ปัจจุบันรื้อถอนไปแล้ว)

พ.ศ. 2505 กระทรวงศึกษาธิการให้งบประมาณ 349,000 บาท สร้างอาคารเรียนแบบ 004 จำนวน 1 หลัง ชื่อ อาคารสัตยาบำเพ็ญ (ปัจจุบันรื้อถอนไปแล้ว)

พ.ศ. 2506 โรงเรียนได้โอนเข้าสังกัดเทศบาลนครธนบุรี ตามมติคณะรัฐมนตรี

พ.ศ. 2512 ได้รับงบประมาณจากเทศบาลนครธนบุรี จำนวน 137,400 บาท เพื่อใช้ในการซ่อมแซมอาคารทุกหลัง

พ.ศ. 2520 ได้รับงบประมาณ จำนวน 1,717,000 บาท สร้างอาคารตึก 3 ชั้น 12 ห้องเรียน (อาคาร 1) แทนแบบ 004 (อาคารพิเศษศึกษา)พ.ศ. 2521 ได้รับงบประมาณ จำนวน 2,295,000 บาท สร้างอาคารตึก 3 ชั้น จำนวน 12 ห้องเรียน(อาคาร 2) ต่อเชื่อมกับอาคาร 1 แทนอาคารแบบ ป.01 (อาคารเรื่อนอริโย โสภิต) ในปีเดียวกันนี้ได้รับงบประมาณสร้างเขื่อน ริมคลองบางกอกน้อย เป็นเงิน 97,000 บาท เสร็จเมื่อ 30 ธันวาคม 2521 ได้งบประมาณ จำนวน 324,500 บาท ถมสนามดิน ได้รับงบประมาณ จำนวน 78,000 สร้างบ้านพักครู 1 หลัง 2 ห้องนอน

พ.ศ. 2524 ได้รับงบประมาณ จำนวน 300,000 บาท สร้างถังเก็บน้ำ คลส. จำนวน 1 ถัง และสร้างก๊อกที่ล้างมือ จำนวน 20 ก๊อก พร้อมปรับปรุง หลังคาโรงอาหารชั่วคราว

พ.ศ. 2525 ได้รับงบประมาณ จำนวน 4,670,000 บาท สร้างอาคารตึก 3 ชั้น 8 ห้องเรียน ได้ถุนโล่ง(อาคาร 3) แทนอาคารแบบ 004 (อาคารสัตยาบำเพ็ญ)

พ.ศ. 2528 ได้รับงบประมาณ จำนวน 250,000 บาทถมดินสนามโรงเรียน

พ.ศ. 2531 ได้รับเงินบริจาคจากคณะครู – อาจารย์จำนวน 13,490 บาท สร้างซุ้มพระพุทธรูป และได้รับมอบเตาเผาขยะจากมูลนิธิวัดทองศาลางาม ขนาด 75 ม. ราคาประมาณ 7,643 บาท

พ.ศ. 2541 ได้รับงบประมาณ จำนวน 7,695,000 บาท สร้างอาคารตึก 4 ชั้น 8 ห้องเรียน มีห้องน้ำนักเรียนอยู่ในอาคารชั้น 2 จำนวน 14 ห้องเรียน ใต้ถุนโล่ง(อาคาร 4) เชื่อมต่ออาคาร 3

พ.ศ. 2545 ได้รับงบประมาณ จำนวน 839,000 บาท สร้างบ้านพักครู 2 ชั้น 2 ห้องนอน ตามแบบ ศอ.59 จำนวน 1 หลัง เป็นจำนวนเงิน 520,000 บาท ถมทรายเนื้อที่ประมาณ 45.5 ตร.ม. เป็นเงิน 11,375 บาท และสร้างบ้านพักภารโรงชั้นเดียวยกพื้น ตามแบบ ศอ.60 จำนวน 1 หลัง เป็นเงิน 207,625 บาท

พ.ศ.2546 ได้รับงบประมาณ จำนวน 839,000 บาท สร้างบ้านพักครูแบบ ศอ.9 จำนวน 1 หลัง และบ้านพักภารโรงแบบ 60 จำนวน 1 หลัง รับมอบเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2546

พ.ศ.2550 ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์โดยรื้ออาคาร โรงกิจกรรมเดิม ก่อสร้างเป็นอาคาร 2 ชั้น วงเงินงบประมาณ 1,425,000 บาท

พ.ศ.2551 ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน 6 ชั้นใต้ถุนโล่งทำเป็นโรงอาหาร ชั้นบนเป็นห้องเรียนวงเงินงบประมาณก่อสร้างเป็นเงิน 16,702,000 บาท โดยรื้อโรงอาหารเดิมแล้ว ก่อสร้างในพื้นที่ที่ได้รับงบประมาณปรับปรุงทางเดินรอบอาคารเรียนทั้ง 4 อาคาร ขนาดกว้าง 3 เมตร 50 เซนติเมตร และปรับปรุงปูกระเบื้องห้องประชุมอาคาร 4 พร้อมมู่ลี่แบ่งห้อง รับมอบเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2552

1.3 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

มุ่งมั่นพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม สืบสานวัฒนธรรมไทยจัดการเรียนรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา

1.4 พันธกิจของโรงเรียน

1. จัดโครงการที่ส่งเสริมเรื่องวิถีพุทธ
2. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนับสนุนความรักชาติไทยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. สนับสนุนให้นักเรียนแสดงความสามารถด้านรักชาติไทยออกสู่สาธารณะชน
4. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตแบบไทย
5. ดำเนินชีวิตแบบวิถีไทยอย่างเป็นระบบเป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.5 กลยุทธ์

1. เป็นการส่งเสริมการบริหารจัดการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542
2. สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การดำเนินงานของโรงเรียน

3. ส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีบุคลิกภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

1.6 เป้าประสงค์

1. โรงเรียนวัดทองศาลางาม ปลุกฝังนักเรียนให้รักความเป็นไทย ชื่นชม ยอมรับ ศรัทธา สามารถปฏิบัติตนตามวิถีไทยได้อย่างมีความสุข
2. โรงเรียนวัดทองศาลางาม เป็นต้นแบบการดำเนินชีวิตพอเพียง แบบวิถีไทย ให้ สังคม ชุมชน ถือเป็นแบบอย่าง
3. โรงเรียนวัดทองศาลางาม พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ และกรุงเทพมหานคร
4. โรงเรียนวัดทองศาลางามเป็นศูนย์กลางการร่วมดำเนินกิจกรรม เพื่อส่งเสริม วัฒนธรรมไทย
5. นักเรียน ครู และบุคลากรใน โรงเรียนวัดทองศาลางาม ร่วมกันชำระ รักษา วัฒนธรรมไทยให้อยู่ยั่งยืน

1.7 นโยบาย

1. พัฒนาระบบการบริหารเพื่อให้สามารถตอบสนองกระบวนการดำเนินการต่างๆ ของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นผู้นำด้านวัฒนธรรมไทย โดยการจัด กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาการเรียนรู้ทุกระดับ ให้มีคุณภาพตาม ศักยภาพ มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ทันสมัย สามารถนำเทคโนโลยีมา ประยุกต์ให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ
4. ส่งเสริมพัฒนานักเรียนและบุคลากรใน โรงเรียนให้เป็นผู้นำด้านรักษาไทย ภายใต้ จิตสำนึกและความรับผิดชอบในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนดี ของสังคม
5. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาของโรงเรียน
6. ส่งเสริมสุขอนามัยตามสุขบัญญัติ 10 ประการ โดยจัดบรรยากาศด้านสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อ การเรียนรู้
7. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนวัฒนธรรมไทย

1.8 ปรัชญาโรงเรียน

"สุสสุส ลภเต ปญญ ผู้ตั้งใจศึกษา ย่อมได้ปัญญา"

1.9 สีประจำโรงเรียน

สีชมพู หมายถึง ความรู้ ความกล้า ความฉลาด

สีขาว หมายถึง คุณธรรม ความดี

1.10 ดอกไม้ประจำโรงเรียน

ดอกชมพูพันธุ์ทิพย์

2. สภาพทั่วไปบริเวณโรงเรียน

2.1 เนื้อที่บริเวณโรงเรียน

โรงเรียนมีเนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 93 ตารางวา ปัจจุบันมีอาคารเรียน 3 ชั้น 3 หลัง จำนวน 32 ห้องเรียน อาคารเรียน 4 ชั้น 1 หลัง 8 ห้องเรียน รวม 40 ห้อง (ห้องเรียน 23 ห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ จำนวน 17 ห้อง) โรงกิจกรรม 1 หลัง บ้านพักครู 1 หลัง บ้านพักภารโรง 4 หลัง ห้องส้วมนักเรียน 1 หลัง จำนวน 20 ห้อง ห้องส้วมในอาคารเรียน จำนวน 6 ห้อง

2.2 ลักษณะของชุมชน

โรงเรียนวัดทองศาลางาม เป็นชุมชนที่มีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่น สภาพบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นบ้านไม้ ๑ ถึง ๒ ชั้น มีอาคารพาณิชย์และทาวเฮ้าส์ มีวัดในบริเวณใกล้เคียงได้แก่ วัดทองศาลางาม วัดกำแพง วัดยาง และวัดกุหาสวรรค์ มีโรงพยาบาลบางไผ่และโรงพยาบาลพญาไท 3 ที่ให้บริการได้ใกล้ที่สุด

2.3 สภาพชุมชน

ส่วนใหญ่คนในชุมชนมีอาชีพรับจ้าง นับถือศาสนาพุทธ มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ครอบครัวมีฐานะค่อนข้างยากจน สภาพครอบครัว หย่าร้าง จึงต้องนำบุตรหลานหรือเด็กในปกครองมาฝากปู่ ย่า ตา ยาย และญาติ ซึ่งผู้ปกครองเหล่านี้มีพื้นฐานการศึกษาน้อยจึงทำให้การอบรมสั่งสอนไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการทางด้านวิชาการให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา

2.4 แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

1. แหล่งเรียนรู้ต่างภายในโรงเรียน ได้แก่ สวนสมุนไพรแปลงเกษตร บ่อปลา เรือนเพาะเห็ด แหล่งการเรียนรู้พืชผักสมุนไพรและไม้ประดับคูศารพียแหล่งการเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ ห้องสมุด ป้ายสารสนเทศของโรงเรียนและชุมชน

2. แหล่งเรียนรู้บริเวณโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนเขตภาษีเจริญ สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญ ศูนย์อนามัยที่ 62 ซอยก้านน้มน้ำ เขตภาษีเจริญ วัดทองศาลางาม

วัดกำแพง วัดยาง วัดคูหาสวรรค์ วัดนवलนรดิศ วัดอัสพรสวรรค์ วัดปากน้ำโรงพยาบาลบางไผ่
โรงพยาบาลพญาไท 3 บ้านศิลปิน

จากการศึกษาบริบทของโรงเรียนวัดทองศาลางามทำให้ทราบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดา มารดา แต่จะอาศัยอยู่กับผู้ปกครอง เช่น ปู่ ย่า ตา ตาย และญาติ ซึ่งเป็นผู้ที่มี การศึกษาน้อยเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับผู้ปกครองมีฐานะยากจน ต้องรีบออกไปประกอบอาชีพแต่ เข้าครูและกลับเข้าบ้านอีกครั้งในช่วงเวลาที่นักเรียนเข้านอนแล้ว จึงไม่มีเวลาได้พบปะพูดคุย หรือ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ซึ่งบางครอบครัวผู้ปกครองของนักเรียนก็ถูกจำคุก ด้วยข้อหาต่าง ๆ เช่น ลักทรัพย์ ยาเสพติด นื้อโกง ซึ่งถือเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีของนักเรียน ดังนั้น การจัดทำหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จึงถือว่าเป็นประโยชน์ และมีความจำเป็นอย่างมากที่ จะต้องจัดให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรดังกล่าว เพื่อให้ นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ศรัญญา ไพรวรรณรัตน์ (2543) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบในทัศนทาง จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการเรียนหน่วย การเรียนวิชาจริยศึกษา เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่ นักเรียนคุ้นเคยและพึงพอใจ (2) เปรียบเทียบในทัศนทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของ นักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนหน่วยการเรียนวิชาจริยศึกษา เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดย การใช้หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่อง โดยตัวเอกที่นักเรียนคุ้นเคยและพึงพอใจกับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 ของ โรงเรียนวัดสุวรรณารัญญิกาวาส จังหวัดชลบุรี จำนวน 40 คน แบ่งกลุ่มโดยการสุ่มอย่างง่าย เป็น กลุ่มทดลองเรียนจากหนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่นักเรียน คุ้นเคยและพึงพอใจที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น และกลุ่มควบคุมเรียน โดยการสอนแบบปกติ ตามแนวการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเรียนจบแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความ ซื่อ สัตย์สุจริต แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม โดยใช้ t-test ผลการวิจัย ปรากฏว่า (1) นักเรียนที่เรียนหน่วยการเรียนวิชาจริยศึกษา เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยใช้หนังสือ การ์ตูนที่ดำเนินเรื่อง โดยตัวเอกที่นักเรียนคุ้นเคยและพึงพอใจ มีมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์สุจริตก่อนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนที่ เรียนโดยใช้หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่นักเรียน คุ้นเคยและพึงพอใจกับนักเรียนที่

เรียนโดยการสอนแบบปกติ มีมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

อุไร บุญทน (2545) การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างและพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (2) หากคุณภาพของแบบวัดความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ (3) สร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1,099 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีพัฒนาการทาง จริยธรรมของ Kohlberg เป็นชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 51 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดรายข้อ โดยการคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม ค่าความแม่นยำตรงตามโครงสร้างโดยใช้วิธี Know Group Technique และค่าความเชื่อถือได้ของแบบวัดทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (-Coefficient) ของ Cronbach ผลการวิจัยพบว่า 1.คะแนนของแบบวัดความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 124.419 และ 29.148 ตามลำดับ 2.คุณภาพของแบบวัด ประกอบด้วย 2.1ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดมีค่าตั้งแต่ .302 ถึง .958 2.2ค่าความแม่นยำตรงตามโครงสร้าง พบว่า กลุ่มที่รู้จักแล้วกับกลุ่มที่ไม่รู้จัก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.3ค่าความเชื่อถือได้และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบวัดความซื่อสัตย์เท่ากับ .983 และ 1.064 ตามลำดับ 3.เกณฑ์ปกติคะแนนความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีช่วงคะแนน T ระหว่าง T17 ถึง T90

ไสว คุณ โน (2545) คุณธรรมจริยธรรม เรื่อง ความอดทน ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีสัมมาคารวะ จำเป็นต้องปลูกฝังให้เกิดมีขึ้นในจิตใจของเยาวชน เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตพัฒนาตนและสังคมประเทศชาติ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างและพัฒนาแผนการสอนโดยใช้ หนังสือภาพการ์ตูนสี่ประกอบการสอนคุณธรรม จริยธรรม เรื่อง ความอดทน ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีสัมมาคารวะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการสอนที่ใช้หนังสือภาพการ์ตูนสี่ประกอบการสอน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือภาพการ์ตูนสี่ประกอบการสอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โรงเรียนบ้านดอนหมี อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แผนการสอน

ที่ใช้หนังสือภาพการ์ตูนสี่ประกอบการสอน เรื่อง ความอดทน ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีสัมมาคารวะ จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดผลทางการเรียนรู้ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้แผนการสอนที่มีหนังสือ ภาพการ์ตูนสี่ประกอบการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีประสิทธิผล ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1. แผนการสอนโดยใช้หนังสือภาพการ์ตูนสี่ประกอบการสอน เรื่อง ความอดทน ความซื่อสัตย์สุจริต และความมีสัมมาคารวะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 88.83/86.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 85/852. นักเรียนที่สอนด้วยแผนการสอนโดยใช้หนังสือภาพการ์ตูนสี่ประกอบการสอน มีประสิทธิภาพทางการเรียนเท่ากับ 0.49 แสดงว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 493. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนโดยใช้หนังสือภาพการ์ตูนสี่ประกอบการสอนอยู่ในระดับมาก โดยสรุปแผนการสอนคุณธรรม จริยธรรม เรื่อง ความอดทน ความซื่อสัตย์สุจริตและความมีสัมมาคารวะ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับครูผู้สอนท่านอื่นที่สนใจ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

อนงค์นาถ เงินทรัพย์ (2545) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (1) พัฒนาหนังสือการ์ตูนเรื่องที่มีเกมประกอบเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียนก่อนและหลังการอ่านหนังสือการ์ตูนเรื่อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยกำหนดคุณลักษณะของหนังสือการ์ตูนที่ดี กำหนดเนื้อหาและเกมประกอบเพื่อสร้างหนังสือการ์ตูนเรื่องที่มีเกมประกอบ เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากนั้นนำแบบทดสอบวัดทัศนคติเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ไปคัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้คะแนนน้อยที่สุด 30 คน ตามลำดับให้อ่านหนังสือการ์ตูนเรื่องที่มีเกมประกอบ เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา เมื่ออ่านจบแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดทัศนคติเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตอีกครั้ง แล้วนำผลของการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอ่านหนังสือการ์ตูนเรื่องมาเปรียบเทียบ โดยใช้ t-test ผลการวิจัยปรากฏว่า 1. ได้หนังสือการ์ตูนเรื่องที่มีเกมประกอบ เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องป.5 วัยใสวัยมัน ขนาดรูปเล่ม 14.5x 17 หน้า 62 หน้า 2. ผลการทำแบบทดสอบวัดทัศนคติเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ก่อนและหลังการอ่านหนังสือการ์ตูนเรื่องที่มีเกมประกอบ เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการอ่านนักเรียนมีทัศนคติเชิงจริยธรรมสูงกว่าก่อนอ่านหนังสือการ์ตูน เรื่องที่มีเกมประกอบเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต

นันทนิษฏ์ สุทธิรัตน์ (2548) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดการสอนจริยธรรม เรื่องความซื่อสัตย์สุจริตความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาชุดการสอนตามลำดับขั้นดังนี้คือ วิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน วิเคราะห์ผู้เรียน กำหนดคุณลักษณะชุดการสอน สร้างชุดการสอน สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบฝึกหัดจริยธรรม และทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนเป็นขั้นสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนอนุบาลวัดโลกท่าเจริญ อำเภอบางบาล จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนจริยธรรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองกับนักเรียนที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ระยะเวลาในการทดลอง 18 คาบ คาบละ 20 นาที จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพชุดการสอนตามเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าเฉลี่ยผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาชุดการสอนจริยธรรม เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.66/85.44 87.00/86.77 และ 83.66/92.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

ธนาภรณ์ คำอุ่น (2552) งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างและหาคุณภาพแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความซื่อสัตย์ 2) สร้างเกณฑ์ปกติ ของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนช่วงชั้น ที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 1,116 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความซื่อสัตย์ เชนส์ถานการณ์ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยวัดความซื่อสัตย์ 4 ด้าน คือ 1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง 2. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น 3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และ 4. ความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม จำนวน 35 ข้อ สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพได้แก่ การหาอำนาจจำแนกรายข้อ แบบ t – test Independent หาค่าความเชื่อมั่นโดย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) ผลการวิจัยพบว่า การหาอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 2.46 – 8.53 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ทั้งฉบับมีค่า λ^2 อยู่ระหว่าง 0.19 ถึง 1.75 ค่า P อยู่ระหว่าง 0.75 ถึง 0.99 และค่า GFI = 1.00 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเทียบคะแนนหาเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 มีคะแนน T ตั้งแต่ T 24 ถึง T 71

อภิญา อิงอาจ (2553) การศึกษาพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษา โดยจำแนกตามเพศ สาขาวิชา สภาพของครอบครัวของนักศึกษา ระดับการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุนให้เหตุผล ระดับความใกล้ชิดศาสนาของครอบครัว และระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีลักษณะของเพื่อนเป็นตัวแปรผันร่วม ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่มีเพศ สาขาวิชา ระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ระดับความใกล้ชิดศาสนาของครอบครัว และระดับทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมต่างกัน มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยตัวแปรอิสระชุดนี้ร่วมกันอธิบายผลต่อตัวแปรพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตได้ร้อยละ 12.8 และเมื่อควบคุมตัวแปรลักษณะเพื่อน ปรากฏว่า ชุดของตัวแปรอิสระร่วมกันอธิบายผลต่อตัวแปรจริยธรรมด้านพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 17.2

ทรงศิริ วิจิรานนท์ (2553) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียนของนักศึกษา และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียนของนักศึกษา ประชากรเป้าหมาย คือ นักศึกษาหนึ่งในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 389 คน เครื่องมือคือแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ และค่าไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีพฤติกรรมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน ด้านการทำแบบฝึกหัดสูงสุด รองลงมาคือด้านการสอบ ด้านการทำรายงาน และด้านการสร้างข้อมูลตามลำดับ ส่วนปัจจัย ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตคติต่อการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน การรับรู้ควบคุมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน ความตั้งใจที่จะกระทำความไม่ซื่อสัตย์ในการเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขาดคุณธรรมความซื่อสัตย์ในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ดวงรัตน์ วาห์สะ (2555) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ระดับพฤติกรรมความซื่อสัตย์ พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของบิดามารดา การควบคุมตนเอง การได้รับการส่งเสริมความซื่อสัตย์จากโรงเรียน และการเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมความซื่อสัตย์ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา และค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับ 3) ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2554 จำนวน 367 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย

(x) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Schuze (1968, p.34 – A อ้างถึงใน วรณิณี ราชสงฆ์, 2541, น.41) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและวิธีสอนที่มีต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล และนักเรียนเกรด 2 โรงเรียนเมืองเบนต์ – มอร์ โดยมีนักเรียนกลุ่มละ 60 คน รวม 120 คน โดยใช้วิธีการศึกษา 4 วิธี คือ วิธีที่ 1 ใช้เพื่อนเป็นตัวแบบ วิธีที่ 2 ใช้หุ่นเชิดเป็นตัวแบบและครูอธิบายตามตัวแบบวิธีที่ 3 ให้เพื่อนแสดงแบบและครูสอนโดยตรง วิธีที่ 4 ใช้หุ่นเชิดเป็นตัวแบบและครูสอนโดยตรง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ครูสอนโดยตรงมีความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ครูอธิบายตามตัวแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มที่ใช้หุ่นเชิดมีความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ให้เพื่อนแสดงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Voclker (วรรณิ รักธรรม, 2515, น.14) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอิทธิพลที่ได้รับมาจากการฝึกอบรมในวัยเด็กและเกี่ยวกับตัวมารดาที่จะฝึกให้เด็กรับผิดชอบ

แซทเทอร์ลี แอนิต้า จี (Satterlee, 2002, p.07) ได้ศึกษาเรื่องความไม่ซื่อสัตย์สุจริต ทางด้านวิชาการของนักเรียน งานวิจัยนี้จัดทำขึ้นเนื่องจากพบว่าขณะนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีงานวิจัยหลายชิ้นที่แสดงให้เห็นว่าเด็กนักเรียนได้มีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและไม่ซื่อสัตย์ในห้องเรียนมากขึ้นทุกวัน เด็กนักเรียนเหล่านี้ยังคงใช้วิธีการที่ไม่ซื่อสัตย์ต่างๆ กัน เช่น ลอกการบ้านเพื่อน ลอกข้อสอบของเพื่อนในระหว่างสอบ รวมถึงนำข้อสอบไปบอกเพื่อนที่จะสอบในรายวิชาเดียวกัน บรรดานักวิจัยได้พยายามค้นหาสาเหตุว่า เหตุใดนักเรียนจึงมีแนวโน้มที่จะไม่ซื่อสัตย์ ผลการวิจัยพบว่า มีหลายสาเหตุที่จูงใจให้เด็กนักเรียนประพฤติผิด เช่น กลัวความล้มเหลว ต้องการที่จะได้เกรดดีๆ ได้รับความกดดันจากบุคคลรอบข้างให้ได้คะแนนดี ขาดความกระตือรือร้นในการแข่งขัน และประเมินค่าตนเองต่ำ นอกจากนี้งานวิจัยพบว่า ครูเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่ง ที่จะริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลงในตัวเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ในด้านการเรียนลดน้อยลง มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้ว่า ผู้บริหาร โรงเรียน และครูควรจะใช้ยุทธศาสตร์เหล่านี้ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ การมอบรางวัลแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี การพิจารณามอบหมายงานหรือการบ้าน ให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคน พยายามอย่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสทุจริต รวมทั้งการพิจารณาใช้มาตรการอย่างรอบคอบในการลงโทษเด็กนักเรียนที่ทุจริตด้านวิชาการ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า งานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้านั้น เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอน และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นชั้นเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยทำการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวสามารถนำมาเป็นประโยชน์ และแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาการวัดพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบลักษณะนิสัย ชื่อสัตย์ก่อนและหลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรโตไปไม่โกง โดยผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 การพัฒนาโครงร่างหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรโตไปไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.2 ข้อมูลพื้นฐานจากการสำรวจปัญหาและความต้องการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

1.3 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การพัฒนาโครงร่างหลักสูตร

การพัฒนาโครงร่างหลักสูตรแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสร้างโครงร่างหลักสูตร

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างโครงร่างหลักสูตร

- 1.1 การกำหนดหลักการของหลักสูตร
- 1.2 กำหนดจุดมุ่งหมาย
- 1.3 กำหนดเนื้อหาสาระ
- 1.4 กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.5 กำหนดสื่อ / แหล่งเรียนรู้
- 1.6 กำหนดการวัดผลและประเมินผล

ส่วนที่ 2 การประเมินโครงร่างหลักสูตร

เป็นการนำโครงร่างหลักสูตรที่ได้ มาพัฒนาตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. จุดประสงค์ของการประเมิน เป็นการนำโครงร่างหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน
2. ผู้ประเมินโครงร่างหลักสูตร ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินโครงร่างหลักสูตรครั้งนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดทำการประเมินทั้งความเหมาะสม และความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรทั้งด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบ และด้านสถิติ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย

- 3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.2 แบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
- 3.3 แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 3 ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นพร้อมกับโครงร่างหลักสูตร ไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้อง โดยผู้วิจัยดำเนินการและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ ด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสอดคล้อง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของดัชนีความสอดคล้อง

ส่วนที่ 3 การจัดทำวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน

การจัดทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
2. กำหนดสาระสำคัญ
3. กำหนดสาระการเรียนรู้
4. ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้
6. กำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยนำหลักสูตรที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง และทดลองใช้โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

1. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยพิจารณาจากผลการประเมินลักษณะนิสัยข้อดีของนักเรียน หลังใช้หลักสูตร
2. ประเมินความพึงพอใจจากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนในการพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

- 1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ได้แก่
  - 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และ (ฉบับที่ 3) 2553

- 2) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 3) หลักสูตรโตไปไม่โกง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- 4) ปัญหาและความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

5) แนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 สำนวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ผู้วิจัยได้สำวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดทองศาลางาม ประธานชุมชนกำแพงทองพัฒนา นักเรียน ครู โรงเรียนวัดทองศาลางาม และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 50 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1.3.1 แบบสำวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ผู้วิจัยได้สำวจผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดทองศาลางาม ประธานชุมชนกำแพงทองพัฒนา นักเรียน ครู โรงเรียนวัดทองศาลางาม และผู้ปกครองนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ คณะกรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 2 สารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ให้กับนักเรียน ได้แก่ การจัดอันดับข่าวที่ือฉาวที่สุดที่เกี่ยวกับการคอร์รัปชันในประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ 2555 (1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555) โทษทัณฑ์ที่ผู้กระทำการทุจริตคอร์รัปชันได้รับเมื่อชีวิตร่วงลงไปแล้ว อคติชีวิตและผลงานของบุคคลตัวอย่างที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ และการจัดลำดับความสำคัญของลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ด้านใดที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนเป็นลำดับแรก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ประธานชุมชนกำแพงทองพัฒนา และครูโรงเรียนวัดทองศาลางาม ซึ่งใช้คำถามที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ประเด็นคำถามเป็นแบบปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ ชื่อ - สกุล และสถานภาพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.3.3 แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประเด็นคำถามเป็นแบบปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ เพศ ชื่อ - สกุล ความรู้เดิมเกี่ยวกับลักษณะนิสัยข้อดี

ตอนที่ 2 ความต้องการให้โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง โดยการใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง 3 สัปดาห์

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ นำมาหาข้อสรุปเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ต่อไป

ขั้นที่ 2 การพัฒนาโครงร่างหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1

1. การสร้างโครงร่างหลักสูตร

- 1.1 การกำหนดหลักการของหลักสูตร
- 1.2 กำหนดจุดมุ่งหมาย
- 1.3 กำหนดเนื้อหาสาระ
- 1.4 กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.5 กำหนดสื่อ / แหล่งเรียนรู้
- 1.6 กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล

การกำหนดหลักการของหลักสูตร

การกำหนดหลักการของหลักสูตรนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาพิจารณากำหนดหลักการของหลักสูตรว่า มีลักษณะและจุดเน้นอย่างไร มุ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนกลุ่มใด และดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรจึงจะเหมาะสม นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนำคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ข้อที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต และนำหลักคุณค่าความดี 5 ประการของหลักสูตรสูตรโตไปไม่โกง มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหลักการของหลักสูตร เพื่อการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ดี ด้านความซื่อสัตย์ มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ไม่ละโมภะอยากได้สิ่งของของคนอื่นมาเป็นของตน มีความรับผิดชอบ รักความเป็นธรรม และมีความสามารถในการใช้ชีวิตเพื่ออยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนกำแพงทองพัฒนา เพื่อนำมาเป็นแนวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และตรงกับความต้องการและความคาดหวังของคนในชุมชนกำแพงทองพัฒนา ตลอดจนปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ และด้วยความคาดหวังว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น จะทำให้บุคคลในชุมชนกำแพงทองพัฒนา เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์ ตลอดจนรู้สึกถึงเกียจบุคคลที่กระทำการทุจริตคอร์รัปชัน

การกำหนดเนื้อหาสาระ

การกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการนำข้อมูลพื้นฐานที่รวบรวมได้มาพิจารณาเนื้อหาสาระของหลักสูตรการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงการมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ในการคัดเลือกเนื้อหา แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยทำการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา

การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มากำหนดเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และคำนึงถึงธรรมชาติและ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน โดยยึดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากศาสตร์การสอน และ 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการวัดพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์จากหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโตไปไม่โกง ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และ (ฉบับที่ 3) 2553 หมวด 4 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 26 มาตรา 27 และมาตรา 28 และตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนเกิดทักษะ 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์ และความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ ตลอดจนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ตามพฤติกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

การกำหนดสื่อ/ แหล่งเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและคู่มือการใช้สื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรโตไปไม่โกง โดยสื่อที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้แก่ หนังสือพิมพ์ วัสดุโคลิก ภาพบุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ จักซอ และสถานที่ต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ได้แก่ มุมความรู้ มุมป้ายนิเทศภายใน โรงเรียน ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดเขตภาษีเจริญ ห้องสมุดเคลื่อนที่ชุมชนกำแพงทองพัฒนา และร้านอินเทอร์เน็ต

การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการประเมินพฤติกรรมความซื่อสัตย์จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรโตไปไม่โกง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และ (ฉบับที่ 3) 2553 และการสร้างแบบประเมินความซื่อสัตย์ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก มาเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล และการกำหนดเกณฑ์ โดยให้สอดคล้องกับสาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้ตามสภาพจริง ได้แก่ การประเมินจากผลงานนักเรียน การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และแบบสอบถามวัดลักษณะนิสัยซื่อสัตย์

ส่วนที่ 2 การประเมินโครงสร้างหลักสูตร

เป็นการนำโครงสร้างหลักสูตรที่ได้พัฒนามาตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. จุดประสงค์ของการประเมิน

เป็นการนำโครงสร้างหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ซึ่งเป็นการประเมิน 2 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรเพื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ว่าเหมาะสมกับสภาพปัญหา และสภาพนักเรียนหรือไม่

1.2 ประเมินความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละองค์ประกอบโดยพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบในโครงสร้างหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาตั้งแต่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด

2. ผู้ประเมินโครงสร้างหลักสูตร

ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินโครงสร้างหลักสูตรครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดทำการประเมินทั้งความเหมาะสม และความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

3.2 แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 3 ระดับ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบหลักสูตร แล้วกำหนดประเด็นสำคัญที่จะประเมิน แล้วเขียนคำถามให้ครอบคลุมประเด็นเหล่านั้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมและความชัดเจนของข้อคำถาม ปรับปรุงแก้ไข ข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ และนำมาจัดทำเป็นแบบประเมิน โครงร่างฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นพร้อมกับโครงสร้างหลักสูตร ไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องโดยผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสอดคล้อง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของดัชนีความสอดคล้อง โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

5.1 การประเมินความเหมาะสมใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของแบบสอบถาม ด้วยการนำคำตอบของแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาแปลงเป็นคะแนน

การประเมินความเหมาะสมมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนและแปรผลดังนี้

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

มีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ให้คะแนนเป็น 5

มีความเห็นว่าเหมาะสมมาก ให้คะแนนเป็น 4

มีความเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง ให้คะแนนเป็น 3

มีความเห็นว่าเหมาะสมน้อย ให้คะแนนเป็น 2

มีความเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด ให้คะแนนเป็น 1

จากนั้นคำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสมจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย

เหมาะสมมากที่สุด	ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00
เหมาะสมมาก	ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49
เหมาะสมปานกลาง	ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49
เหมาะสมน้อย	ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49
เหมาะสมน้อยที่สุด	ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49

5.2 การประเมินความสอดคล้องใช้ดัชนีความสอดคล้องเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ซึ่งดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence: IOC) คำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \sum R/N$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	หมายถึง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน นำมาแปลงเป็นคะแนนได้ดังนี้

มีความเห็นว่าสอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น +1
มีความเห็นว่าไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น 0
มีความเห็นว่าไม่สอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น -1

เมื่อรวมคะแนนและหาค่า IOC แล้ว ให้พิจารณาว่า คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จะพิจารณาถือว่าใช้ได้โดยไม่ต้องปรับปรุง แต่หากพบว่าข้อใดมีค่า IOC มีค่าต่ำกว่า 0.5 ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง

ส่วนที่ 3 การจัดทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ในการจัดทำวัสดุหลักสูตร ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
2. กำหนดสาระสำคัญและสาระการเรียนรู้
3. ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
5. กำหนดเกณฑ์วัดผลประเมินผล

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยนำหลักสูตรที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ได้แก่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เป็นเรื่องเป็นราวเป็นข่าว ได้แก่ การจัดอันดับข่าวที่ผู้อ่านที่สุด 10 อันดับ ที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ 2555 (1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555) และข่าวผู้ที่ถูกลงโทษคดีทุจริตคอร์รัปชัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สวรรค์อยู่นอก นรกอยู่ในใจ ได้แก่ คลิปวิดีโอ นรก - สวรรค์ สีล 5 และบทลงโทษสำหรับผู้ที่ทำผิดคดีทุจริตคอร์รัปชัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ความดีไม่มีวันตาย ได้แก่ อัดชีวประวัติและผลงานของบุคคลตัวอย่างที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ไครหนอ ได้แก่ จิ๊กซอภาพของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์

ซึ่งในการดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหนังสือ 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน โดยมีรายละเอียดการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรม	นวัตกรรมและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวนชั่วโมง
1. เป็นเรื่องเป็นราวเป็นข่าว	การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource – Based Learning)	เปิดคลิปวิดีโอ “ความสูญเสียจากการคอร์รัปชัน”ให้นักเรียนดู พูดคุยและซักถามนักเรียนว่า จากคลิปวิดีโอที่นักเรียนชมไปเมื่อสักครู่นั้น นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรต่อปัญหาดังกล่าว และจะมีการแก้ปัญหาอย่างไร ครูยกตัวอย่างนักการเมืองที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชัน และโทษที่ได้รับ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน และแจกข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันที่ตัดมาจากหนังสือพิมพ์กลุ่มละ 1 เรื่องเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข่าวดังกล่าว หลังจากนั้นให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข่าวและให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงความคิดเห็นจนครบทุกกลุ่มแล้ว ครูให้นักเรียนทุกคนกลับไปค้นคว้าหาข่าวหรือบทความ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น และออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนในชั่วโมงถัดไป โดยนักเรียนสามารถศึกษาได้จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต หรือตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4 ชั่วโมง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	นวัตกรรมและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวนชั่วโมง
2. สวรรค์อยู่นอก นรกอยู่ในใจ	การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แฟร์	<p>ครูซักถามเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน และนักเรียนต้องการให้บุคคลที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันได้รับโทษทัณฑ์สถานใด</p> <p>ครูเปิดคลิปวิดีโอเรื่อง “นรกขุมต่าง ๆ” ซึ่งแสดงถึงการถูกลงโทษตามระดับความทุจริตที่ตนได้กระทำ ซึ่งนรกแต่ละขุมนั้นมีความทุกข์ทรมานแตกต่างกันไป หลังจากนั้นครูจึงเปิดคลิปวิดีโอเรื่อง “สวรรค์ชั้นต่าง ๆ” ให้นักเรียนชม เมื่อนักเรียนชมคลิปวิดีโอทั้งสองชุดจบแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคลิปวิดีโอที่นักเรียนได้ชม หลังจากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชัน ควรได้รับโทษทัณฑ์สถานใด พร้อมทั้งวาดภาพและออกมานำเสนอให้เพื่อนๆ ในชั้นเรียนร่วมกันประเมินผลงาน</p>	4 ชั่วโมง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	นวัตกรรมและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวนชั่วโมง
		<p>ครูเล่าประวัติของบุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลตัวอย่างด้านความซื่อสัตย์ ทั้ง 10 ท่าน ซึ่งบางท่านได้มีการบันทึกประวัติและผลงานเป็นคลิปวิดีโอ เมื่อนักเรียนได้ทราบอัตชีวประวัติและผลงานที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์จนครบทั้ง 10 ท่านแล้วให้นักเรียนคัดเลือกบุคคลที่นักเรียนชื่นชอบในลักษณะนิสัย และผลงาน ที่นักเรียนเห็นว่าสมควรนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมา 1 ท่าน และนำเสนอเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนนักเรียนเห็นว่าสมควรนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของนักเรียนมา 1 ท่าน และนำเสนอเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน</p>	
4. ไครหนอ	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกม	<p>ครูนำรูปภาพ และรายละเอียดของบุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ทั้ง 10 ท่านมาให้ให้นักเรียนดูอีกครั้ง</p> <p>ให้นักเรียนนักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อแข่งขันกันต่อจิ๊กซอรูปภาพบุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ เมื่อต่อเป็นภาพแล้วให้เล่าประวัติและผลงานที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ โดยกลุ่มใดมี</p>	2 ชั่วโมง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	นวัตกรรมและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	จำนวนชั่วโมง
		ความสามารถในการต่อภาพและบอกผลงานได้ถูกต้องมากที่สุดถือเป็นฝ่ายชนะ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเล่นเกม “ใครหนอ”	

2.2 แบบสอบถามวัดลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ตัวเลือกคำตอบเป็นแบบสถานการณ์ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก ไม่เคยแสดงพฤติกรรมเลย แสดงพฤติกรรมเป็นบางครั้ง และแสดงพฤติกรรมทุกครั้ง ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแบบประเมินดังนี้

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามวัดลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย

1. กำหนดจุดประสงค์ในการในการสร้างแบบประเมินลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน
3. กำหนดตารางเฉพาะสำหรับออกแบบประเมิน
4. สร้างแบบสอบถามวัดลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย ที่ตัวเลือกคำตอบเป็นแบบสถานการณ์ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก ไม่เคยแสดงพฤติกรรมเลย แสดงพฤติกรรมเป็นบางครั้ง และแสดงพฤติกรรมทุกครั้ง

5. นำแบบสอบถามวัดลักษณะนิสัยข้อสุดท้ายให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย 4 ด้าน

นำผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) พบว่ามีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งถือว่าแบบประเมินมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำไปใช้ประเมินลักษณะนิสัยข้อสุดท้ายได้

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบ และตัดเลือกเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จำนวน 15 ข้อ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ
2. สร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 ข้อ โดยใช้แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)
3. นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาจากค่า IOC พบว่ามีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งถือว่าแบบประเมินมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำไปใช้เป็นแบบสอบถามได้
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบ และคัดเลือกเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนในการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest – Design (นงลักษณ์ วัฒนชัย, 2543, น.124) ดังนี้

ตารางที่ 2 แบบแผนในการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest – Design

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
R	O_1	X	O_2

เมื่อ R แทน กลุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งกลุ่ม

O_1 แทน การประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์ย์ก่อนใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

O_2 แทน การประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์ย์หลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยได้ขออนุมัติการใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ต่อผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทำการประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์ย์ของนักเรียนก่อนการทดลอง โดยใช้แบบประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์ย์ ทำการสอนโดยใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน

วัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ห้องเรียน ปีการศึกษา 2556 โดยใช้เวลา 20 ชั่วโมงซึ่งเป็นชั่วโมงซ่อมเสริม ทำการประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์หลังเรียน โดยใช้แบบประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์ ฉบับเดียวกับที่ทำการประเมินก่อนเรียน หลังจากนั้นนำผลการประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์ก่อนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนที่ได้จากแบบประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์

4.2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์ก่อนและหลังเรียนโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน

4.3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

การดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร หลังจากนำหลักสูตรไปทดลองใช้ มีวิธีการดังนี้

1. การประเมินหลักสูตร ในการประเมินหลักสูตรผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาประสิทธิภาพของหลักสูตร ดังนี้

1.1 ประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์หลังการจากได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

1.2 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินลักษณะนิสัยข้อสัต์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

1.3 การประเมินความพึงพอใจ หลังจากการใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยการพิจารณาความพึงพอใจหลังจากใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ และนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามลักษณะของข้อมูล และนำมาเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

ความพึงพอใจมากที่สุด	ช่วงคะแนน	4.50 – 5.00
ความพึงพอใจมาก	ช่วงคะแนน	3.50 – 4.49
ความพึงพอใจปานกลาง	ช่วงคะแนน	2.50 – 3.49
ความพึงพอใจน้อย	ช่วงคะแนน	0.50 – 2.49

ความพึงพอใจน้อยที่สุด ช่วงคะแนน 0.00 – 1.49

ประเมินความพึงพอใจหลังจากเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาประสิทธิภาพอยู่ในระดับพึงพอใจมาก หรือ 3.50 ขึ้นไป

2. การปรับปรุงหลักสูตร หลังจากนำหลักสูตรไปทดลองใช้ และได้ทำการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร แล้วผู้วิจัยนำผลที่ได้ดังกล่าวมาปรับปรุงให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ผลการประเมิน โครงร่างหลักสูตร

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

ตอนที่ 5 หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

1.1. ผลการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และ (ฉบับที่ 3) 2553 ผู้วิจัยได้นำหมวด 4 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 26 มาตรา 27 และ มาตรา 28 มากำหนดไว้ในส่วนของแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล เพื่อมุ่งเน้นให้นักเกิดทักษะ 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และการมีเจตคติที่ดีด้านความซื่อสัตย์ มีทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ รู้จักแยกแยะถูก – ผิด ดี - ชั่ว ได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องรอให้ใครมาชี้แนะ หรือสั่งให้คิด และเกิดจากจิตสำนึกของตนเอง รวมไปถึงมีความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและมีความสามารถในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้

1.2. ผลการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยได้นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรข้อที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหลักการของหลักสูตร และการกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ โดยวัดจากพฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้ง 4 ด้าน คือ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล และซื่อสัตย์ต่อสังคมประเทศชาติและส่วนรวม

1.3. ผลการศึกษาหลักสูตรโตไปไม่โกง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำหลักคุณค่าความดี 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะมีความ

เป็นธรรมชาติทางสังคม มีการกระทำที่รับผิดชอบ และมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มาพัฒนาเป็นลักษณะนิสัยชีวิตที่ดี โดยวัดจากพฤติกรรมที่แสดงออก 4 ด้าน คือ ชีวิตที่ดีต่อตนเอง ชีวิตที่ดีต่อหน้าที่ ชีวิตที่ดีต่อบุคคล และชีวิตที่ดีต่อสังคม ประเทศชาติ และส่วนรวมมาเป็นตัวกำหนดหลักการของหลักสูตร แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

1.4. ผลจากการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ทำให้ผู้วิจัยทราบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดา-มารดา แต่อาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย และญาติ ซึ่งต้องออกไปประกอบอาชีพตั้งแต่เช้าจรดเย็น ซึ่งบางครั้งกว่าจะกลับเข้าบ้านก็เป็นเวลาที่นักเรียนเข้านอนแล้ว และต้องรีบออกไปทำงานแต่เช้าตรู่ ซึ่งบางครั้งนักเรียนอาจจะยังไม่ตื่นนอน จึงทำให้ไม่มีเวลาพบปะพูดคุย หรือปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีงามให้กับนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญในการปลูกฝังลักษณะนิสัยชีวิตที่ดีให้กับนักเรียน เนื่องจากนักเรียนจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่โรงเรียนมากกว่าที่บ้าน และมีโอกาสเจอเพื่อนและครูผู้สอน โดยเฉพาะครูประจำชั้นมากกว่าผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้จากการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนมาากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.5. ผลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรผลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร สรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

1.5.1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาสาระของหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.5.2. การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

1.5.3. การทดลองใช้หลักสูตร

1.5.4. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

2. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการสำรวจปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง มีดังนี้

2.1 ผลการสำรวจความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงด้านเนื้อหาได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดทองศาลางาม ประธานชุมชนกำแพงทองพัฒนา นักเรียน ครู โรงเรียนวัดทองศาลางาม และผู้ปกครองนักเรียน ผลการสำรวจพบว่า ผู้ที่

เกี่ยวข้องมีความต้องการให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหา และการแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เรียงลำดับได้ดังนี้

- 1) การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถิติการคอร์รัปชันในประเทศไทยในปัจจุบัน มาจากแหล่งข้อมูลใดมากที่สุด ได้แก่ อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ อันดับ 1
- 2) โทษทัณฑ์ที่ผู้กระทำการทุจริตคอร์รัปชันได้รับเมื่อชีวิตล่วงลับไปแล้ว อันดับ 2
- 3) อุดมคติประวัติและผลงานของบุคคลตัวอย่างที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ อันดับ 3
- 4) การจัดลำดับความสำคัญของลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ด้านใดที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนเป็นลำดับแรก

2.2 ผลจากการสัมภาษณ์ประธานชุมชนกำแพงทองพัฒนา และครูโรงเรียนวัดทองศาลางาม ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนไม่คดโกง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล และซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม ซึ่งลักษณะนิสัยดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดทิศทางของสังคมไทยในอนาคต ซึ่งจะต้องบ่มเพาะต้นอ่อนจิตสำนึกที่ดีงามให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นผู้ที่มีความรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม โดยเฉพาะคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ถือว่าเป็นคุณธรรมที่มีความจำเป็นต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก
- 2) บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ได้แก่ ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานชุมชนกำแพงทองพัฒนา และประชาชนในชุมชนกำแพงทองพัฒนาทุกคนมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
- 3) แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหนังสือศาสตร์การสอนของทีศนา แจมมณี และหนังสือ 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์

2.3 ผลการศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการสำรวจมีดังนี้

นักเรียนต้องการเรียนรู้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จำนวน 55 คน และไม่ต้องการเรียนรู้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง 5 คน

1) นักเรียนต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหา และการแก้ปัญหาการทujurิต คอรัปชั่น โดยเรียนรู้จากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปลูกฝังลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ให้กับเยาวชน และมีความรู้เกี่ยวกับปัญหา และการแก้ปัญหาการทujurิต คอรัปชั่นในประเทศไทยมากเป็นอันดับ 1 จำนวน 27 คน เหตุผลเพราะวิทยากรเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการปลูกฝังลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ให้กับเยาวชน ปัญหา และการแก้ปัญหาการทujurิต โดยครูเป็นผู้สอนอันดับที่ 2 จำนวน 23 คน เหตุผลเพราะครูเป็นผู้ที่มีความสามารถค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง และมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ได้หลากหลายวิธี โดยผู้ปกครองที่บ้านอันดับที่ 3 จำนวน 7 คน เหตุผลเพราะผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และถือเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัว เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ อันดับ 4 จำนวน 3 คน เหตุผลเพราะ เป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และฝึกความรับผิดชอบต่อตนเอง

2) นักเรียนต้องการให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตร เด็กไทยหัวใจไม่โกงด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มากที่สุด จำนวน 8 คน อันดับ 1

ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จำนวน 7 คน อันดับ 2

ใช้วิธีการนำเสนอหน้าชั้นเรียน จำนวน 6 คน อันดับ 3

มีเอกสารประกอบการเรียน จำนวน 4 คน อันดับ 4

ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จำนวน 5 คน

อันดับ 5

3) นักเรียนต้องการให้มีการวัดผลประเมินผล ดังนี้

1. ผู้ประเมิน ได้แก่ ครูเป็นผู้ประเมิน จำนวน 32 คน อันดับ 1

ตนเองประเมิน จำนวน 12 คน อันดับ 2

เพื่อนประเมิน จำนวน 10 คน อันดับ 3

ผู้ปกครองประเมิน จำนวน 6 คน อันดับ 4

2. ผลงานที่นำมาประเมิน

ประเมินจากการนำเสนอหน้าชั้นเรียน จำนวน 28 คน อันดับ 1

ประเมินจากชิ้นงาน จำนวน 14 คน อันดับ 2

ประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรม จำนวน 12 คน อันดับ 3

ประเมินจากการทำแบบสอบถาม จำนวน 6 คน อันดับ 4

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงร่างหลักสูตร

ผลการประเมินโครงร่างหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ผลการประเมินดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร

ผลการประเมินความเหมาะสมของแต่ละส่วนประกอบของโครงร่างหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.33 – 4.67 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ 0.52 – 0.58 แสดงว่าแต่ละส่วนของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยภาพรวมความเหมาะสมของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ย 4.50 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 แสดงว่าแต่ละส่วนประกอบของโครงร่างหลักสูตรมีความเหมาะสมตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตร

ผลการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องของโครงร่าง (IOC) โดยพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบโครงร่างหลักสูตรตั้งแต่หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่ได้จากการประเมินโครงร่างหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรพบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่า 0.67 – 1.00 แสดงว่าโครงร่างหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกประการ

3. ผลการปรับปรุงโครงร่างหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงโครงร่างหลักสูตรตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้ ได้ผลดังต่อไปนี้

3.1 หลักการของหลักสูตรปรับปรุงด้านการใช้ภาษาให้มีความกระชับ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

3.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรปรับปรุงด้านการใช้ภาษาให้มีความชัดเจน และเข้าใจง่าย

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล ปรับปรุงการใช้ภาษาในแบบทดสอบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 4 แผน 20 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนลักษณะนิสัยชื่อสัตว์ก่อนและหลังทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

คะแนนลักษณะนิสัยชื่อสัตว์ก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตร แสดงรายละเอียดในตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของลักษณะนิสัยชื่อสัตว์ก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

การทดลอง	คะแนน	$\bar{x}$	S.D.	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
ก่อนการทดลอง	40	15.23	2.28	38.08
หลังการทดลอง	40	35.87	2.11	89.67

จากตารางที่ 2 พบว่า ก่อนเรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง นักเรียนมีคะแนนลักษณะนิสัยชื่อสัตว์โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.23 คะแนน คิดเป็นร้อยละได้ 38.08 หลังเรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.87 คะแนน คิดเป็นร้อยละได้ 89.67

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนลักษณะนิสัยชื่อสัตว์ ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

การทดลอง	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนการทดลอง	40	15.23	2.28	36.05**	.000
หลังการทดลอง	40	35.87	2.11		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่าคะแนนลักษณะนิสัยชื่อสัตว์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ด้านพฤติกรรมนักเรียนที่เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงสรุปได้ดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ 1 เรื่อง เป็นเรื่องเป็นราวเป็นข่าว

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก(Resource - Based Learning) โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นเนื้อหา

เกี่ยวกับการจัดอันดับข่าวอื้อฉาวที่สุดเรื่องคอร์รัปชันปี 2555 ในประเทศไทย 10 อันดับ ความสูญเสียจากการคอร์รัปชัน ตัวอย่างนักการเมืองที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันและโทษที่ได้รับ พฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะนิสัยที่ไม่ซื่อสัตย์ในด้านต่าง ๆ ตามที่นิยามไว้ในหลักสูตรเด็กไทย หัวใจไม่โกง หลังจากนั้นให้นักเรียนกลับไปค้นคว้าหาข่าว หรือบทความ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันและออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟัง พร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เพื่อนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน แต่ก่อนที่ผู้วิจัยจะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานและตอบคำถาม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมายทั้งงานส่วนตัวและงานกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี ยอมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นแสดงออกถึงลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ มีความพร้อมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจนเหมาะสม กลวิธีในการนำเสนอมีความน่าสนใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการนำเสนอไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง มีความสามารถในการตอบข้อซักถามของเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ครูและนักเรียนได้ร่วมกันทบทวนความรู้ รวมทั้งร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับปัญหาที่พบในระหว่างที่ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ และตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ตลอดจนเนื้อหาสาระสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ 2 เรื่อง สวรรค์อยู่นอก นรกอยู่ในใจ

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แพร์ โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ความต้องการของนักเรียนที่ต้องการให้บุคคลที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันได้รับโทษทัณฑ์สถานใด หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เปิดคลิปวิดีโอเรื่อง “นรกขุมต่าง ๆ ” ที่แสดงถึงการถูกลงโทษ และความทุกข์ทรมานตามระดับความทุจริตที่ตนได้กระทำ และคลิปวิดีโอเรื่อง “สวรรค์ชั้นต่าง ๆ ” ที่แสดงให้เห็นถึงผลแห่งการทำความดีจะส่งผลให้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นต่าง ๆ ตามระดับกรรมดีที่ตนสร้างขึ้น เมื่อนักเรียนได้ชมคลิปวิดีโอทั้งสองชุดจบแล้ว ครูและนักเรียนจึงร่วมกันสนทนาและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคลิปวิดีโอที่นักเรียนได้ชม โดยให้นักเรียนแต่ละคนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษทัณฑ์ที่ผู้ที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันควรได้รับ พร้อมทั้งวาดภาพและออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนร่วมกัน

ประเมินผลงาน จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นั้น พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานและตอบคำถาม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานส่วนตัวและงานกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี ยอมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นแสดงออกถึงลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ มีความพร้อมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม กลวิธีในการนำเสนอมีความน่าสนใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการนำเสนอไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง มีความสามารถในการตอบข้อซักถามของเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ครูและนักเรียนจึงร่วมกันสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ 3 เรื่อง ความดีไม่มีวันตาย

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง(Cases) โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ โดยนำภาพและเล่าประวัติโดยสังเขปของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ จำนวน 10 ท่านมาให้ให้นักเรียนดู ดังนี้ เทพเจ้ากวนอู พันท้ายนรสิงห์ สมเด็จพระเจ้าบรมกรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) พระยาพิชัยดาบหัก ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ หรือ หลวงประดิษฐมนูธรรม พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายธีรศักดิ์ ลิ้มประสิทธิ์ศักดิ์ นายเอกเกษมสุข นายวิสุทธิ ประกอบความดี นายสันติ ญาโณทัย และคุณยายสาวพอ พาศรี ให้นักเรียนฟัง ซึ่งประวัติและผลงานของบางท่านได้ถูกนำมาทำเป็นละคร ภาพยนตร์ หนังสือและคลิปวิดีโอ บรรยายประวัติโดยสังเขป จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานและตอบคำถาม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานส่วนตัวและงานกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี ยอมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นแสดงออกถึงลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ มีความพร้อมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม กลวิธีในการนำเสนอมีความน่าสนใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการนำเสนอไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง มีความสามารถในการตอบข้อซักถามของเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ครูและนักเรียนจึง

ร่วมกันสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ 4 เรื่อง ไครหนอ

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกม โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นการทบทวนความรู้เกี่ยวกับประวัติ และผลงานของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อแข่งขันกันต่อจิ๊กซอภาพใบหน้าของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ พร้อมทั้งเล่าประวัติและผลงานของบุคคลในภาพโดยสังเขปให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟังด้วยจึงจะถือว่าได้คะแนน จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเล่นเกมพบว่านักเรียนเล่นเกมด้วยความสนุกสนาน ความซื่อสัตย์ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา คือรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ทำตามกฎกติกาบรรยายที่ครูผู้สอนได้วางไว้ รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมกลุ่ม มีความสามัคคี ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว หลังจากนั้นนักเรียนเล่นเกมเสร็จแล้ว ครูและนักเรียนจึงร่วมกันสรุปเนื้อหา สาระสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้ รวมถึงทำแบบทดสอบวัดคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์หลังเรียน และทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

รายการ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับปัญหา และความ ต้องการของชุมชนและสังคมในยุคปัจจุบัน	4.33	0.48	พึงพอใจมาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
2. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงกับความต้องการของชุมชนและสังคมในยุคปัจจุบัน	4.40	0.50	พึงพอใจมาก
3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.20	0.41	พึงพอใจมาก
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.33	0.48	พึงพอใจมาก
5. นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.33	0.48	พึงพอใจมาก
6. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังลักษณะนิสัยซื่อสัตย์	4.30	0.47	พึงพอใจมาก
7. กระบวนการกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริม และช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแนวคิดและลักษณะนิสัยที่ดีด้านความซื่อสัตย์	4.53	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลาย น่าสนใจ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดลักษณะนิสัยซื่อสัตย์	4.37	0.49	พึงพอใจมาก
9. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำทุจริต	4.50	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
10. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนัก และรังเกียจการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์	4.43	0.50	พึงพอใจมาก
11. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.43	0.50	พึงพอใจมาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
12. นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และค้นคว้าสื่อและแหล่งเรียนรู้	4.37	0.49	พึงพอใจมาก
13. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของเพื่อน	4.37	0.49	พึงพอใจมาก
14. วิธีและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความหลากหลาย ตรงตามสภาพจริง และเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.33	0.48	พึงพอใจมาก
15. วิธีและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิธี และเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	4.47	0.51	พึงพอใจมาก
รวม	4.38	0.49	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือกระบวนการกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริม และช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแนวคิดและลักษณะนิสัยที่ดีด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{x} = 4.53$) และรองลงมาคือ หลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำทุจริต ($\bar{x} = 4.50$) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.20$)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

หลังจากนำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้ว ผู้วิจัยทำการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ดังต่อไปนี้

1. การประเมินหลักสูตร

1.1 จุดประสงค์ในการประเมินเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรจากการนำหลักสูตรไปใช้

1.2 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

1) เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาประสิทธิภาพของหลักสูตร

1.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการของนักเรียนหลังการทดลอง สูงกว่าการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

1.3) ความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงอยู่ในระดับมากหรือ 4.38 ขึ้นไป

1.3 ผลการประเมินหลักสูตร เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐาน และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติจากตารางข้างต้นสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลอง สูงกว่าการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 89.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3) ความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงอยู่ในระดับมากผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ผลการประเมินทั้ง 3 ด้านดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นครั้งนี้มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

2. ผลการปรับปรุงหลักสูตร

หลังจากรวบรวมข้อมูลจากการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรผู้วิจัยได้ปรับปรุงหลักสูตรในประเด็นดังนี้

2.1 ด้านหลักการของหลักสูตรปรับปรุงด้านการใช้ภาษาให้มีความกระชับ ชัดเจน และเข้าใจง่าย

2.2 ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรปรับปรุงด้านการใช้ภาษาให้มีความชัดเจน และเข้าใจง่าย

2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล ปรับปรุงการใช้ภาษาในแบบทดสอบวัดคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น

ผลจากการปรับปรุงหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทำให้ได้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงฉบับสมบูรณ์

ตอนที่ 5 หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่พัฒนาขึ้น

หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังนี้

หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

หลักการ

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยยุคปัจจุบัน นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ และบ่อนทำลายประเทศชาติในทุก ๆ ด้าน ซึ่งหลาย ๆ คนมักจะเพิกเฉย และมองข้าม หรือคิดว่าไม่ใช่ปัญหาของตัวเองบ้าง เป็นเรื่องไกลตัวบ้าง แต่หากย้อนกลับมาพิจารณาดูให้ถ่องแท้แล้ว ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันนี้ นับว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวพันและอยู่ใกล้กับชีวิตของเราเป็นอย่างมาก จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวจึงได้ทำการสำรวจนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยให้นักเรียนเขียนสารภาพว่านักเรียนมักจะทำทุจริตในเรื่องใดมากที่สุด ผลปรากฏว่านักเรียนมักจะทุจริตในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ลอกข้อสอบและลอกการบ้านเพื่อน ขโมยเงินผู้ปกครองไปเล่นเกม ไม่ทอนเงินที่ผู้ปกครองใช้ไปซื้อของหนีเวรประจำวัน มาโรงเรียนสาย ไม่ส่งการบ้าน ทำลายดอกไม้และต้นไม้ที่ปลูกตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และสวนสาธารณะ หยิบสิ่งของของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต และไม่ยอมรับผิดชอบเมื่อทำสิ่งของของผู้อื่นเสียหาย ซึ่งจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนักเรียนจะเห็นว่า ปัญหาการทุจริตของนักเรียนนั้นล้วนเป็นปัญหาที่ไม่ควรมองข้ามหรือเพิกเฉย และสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่สมควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นบ่อเกิดของการนำไปสู่จุดเริ่มต้นของการทุจริตในเรื่องต่าง ๆ ที่ร้ายแรง และใหญ่โตยิ่ง ๆ ขึ้นไป จนท้ายที่สุดแล้วก็จะทำให้นักเรียนคิดนิสัยเป็นคนชอบคดโกง ไม่ซื่อสัตย์และยากแก่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนัก และมีจิตสำนึกที่ดีด้านความซื่อสัตย์ จึงได้พัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม

สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานครขึ้น เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนไม่คดโกง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล และซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบต่าง ๆ มาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนไม่คดโกง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล และซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม มีรายละเอียดดังนี้

- 1) เพื่อปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกที่ค้ำจุนด้านความซื่อสัตย์ให้กับนักเรียน
- 2) เพื่อให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์
- 3) เพื่อให้นักเรียนประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนไม่คดโกง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล และซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม
- 4) เพื่อให้นักเรียนรู้จักแยกแยะ ถูก – ผิด ดี – ชั่ว และมีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำความผิด หรือถูกชักชวนให้กระทำการทุจริต

โครงสร้างหลักสูตร

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
1. เป็นเรื่องเป็นราว เป็นข่าว	ความรู้ - ข่าวการทุจริตคอร์รัปชัน ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด - วิเคราะห์ข่าวการทุจริตคอร์รัปชัน - แสดงความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง - ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	4 ชม.

โครงสร้างหลักสูตร(ต่อ)

แผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
	<ul style="list-style-type: none"> - ความเชื่อต่อบุคคล - ความเชื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม 	
<p>2. สวรรค์อยู่ภายนอก นรกอยู่ในใจ</p>	<p>ความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - นรกและสวรรค์ชั้นต่าง ๆ <p>ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความละเอียดใจและเกรงกลัวต่อบาป เมื่อต้อง กระทำการทุจริตคอร์รัปชั่น <p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเชื่อสัตย์ต่อตนเอง - ความเชื่อสัตย์ต่อหน้าที่ - ความเชื่อต่อบุคคล - ความเชื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม 	<p>2 ชม.</p>
<p>3. ความดีไม่มีวันตาย</p>	<p>ความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความ เชื่อสัตย์ <p>ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำความดีของบุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็น บุคคลที่มีความเชื่อสัตย์มาเป็นแบบอย่างในการดำเนิน ชีวิต <p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเชื่อสัตย์ต่อตนเอง - ความเชื่อสัตย์ต่อหน้าที่ - ความเชื่อต่อบุคคล - ความเชื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม 	<p>12 ชม.</p>

โครงสร้างหลักสูตร(ต่อ)

แผนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
4. ไครหนอ	<p>ความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติและผลงานของบุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ <p>ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอกประวัติและผลงานของบุคคลที่ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ และคุณธรรมที่นักเรียนควรนำมาเป็นแบบอย่าง <p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง - ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ - ความซื่อต่อบุคคล - ความซื่อสัตย์ต่อสังคมประเทศชาติและส่วนรวม 	2 ชม.
รวม		20 ชม.

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เพื่อให้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จึงได้นำนวัตกรรมและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource – Based Learning)
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แพร์
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Cases)
4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. สื่อสารสนเทศต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ ฯลฯ
2. แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ
3. คลิปวิดีโอ นรกดาวรรค์ชั้นต่าง ๆ
4. ภาพบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์
5. ละครเรื่อง “พันท้ายนรสิงห์”
6. ประวัติและผลงานของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์
7. จิกซอ
8. ภาพบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์

การวัดผลและประเมินผล

หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังมีรายละเอียดดังนี้

วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด	ผู้ประเมิน
1. สังเกตพฤติกรรม การตอบคำถามและการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม การตอบคำถามและร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	ได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านเกณฑ์	ครูผู้สอน
2. สังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน	ได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านเกณฑ์	ครูผู้สอน
3. การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	แบบประเมินการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	ได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านเกณฑ์	- ครูผู้สอน - เพื่อน
4. ผลงานนักเรียน	แบบประเมินผลงานนักเรียน	ได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านเกณฑ์	- ครูผู้สอน - เพื่อน - ผู้ปกครอง

วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัด	ผู้ประเมิน
5. ทำแบบสอบถามวัดลักษณะนิสัยข้อดีที่ตัวเลือกคำตอบเป็นสถานการณ์ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (ก่อนเรียน/หลังเรียน)	แบบสอบถามวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่ตัวเลือกคำตอบเป็นสถานการณ์ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (ก่อนเรียน/หลังเรียน)	ได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านเกณฑ์	ครูผู้สอน
พฤติกรรมลักษณะนิสัยข้อดี	- แบบประเมินลักษณะนิสัยข้อดี โดยวิธีสังเกตการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น ในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม	ได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านเกณฑ์	ครูผู้สอน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลตามหัวข้อดังนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะนิสัยข้อดีก่อนและหลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจัดขึ้น ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผนพัฒนาหลักสูตร แบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

1. การศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และ (ฉบับที่ 3) 2553 ซึ่งผู้วิจัยได้นำหมวด 4 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 26 มาตรา 27 และมาตรา 28 มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ผลการศึกษาสรุปได้ว่า แนวทางการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการของแต่ละระดับการศึกษา โดยเน้นให้นักเรียนเกิดความตระหนักระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย ระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักดูแลรักษาและไม่ทำลายสาธารณสมบัติของส่วนรวม และทางราชการ ตลอดจนการไม่ประกอบอาชีพที่ไม่สุจริตที่เป็นสาเหตุของการบ่อนทำลายชาติบ้านเมือง ซึ่งแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ต้องถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ มีความเหมาะสมกับธรรมชาติตามวัยของนักเรียน มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการ

เรียนรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม รวมไปถึงการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยนำสาระการเรียนรู้ไปบูรณาการร่วมกับทักษะด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและกระบวนการคิดวิเคราะห์แยกแยะมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รู้จักนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ หรือในภาวะคับขัน มีความสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ครูผู้สอนควรจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่ที่มีวิธีการจัดกิจกรรมและการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย มีการเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้แก่นักเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมชั้นและชุมชน เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ซึ่งแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาดังกล่าว จะต้องคำนึงถึงธรรมชาติตามวัย และความแตกต่างระหว่างระหว่างบุคคลด้วย

2. การศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับ ดังนั้นเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนไทยเกิดสำนึกที่ดี มีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ไม่ละโมภะอยากได้สิ่งของของคนอื่นมาเป็นของตน และเพื่อให้มีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลกไว้ 8 ข้อ ดังนี้ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ โดยเฉพาะในข้อที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต ถือว่ามีความจำเป็นต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดทิศทางของสังคมไทยในอนาคต ซึ่งจะต้องบ่มเพาะต้นอ่อนจิตสำนึกที่ดีงามให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพ และเป็นผู้ที่มีความรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดทิศทางของสังคมไทยในอนาคต ซึ่งจะต้องบ่มเพาะต้นอ่อนจิตสำนึกที่ดีงามให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ไปจนถึง

ระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และเป็นผู้ที่มีความรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม

3. การศึกษาหลักสูตรโตไปไม่โกง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า ท่านผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ม.ล.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ได้ตระหนักถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น อีกทั้งท่านยังเล็งเห็นถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก จึงได้ร่วมปรึกษาหารือกันกับคณะทำงานและสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (Nida) จัดทำหลักสูตรโตไปไม่โกง สำหรับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครขึ้น โดยนำหลักความดี 5 ประการคือ 1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. การมีจิตสาธารณะ 3. ความเป็นธรรมทางสังคม 4. การกระทำที่รับผิดชอบ 5. การเป็นอยู่อย่างพอเพียง มาเป็นตัวบ่งชี้ในกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรโตไปไม่โกง แต่สำหรับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดลักษณะนิสัยซื่อสัตย์เพียงข้อเดียว แต่แยกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ออกเป็น 4 ด้าน คือ 1. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง 2. ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ 3. ซื่อสัตย์ต่อบุคคล 4. ซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม โดยผู้วิจัยมีความเชื่อส่วนตัวว่า หากเราปลูกฝังค่านิยม เจตคติ และลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ให้กับนักเรียนแล้ว ค่านิยม เจตคติ และลักษณะนิสัยด้านอื่น ๆ ก็จะตามมาด้วย

4. สืบหาความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดทองศาลางาม ประธานชุมชนกำแพงทองพัฒนา นักเรียน ครูโรงเรียนวัดทองศาลางาม และผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยได้สืบหาความต้องการเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จำนวน 12 คน สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการจัดทำสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จำนวน 8 คน สืบหาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จำนวน 60 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยมาวิเคราะห์ หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานมาร่างหลักสูตร การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดลำดับความต้องการ ความจำเป็น และความสำคัญก่อน - หลังในการนำมาร่างหลักสูตร

5. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการศึกษาในส่วนที่ 1 กับองค์ประกอบ และรูปแบบของหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร มาวิเคราะห์และสรุปผล เป็นองค์ประกอบและรูปแบบของหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ตอนที่ 2

การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจากขั้นตอนที่ 1 มาเขียนเป็นโครงร่างหลักสูตร ตรวจสอบโครงร่างหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปใช้

โครงร่างของหลักสูตรที่เขียนขึ้นประกอบด้วย หลักการ เนื้อหาสาระ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

การประเมินผลและปรับปรุงโครงร่างหลักสูตร โดยเสนอโครงร่างหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงเพื่อให้โครงร่างหลักสูตรสมบูรณ์

การวิเคราะห์ผลของข้อมูลนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความสอดคล้อง

ตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

เป็นการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน รูปแบบการทดลองใช้แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน และหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับ ประชาชนชุมชนกำแพงทองพัฒนา และครู โรงเรียนวัดทองศาลางาม
2. แบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
3. แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
4. แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
6. แบบสอบถามวัดลักษณะนิสัยชื่อสัตว์

การดำเนินการทดลองเริ่มจากทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แล้วดำเนินการใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ภายหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองใช้หลักสูตรจึงทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดิมอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบผลการประเมินลักษณะนิสัยชื้อสัตว์ก่อนและหลังทดลองใช้หลักสูตร สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (T - test)

ตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร จากผลการทดลองหลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ผลการเปรียบเทียบลักษณะนิสัยชื้อสัตว์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลวิจัยได้ดังนี้

1. ได้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ประกอบด้วยหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล
2. ผลการเปรียบเทียบลักษณะนิสัยชื้อสัตว์หลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลจากการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้หลักสูตรที่มีองค์ประกอบครบถ้วน หลักสูตรมีคุณภาพสูง มีความถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนกำแพงทองพัฒนาและนักเรียน อีกทั้งนักเรียนมีความพึงพอใจในหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างมีระบบ และเป็นขั้นตอน 4 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง และสำรวจความต้องการของชุมชน โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ครูในโรงเรียนเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง และสำรวจความต้องการของชุมชนกำแพงทองพัฒนาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ครูและนักเรียน ซึ่งการสำรวจครั้งนี้มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง จากนั้นนำผลการสำรวจมาคัดเลือกเนื้อหาสาระมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและความต้องการของนักเรียน ซึ่งในขั้นตอนนี้ทำให้ได้ข้อมูลสำหรับนำมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทาบ (Taba ,1962 อ้างถึงในคุชฎี เฟงพินิจ, 2552, น.21) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพควรดำเนินการ 7 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์ความต้องการ ตั้งวัตถุประสงค์ เลือกเนื้อหาวิชา รวบรวมเนื้อหาให้เป็นระบบ เลือกประสบการณ์การเรียนรู้ จัดระบบประสบการณ์ในการเรียนรู้ ตั้งเกณฑ์การประเมินผลว่าจะประเมินอะไรและวิธีใด ซึ่งทั้งหมดนี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นข้อพิจารณาประกอบการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งนี้

ตอนที่ 2 การประเมินโครงร่างหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำโครงร่างหลักสูตรเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้อง ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของโครงร่างมีค่าเฉลี่ย 4.55 อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าทุกองค์ประกอบของโครงร่างหลักสูตรมีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตร พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 แสดงว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกประเด็น หลังจากนั้นนำโครงร่างหลักสูตรไปปรับปรุง และแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งในขั้นตอนนี้ทำให้ทราบถึงจุดบกพร่องของหลักสูตร และนำไปแก้ไขให้หลักสูตรถูกต้องเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542, น.115-116 อ้างถึงใน คุชฎี เฟงพินิจ, 2552, น.20) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตรต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ และถ้ามีข้อผิดพลาดเมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้หรือไม่

ตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 4 แผน โดยมีครูเป็นผู้ให้ความรู้กับนักเรียน มีการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ค้นพบทั้งข้อดีและข้อบกพร่องของหลักสูตร เพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิโฆฎฐ์ วัฒนานิมิตกุล (2548, น.11 อ้างถึงใน คุษฎี เฟงพินิจ, 2552, น.1) กล่าวว่า การจัดการศึกษาประเภทใดก็ดี จะขาดหลักสูตรมิได้ เพราะหลักสูตรจะเป็นโครงสร้างกำหนดไว้ว่า จะให้เด็กได้รับประสบการณ์ใดบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและสังคม หลักสูตรเป็นแนวทางที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียน หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นโฉมหน้าของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร

ตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเพื่อให้ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เกี่ยวกับการใช้ภาษาให้มีความกระชับ ชัดเจน และเข้าใจง่ายในส่วนของหลักการ จุดมุ่งหมาย และแบบทดสอบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าผลการประเมินลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับสภาพชุมชน และความต้องการของนักเรียนมากที่สุด มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ กิจกรรมกลุ่ม การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน การเล่นเกม ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ นั้น ครูผู้สอนจะสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ นอกจากนี้การนำนวัตกรรมและรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource – Based Learning) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แพร์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Cases) และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกม มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น สามารถทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนไม่โกง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล และซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Schuze (1968, p.34 – A อ้างถึงใน วรณิณี ราชสงฆ์, 2541, น.41) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบ และวิธีสอนที่มีต่อพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล และนักเรียนเกรด 2 โรงเรียนเมืองเบนต์ – มอร์ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ครูสอนโดยตรงมีความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ครูอธิบายตามตัวแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มที่ใช้หุ่นเชิดมีความซื่อสัตย์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ให้เพื่อนแสดงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลัง

เรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 จึงกล่าวได้ว่า หลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนทั้งด้านเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่อง โครหนอ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกม โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นการทบทวนความรู้เกี่ยวกับประวัติ และผลงานของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อแข่งขันกันต่อจิ๊กซอภาพใบหน้าของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ พร้อมทั้งเล่าประวัติและผลงานของบุคคลในภาพโดยสังเขปให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟังด้วย จึงจะถือว่าได้คะแนน ซึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเล่นเกมพบว่านักเรียนเล่นเกมด้วยความสนุกสนาน มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา คือรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ทำตามกฎ กติกา มารยาทที่ครูผู้สอนได้วางไว้ รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมกลุ่ม มีความสามัคคี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนันท์นิษฐ์ สุทธิรัตน์ (2548) ได้วิจัยเรื่องพัฒนาชุดการสอนจริยธรรม เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาชุดการสอนจริยธรรม เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.66/85.44, 87.00/86.77 และ 83.66/92.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

4. ผลการศึกษาความแตกต่างระหว่างหลักสูตรโตไปไม่โกง กับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรโตไปไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งนี้แล้ว ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาดังกล่าวมาอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างหลักสูตรโตไปไม่โกง กับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงได้ดังนี้

4.1 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลังจากให้นักเรียนได้เรียนด้วยหลักสูตรโตไปไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ มีความเป็นธรรมทางสังคม มีการกระทำที่รับผิดชอบ และมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการที่จะปลูกฝังให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว ควรจะเริ่มปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติ และค่านิยมที่ดีเรื่องความซื่อสัตย์เป็นจุดเริ่มต้น เมื่อนักเรียนมีเจตคติและค่านิยมที่ดีด้านความซื่อสัตย์แล้ว คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในข้ออื่น ๆ ก็จะตามมาด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยกำหนดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ออกเป็น 4 ด้านคือ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล ซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติและส่วนรวม

4.2 สาระสำคัญของหลักสูตรโตไปไม่โกง ประกอบด้วยคุณค่าความดี 5 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ การมีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม การกระทำอย่างรับผิดชอบ การเป็นอยู่อย่างพอเพียง แต่หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น สาระสำคัญของหลักสูตรเน้นให้นักเรียนเกิดลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ตามที่ผู้วิจัยได้นิยามความหมายไว้ในบทที่ 1

4.3 หลักสูตรโตไปไม่โกงได้นำทฤษฎีการเรียนรู้แบบองค์รวมมาใช้เป็นรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ จากนักการศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

- 1) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก
- 2) ปรัชญาการศึกษาไทยตามแนวพุทธธรรม โดยพระธรรมปิฎก (ป. ปยุตฺโต)
- 3) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- 4) ปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism)
- 5) แนวคิดทางการศึกษาและวิธีการจัดการเรียนการสอน ของศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี
- 6) แนวคิดทางการศึกษาและวิธีการจัดการเรียนการสอนของศาสตราจารย์กิตติคุณ สุมณ อมรวิวัฒน์

4.4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้นำนวัตกรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource – Based Learning)
- 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แฟร์
- 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Cases)
- 4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม

จากผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมต่อความต้องการของชุมชนด้านลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ ที่ชุมชนต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้เรียนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนสามารถประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนไม่คดโกง ซึ่งวิเคราะห์ได้จากพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล และซื่อสัตย์ต่อสังคมโดยจะเห็นได้จาก เด็กชายวัลลภ เอี่ยมทศ ก่อนที่จะเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น เด็กชายวัลลภเป็นเด็กค่อนข้างเกรง มักจะทำลายสิ่งของในโรงเรียนเสียหาย หนีเวรประจำวันและมาโรงเรียนสายเป็น

ประจำ ชอบลอกการบ้าน และข้อสอบของเพื่อนมาส่งครูเสมอ เมื่อครูเรียกถามมักจะโกหกว่าตนเป็นผู้ทำเอง หรือแม่แต่เวลาผู้ปกครองใช้ให้ไปซื้อของที่ตลาด ก็มักจะไม่ทอนเงินผู้ปกครอง และนำเงินนั้นไปเล่นเกม แต่หลังจากที่เรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว พฤติกรรมดังกล่าวของเด็กชายวัลลภก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ ซึ่งปัจจุบันเด็กชายวัลลภมาเรียนทันเวลาเข้าแล้ว และไม่หนีเวรประจำวัน ทำการบ้านและข้อสอบด้วยตนเอง และเมื่อสอบถามจากผู้ปกครองพบว่า เด็กชายวัลลภ เลิกขโมยเงินผู้ปกครองไปเล่นเกมแล้ว และทอนเงินผู้ปกครองทุกครั้งเมื่อถูกใช้ให้ไปซื้อของ จากข้อมูลดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ว่า การเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถปรับอัตราเวลาเวลาเรียน การจัดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับนักเรียนได้ทุกระดับชั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอนในการเลือกวิธีการสอน ซึ่งการเลือกใช้วิธีการสอนนั้นควรคำนึงถึงบริบทของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนด้วย ซึ่งวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจะช่วยให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะนิสัยซื่อสัตย์สูงขึ้นด้วย

2. หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถนำไปบูรณาการได้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือจะจัดทำเป็นสาระเพิ่มเติมได้กับทุกระดับชั้น โดยครูผู้สอนสามารถเลือกเนื้อหา หรือวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

3. ควรเพิ่มกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้กระบวนการคิดแบบหมวด 6 ใบของเดอโบโน (De Bono) เข้ามาเสริมให้สมบูรณ์ด้านกระบวนการคิด ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น เมื่อครูผู้สอนมอบหมายชิ้นงานให้กับนักเรียน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยวิธีการแบ่งกลุ่มแบบคละกันระหว่างเก่ง กลาง อ่อน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกันด้วย นอกจากนี้ยังถือเป็นการปลูกฝังความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับนักเรียนด้วย

5. ควรนำหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงไปพัฒนาต่อสำหรับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เช่น นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ไปจนถึงนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา

6. ผู้ที่มีความสนใจที่จะนำหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงมาพัฒนาต่อ นั้น สามารถนำวิธีการสอน รูปแบบการสอน หรือนวัตกรรมที่แปลกใหม่และทันสมัย มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจให้กับนักเรียน และเพื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้โดยไม่รู้สึกว่าตนกำลังเรียน

7. ควรให้ทุกสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ โดยบรรจุเป็นสาระเพิ่มเติม และให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกระดับชั้น หรืออาจเพิ่มเติมไปในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และบริบทของสภาพสังคม โดยรอบของสถานศึกษานั้น ๆ

8. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เหมาะสมต่อการพัฒนาหลักสูตร เด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งต่อ ๆ ไป ควรเป็นกิจกรรมที่เป็นไปในลักษณะเล่นปนเรียน แต่แฝงไปด้วยข้อคิดที่หลากหลาย เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนซึมซับลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ และรู้สึกถึงเกียรติ การกระทำทุจริตในทุก ๆ รูปแบบได้เองโดยไม่ต้องถูกบีบบังคับ หรือถูกชี้แนะ แต่เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้โดยจิตใต้สำนึกของนักเรียนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. เปรียบเทียบผลการประเมินลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรโตไปไม่โกงกับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงว่า การเรียนด้วยหลักสูตรใดทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดให้มากกว่ากัน

2. เปรียบเทียบรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของหลักสูตรโตไปไม่โกง กับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงว่า รูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรใด สามารถช่วยให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ได้ดีกว่ากัน

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรโตไปไม่โกง กับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรใดมากกว่ากัน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กนกพร ภู่งเงิน. (2556). **บทความความซื่อสัตย์**. ค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2556.
จาก <http://21874-01.blogspot.com/2012/01/blog-post.html>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). **สถิติสำหรับงานวิจัย**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น**. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). **80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ :
แดแนกซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2551). **การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา**.
(พิมพ์ครั้งที่ 5). ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยาบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชูศรี สุวรรณโชติ. (2544). **หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- คุษฎี เฟ่งพินิจ. (2552). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง นิทาน
พื้นบ้านจังหวัดชัยภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแก่งคร้อวิทยา**.
ภาคนิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ดวงรัตน์ วาห์สะ. (2553). **พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดนครปฐม**. สาขาวิชาจิตวิทยา
ชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทรงศิริ วิชิรานนท์ (2553, กันยายน). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขาดคุณธรรมความ
ซื่อสัตย์ในการเรียนของนักศึกษา**. วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระนคร, 4.
- ทิตนา แวมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนาภรณ์ คำอุ่น (2552). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ธีรัช บำรุงทรัพย์.(2556). การน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน. ค้นเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2557 จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=880579>.
- ธีระ รุณเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เนท.
- ธีรารัตน์ บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- นิคม ชมพูหลง. (2545). วิธีและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาตการพิมพ์.
- นงลักษณ์ วิรัตน์ชัย. (2543). พรหมแดนความรู้ด้านการวิจัยและสถิติ. ชลบุรี : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทนิษฐ์ สุทธิรัตน์. (2548). การพัฒนาชุดการสอนจริยธรรมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ. ----- (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์จำกัด.
- พิภพ วังเงิน. (2546).จริยธรรมทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- แพรวภัทร ขอดแก้ว. (2551). พัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก. ค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2556. จาก <http://www.gotoknow.org/posts/236980>
- มีญชฎา ว่องวีระ. (2541).จริยธรรมกับการพยาบาล. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุคพับลิเคชั่นส์จำกัด.
- วรรณิ์ รักธรรม. (2515). การศึกษาการเปรียบเทียบการวิตกกังวลความต้องการผลสัมฤทธิ์และความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา.

- วรวรรณินี ราชสงฆ์ (2541). การเปรียบเทียบผลการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อการใช้ เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จังหวัดพัทลุง. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมออนไลน์. (2556). บทความ. ค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2556.
จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>.
- (2557). **จริยธรรม**. ค้นเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2557 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/จริยธรรม>.
- วิชัย ต้นศิริ. (2550). **อุดมการณ์ทางการศึกษา ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อที่ท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : เซนต์เตอร์ดีสคัฟเวอรี.
- วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2540). **วิธีสอนทั่วไป**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิโพธิ์ วัฒนานิมิตกุล. (2553). **เอกสารคำสอนรายวิชาหลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศรัญญา ไพรวรรณรัตน์. (2543). **ผลของการใช้หนังสือการ์ตูนที่ดำเนินเรื่องโดยตัวเอกที่นักเรียนคุ้นเคยและพึงพอใจต่อมโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมและภาคีเครือข่าย. (2554). **เปิดขอบฟ้าคุณธรรมจริยธรรมปีที่ 2**. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้.
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย. (2556). **บทความ**. ค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2556.
จาก http://thainews.prd.go.th/centerweb/News/NewsDetail?NT01_NewsID=WNPOL56060200200212.
- สงบ ลักษณะ. (2542). **ปฏิรูปหลักสูตร : ที่สอดคล้องกับการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2554). **หลักสูตรโตไปไม่โกงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร.
- ลำลี รักสุทธิ. (2544). **เทคนิควิธีการเขียนหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

- เสาวลักษณ์ รอดผล. (2549). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดชุมพร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสะอาดแฉิมวิทยา. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ไสว คุณโน. (2545). การพัฒนาแผนการสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการสอนเรื่องความอดทนความซื่อสัตย์สุจริตและความมีสัมมาคารวะชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนงค์นาค เงินทรัพย์ (2545). การพัฒนาหนังสือการ์ตูนเรื่องที่มีเกมประกอบ เรื่องความซื่อสัตย์สุจริตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิญา องอาจ (2554, มกราคม-เมษายน). พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และประมณฑล. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 21(1), 1-9.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาบางเขน.
- อุไร บุญทน. (2545). การพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- องค์กรต่อต้านทุจริตคอร์รัปชั่น. (2556). บทความ. ค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2556.
จาก <https://www.facebook.com/ACT.AntiCorruptionThailand/posts/133324536832302>.
- Beauchamp, George A. (1968). **Curriculum Theory**. (4th ed.). Illinois : F.E.Peacock Publisher
- Beckner, Weldon & Joe, Cornett. D. (1974). **The Secondary School Curriculum : Content and Structure**. Scranton Pennsylvania : Educational Publishers.
- Bobbitt, F. (1918). **The curriculum**. Boston : Houghton Mifflin.
- Caswll & Cambell. (1935). **Curriculum Development**. New York : American Book Company.
- Edwards , Allen L. (1957). **Technique of Attitude Scale Construction**. New York : Applrton – century – Croft.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. (3rd ed.). New York : McGraw Hill.
- Hass, G. (1980). **Curriculum Planning : A New York Approach**. Boston : Alyn and Bacon.
- Saylor, J.G & Alexander, W.M. (1974). **Planning Curriculum for School**. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Shaver, J. & Berlak, H. (1968). **Democracy , Pluralism and the Social Studies**. Boston :

Houghton Mifflin.

Satterlee, A. G. (2002). **Academic dishonesty among students : Consequences and interventions.** (ED469468).

Taba, H. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice.** New York : Harcourt, Brace & World.

Tyler, R.W. (1949). **Basic Principles of Curriculum and Instruction.** Chicago : The University.

Wheeler, D.K. (1974). **Curriculum Process.** London : University of London Press.

Zais, Robert S. (1976). **Curriculum : principles and foundations.** New York : Crowell

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รศ.ดร.สุณีย์ กัลป์ยะจิตร หัวหน้าภาควิชาอาชญวิทยา
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล อ.ศาลายา จ.นครปฐม
2. อาจารย์ณัฐกิตติ์ สุวรรณฤทธิกุล ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเทศบาล 2 วัดชัยมงคล
สังกัดเทศบาลเมืองบางมูลนาก อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร
3. นางนฤมล กันหา ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเทศบาล 2 วัดชัยมงคล สังกัดเทศบาลเมือง
บางมูลนาก อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๖๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุณีย์ กัลยะจิตร

ด้วยนางสาวศิริรัตน์ นิลนาก นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้ และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๖๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๓๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทรีอู่รุจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นายณัฐกิตติ์ สุวรรณฤทธิ์กุล

ด้วยนางสาวศิริรัตน์ นิลนาก นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้ และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๖๕๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางนฤมล กันทา

ด้วยนางสาวศิริรัตน์ นิลนาก นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้ และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๕๓๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทิวรุจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทองศาลางาม

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน โดยในหลักสูตรนี้กำหนดให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อจัดเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นางสาวศิริรัตน์ นิลนาก นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร” ซึ่งมีความจำเป็นต้องทดลองการใช้เครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล และนักศึกษาได้ประสานเป็นการภายในที่จะขอทดลองการใช้เครื่องมือและเก็บข้อมูลในกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๑ จำนวน ๓๐ คน ระยะเวลา ๒๐ ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม – ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ในชั่วโมงที่ ๖ (ชั่วโมงซ่อมเสริม) จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือและเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี เรืองไชยศรี)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๓๐

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

```

SAVE OUTFILE='E:\งานออก\ความพึงพอใจ.sav'
  /COMPRESSED.
RELIABILITY
  /VARIABLES=var00001 var00002 var00003 var00004 var00005 var00006
var00007 var00008 var00009 var00010 var00011 var00012 var00013
var00014 VAR00015
  /SCALE('ALL VARIABLES') ALL
  /MODEL=ALPHA.

```

Reliability

Notes

Output Created		04-เม.ย.-2557, 08 นาฬิกา 41 นาที
Comments		
Input	Data	E:\งานออก\ความพึงพอใจ.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	46
	File	
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax		RELIABILITY /VARIABLES=var00001 var00002 var00003 var00004 var00005 var00006 var00007 var00008 var00009 var00010 var00011 var00012 var00013 var00014 VAR00015 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA.
Resources	Processor Time	00 00:00:00.000
	Elapsed Time	00 00:00:00.009

[DataSet1] E:\งานออก\ความพึงพอใจ.sav

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	65.2
	Excluded ^a	16	34.8
	Total	46	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.851	15

```

SAVE OUTFILE='E:\งานออก\ความพึงพอใจ.sav'
  /COMPRESSED.
RELIABILITY
  /VARIABLES=var00001 var00002 var00003 var00004 var00005 var00006
var00007 var00008 var00009 var00010 var00011 var00012 var00013
var00014 VAR00015
  /SCALE('ALL VARIABLES') ALL
  /MODEL=ALPHA.

```

Reliability

		Notes
Output Created		04-เม.ย.-2557, 08 นาฬิกา 41 นาที
Comments		
Input	Data	E:\งานออก\ความพึงพอใจ.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data	46
	File	
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax		RELIABILITY /VARIABLES=var00001 var00002 var00003 var00004 var00005 var00006 var00007 var00008 var00009 var00010 var00011 var00012 var00013 var00014 VAR00015 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA.
Resources	Processor Time	00 00:00:00.000
	Elapsed Time	00 00:00:00.009

[DataSet1] E:\งานออก\ความพึงพอใจ.sav

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	65.2
	Excluded ^a	16	34.8
	Total	46	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.851	15

```

RELIABILITY
  /VARIABLES=var00001 var00002 var00003 var00004 var00005 var00006
var00007 var00008 var00009 var00010 var00011 var00012 var00013
var00014 VAR00015
  /SCALE('ALL VARIABLES') ALL
  /MODEL=ALPHA
  /SUMMARY=TOTAL.

```

Reliability

Notes	
Output Created	04-เม.ย.-2557, 08 นาฬิกา 46 นาที
Comments	
Input	E:\งานออก\ความพึงพอใจ.sav
	Active Dataset DataSet1
	Filter <none>
	Weight <none>
	Split File <none>
	N of Rows in Working Data 46
	File
	Matrix Input
Missing Value Handling	Definition of Missing User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=var00001 var00002 var00003 var00004 var00005 var00006 var00007 var00008 var00009 var00010 var00011 var00012 var00013 var00014 VAR00015 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.
Resources	Processor Time 00 00:00:00.000
	Elapsed Time 00 00:00:00.005

[DataSet1] E:\งานออก\ความพึงพอใจ.sav

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	65.2
	Excluded ^a	16	34.8
	Total	46	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.851	15

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
var00001	65.5667	22.461	.399	.847
var00002	65.4667	22.602	.391	.847
var00003	65.4000	22.248	.479	.842
var00004	65.3000	25.183	-.027	.861
var00005	65.4333	23.909	.164	.859
var00006	65.4000	23.007	.389	.847
var00007	65.4000	21.628	.600	.836
var00008	65.5667	22.668	.363	.849
var00009	65.5667	21.633	.549	.838
var00010	65.5000	20.741	.733	.827
var00011	65.4667	20.947	.704	.829
var00012	65.4333	21.978	.517	.840
var00013	65.4333	21.013	.706	.829
var00014	65.5000	21.086	.666	.831
VAR00015	65.4333	21.978	.517	.840

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบวัดจริยธรรม ลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด โดยระดับคะแนนแต่ละข้อมีความหมายดังนี้

0 หมายถึง ไม่เคยแสดงพฤติกรรมเลย

1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมเป็นบางครั้ง

2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมทุกครั้ง

พฤติกรรม	ข้อคำถาม	0	1	2
ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	1. นักเรียนปฏิเสธเพื่อนทุกครั้งเมื่อถูกชักชวนให้กระทำการทุจริต			
	2. นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อให้กระทำการทุจริต			
	3. นักเรียนไม่เคยลอกการบ้านเพื่อนเลย			
	4. นักเรียนไม่เคยลอกข้อสอบเพื่อนเลย			
	5. นักเรียนมีความกล้าหาญ และกล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำความผิด			
รวม				
ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่	6. นักเรียนไม่เคยมาโรงเรียนสายเลย			
	7. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ			
	8. นักเรียนตั้งใจเรียนและปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน			
	9. นักเรียนเคารพกฎระเบียบ และปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียนอย่างเคร่งครัด			
	10. นักเรียนรู้สึกรังเกียจเพื่อนที่มักจะกระทำผิดระเบียบของโรงเรียน			
รวม				

พฤติกรรม	ข้อความ	0	1	2
ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล	11. นักเรียนมีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน			
	12. นักเรียนไม่เคยหยิบของของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต			
	13. เมื่อนักเรียนอยากได้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง นักเรียนจะเก็บเงินซื้อเองโดยออมจากค่าขนมที่ผู้ปกครองให้เมื่อนักเรียนอยากได้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง นักเรียนจะเก็บเงินซื้อเองโดยออมจากค่าขนมที่ผู้ปกครองให้			
	14. นักเรียนคืนเงินทอนผู้ปกครองทุกครั้ง			
	15. นักเรียนไม่เคยพูดโกหก หรือพูดจาให้ร้ายเพื่อนร่วมชั้นเรียนเพื่อปกปิดความผิดของตนเอง			
รวม				
ความซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติ และส่วนรวม	16. นักเรียนรู้สึกรังเกียจบุคคลที่กระทำการทุจริตคอร์รัปชัน และต้องการให้บุคคลเหล่านั้นได้รับโทษทางกฎหมายขั้นรุนแรง เช่น ยึดทรัพย์ หรือประหารชีวิต			
	17. หากนักเรียนมีโอกาสได้เป็นผู้นำของประเทศ นักเรียนจะไม่ทุจริตคอร์รัปชัน โกงกินบ้านเมือง แม้จะมีโอกาสที่เอื้อให้กระทำก็ตาม			
	18. นักเรียนจะประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และจะไม่ประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย			
	19. นักเรียนจะระมัดระวัง และดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของทางราชการ และของสาธารณะ			

พฤติกรรม	ข้อความ	0	1	2
ความซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติ และส่วนรวม	20. เมื่อนักเรียนพบเห็นเพื่อนกระทำการทุจริต เช่น ลอกข้อสอบเพื่อน หรือทำลายทรัพย์สินของทางโรงเรียน นักเรียนจะแจ้งคุณครูประจำชั้น หรือคุณครูที่เกี่ยวข้องให้ทราบทันที โดยไม่กลัวว่าจะถูกเพื่อน โกรธ			
	รวม			
	รวม			

แบบประเมินหลักสูตร

หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบประเมินหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ฉบับนี้สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

แบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร เป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของโครงสร้างหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

ตอนที่ 2 ประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรเป็นการพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

ตอนที่ 1 การประเมินหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	หลักการของหลักสูตร					
	1.1 มีความเป็นไปได้สามารถปฏิบัติจริงได้					
	1.2 แสดงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้ชัดเจน					
2	จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	2.1 แสดงถึงลักษณะนิสัยข้อสำคัญของนักเรียนด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
	2.2 มีความครอบคลุมทุกเนื้อหาสาระ					
	2.3 สนองความต้องการของชุมชนและสังคมในยุคปัจจุบัน					
	2.4 มีความสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครตามนโยบายด้านการศึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร					
3	โครงสร้างของหลักสูตร					
	3.1 เหมาะสมกับชุมชนและปัญหาของสังคมไทยในยุคปัจจุบัน					
	3.2 สาระการเรียนรู้มีความชัดเจน					
	3.3 สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติตามวัยของนักเรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน					

ข้อ	รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4	แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
	4.1 รูปแบบการกิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
	4.2 นำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	4.3 เหมาะสมกับสภาพชุมชนและสังคมในยุคปัจจุบัน					
	4.4 เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และความสามารถของนักเรียน					
5	สื่อและแหล่งเรียนรู้					
	5.1 ช่วยส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	5.2 จำนวนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอและมีความเหมาะสม					
6	การวัดผลประเมินผล					
	6.1 ครอบคลุมความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
	6.2 มีความเป็นไปได้อ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความสอดคล้องของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ	ไม่ สอดคล้อง
1. หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
2. หลักการกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
3. หลักการกับความต้องการของชุมชนและสังคมในยุค ปัจจุบัน			
4. จุดมุ่งหมายกับนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามนโยบายด้านการศึกษาของผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร			
5. จุดมุ่งหมายกับโครงสร้างหลักสูตร			
6. จุดมุ่งหมายกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
7. จุดมุ่งหมายกับการวัดผลและประเมินผล			
8. โครงสร้างหลักสูตรกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
9. โครงสร้างหลักสูตรกับสื่อและแหล่งเรียนรู้			
10. โครงสร้างหลักสูตรกับการวัดผลและประเมินผล			
11. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับสื่อและแหล่งเรียนรู้			
12. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับการวัดผลและ ประเมินผล			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินแบบทดสอบวัดจริยธรรม ลักษณะนิสัยข้อดี

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบประเมินแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยข้อดี แต่ละข้อต่อไปนี้ว่า สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพฤติกรรมที่วัดหรือไม่ แล้วเขียนผลพิจารณาของท่านโดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องคะแนนการพิจารณาที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยข้อดีนั้น สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพฤติกรรมที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยข้อดีนั้น สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพฤติกรรมที่ต้องการวัด

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยข้อดีนั้น ไม่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพฤติกรรมที่ต้องการวัด

พฤติกรรม	ข้อความ	สอดคล้อง +1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
ความซื่อสัตย์ ต่อตนเอง	1. นักเรียนปฏิเสธเพื่อนทุกครั้งเมื่อถูกชักชวนให้กระทำการทุจริต			
	2. นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อให้กระทำการทุจริต			
	3. นักเรียนไม่เคยลอกข้อสอบ หรือลอกการบ้านเพื่อนเลย			
	4. นักเรียนรู้สึกผิดทุกครั้งเมื่อพลั้งเผลอกระทำการทุจริต			
	5. นักเรียนมีความกล้าหาญ และกล้ารับผิดชอบเมื่อกระทำความผิด			
	6. นักเรียนยอมรับผิดทุกครั้งเมื่อกระทำสิ่งของของผู้อื่นเสียหาย			
	7. เมื่อนักเรียนกระทำความผิด นักเรียนไม่เคยโยนความผิดให้ผู้อื่น			

พฤติกรรม	ข้อความ	สอดคล้อง +1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
	8. นักเรียนไม่เคยประพฤติตนไปในทางที่เสื่อมเสียเลย			
	9. นักเรียนปฏิเสธทุกครั้งเมื่อถูกชักนำไปในทางที่เสื่อมเสีย			
	10. นักเรียนรู้สึกรังเกียจ บุคคลที่ถูกดำเนินคดีข้อหาทุจริตคอร์รัปชัน			
ความซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่	11. นักเรียนไม่เคยมาโรงเรียนสายเลย			
	12. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ และไม่เคยบกพร่องต่อหน้าที่			
	13. นักเรียนตั้งใจเรียนและปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน			
	14. นักเรียนเคารพกฎระเบียบ และปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียนอย่างเคร่งครัด			
	15. นักเรียนรู้สึกรังเกียจเพื่อนที่มักจะกระทำผิดระเบียบของโรงเรียน			
	16. นักเรียนคิดว่ากฎระเบียบวินัยของโรงเรียนคือสิ่งที่ทุกคนควรถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด			
	17. นักเรียนคิดว่าควรมีบทลงโทษสถานหนักสำหรับผู้ที่มีกระทำผิดกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน			
	18. นักเรียนคิดว่าบุคคลที่ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเองและมักจะกระทำผิดกฎระเบียบวินัยของโรงเรียนเป็นบุคคลที่ไม่น่าคบหา			

พฤติกรรม	ข้อความ	สอดคล้อง +1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
	19. นักเรียนคิดว่าหน้าที่ที่สำคัญของนักเรียนในขณะนี้คือตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และปฏิบัติตามกฏระเบียบวินัยของโรงเรียน และมีความรับผิดชอบ			
	20. นักเรียนไม่เคยกระทำตนให้เป็นที่เดือดร้อนทั้งต่อตนเอง และต่อผู้อื่น			
ความซื่อสัตย์ ต่อบุคคล	21. นักเรียนมีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมชั้นเรียน			
	22. นักเรียนไม่เคยหยิบของของผู้อื่นมาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือมีความละโมภอยากได้สิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน			
	23. เมื่อนักเรียนอยากได้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง นักเรียนจะเก็บเงินซื้อเองโดยออมจากค่าขนมที่ผู้ปกครองให้			
	24. นักเรียนคืนเงินทอนผู้ปกครองทุกครั้ง และหากนักเรียนต้องการซื้อสิ่งหนึ่งใดนักเรียนจะกลับมาขออนุญาตผู้ปกครองเสียก่อน โดยไม่นำเงินทอนนั้นไปซื้อสิ่งของโดยพลการ			
	25. นักเรียนไม่เคยพูดโกหก หรือพูดจาให้ร้ายเพื่อนร่วมชั้นเรียนเพื่อปกปิดความผิดของตนเอง			

พฤติกรรม	ข้อความ	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล	26. เมื่อแม่ค้าทอนเงินให้นักเรียนเกิน นักเรียนจะนำไปคืนทุกครั้ง			
	27. นักเรียนนำสิ่งของที่เก็บได้ส่งคุณครู เพื่อให้คุณครูประกาศหาเจ้าของทุกครั้ง			
	28. นักเรียนไม่เคยลอกเลียนผลงานของผู้อื่น หรือฉวยโอกาสนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเองมาส่งคุณครู			
	29. นักเรียนไม่เคยพูดให้ร้ายเพื่อนหรือพุดถึงเพื่อนลับหลังในทางที่จะทำให้เพื่อนเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือถูกผู้อื่นเข้าใจผิด			
	30. นักเรียนไม่เคยกล่าวหาผู้อื่นโดยไม่มีมูลความจริง			
ความซื่อสัตย์ต่อสังคม ประเทศชาติ และส่วนรวม	31. นักเรียนรู้สิทธิรังเกียจบุคคลที่กระทำการทุจริตคอร์รัปชัน และต้องการให้บุคคลเหล่านั้นได้รับโทษทางกฎหมายขั้นรุนแรง เช่น ยึดทรัพย์ หรือประหารชีวิต			
	32. หากนักเรียนมีโอกาสได้เป็นผู้นำของประเทศ นักเรียนจะไม่ทุจริตคอร์รัปชัน โกงกินบ้านเมือง แม้จะมีโอกาสที่เอื้อให้กระทำก็ตาม			
	33. นักเรียนจะประกอบอาชีพด้วยสัมมาอาชีพะ และจะไม่ประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายบ้านเมือง			

พฤติกรรม	ข้อความ	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
	34. นักเรียนจะดูแลรักษา และ สอดส่องดูแลทรัพย์สินสมบัติของทาง ราชการ และของสาธารณะ			
	35. เมื่อนักเรียนพบเห็นเพื่อน กระทำการทุจริต เช่น ลอกข้อสอบ เพื่อน หรือทำลายทรัพย์สินสมบัติของ ทางโรงเรียนนักเรียนจะแจ้งคุณครู ประจำชั้น หรือคุณครูที่เกี่ยวข้องให้ ทราบทันที โดยไม่กลัวว่าจะถูก เพื่อนโกรธ หรือทำร้ายร่างกาย			
	36. เมื่อนักเรียนพบเห็นบุคคลที่ ประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย หรือ ส่อไปในทางกระทำการทุจริตกับ องค์กรที่นักเรียนทำงานอยู่ นักเรียน จะแจ้งผู้บังคับบัญชาให้ทราบทันที			
ความซื่อสัตย์ต่อ สังคม ประเทศชาติ และ ส่วนรวม	37. นักเรียนจะเป็นกำลังสำคัญใน การต่อต้าน และร่วมแก้ไขปัญหา การทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นใน ประเทศไทย			
	38. หากนักเรียนมีโอกาสได้เป็น ผู้บริหาร หรือผู้นำประเทศ นักเรียนจะบริหารบ้านเมืองด้วย ความซื่อสัตย์ และจะแก้ปัญหา ทุจริต คอร์รัปชันให้หมดสิ้นไปจาก ประเทศไทย			

พฤติกรรม	ข้อความ	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
	39. นักเรียนคิดว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยเป็นปัญหาใหญ่ที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และไม่ควรมองข้าม			
	40. ก่อนที่นักเรียนจะได้เรียนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง นักเรียนคิดว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนมาก แต่หลังจากที่นักเรียนได้เรียนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนทราบว่าปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด			

วช.ชน.003

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่..... เรื่อง.....เวลา .....ชั่วโมง
 รหัสวิชา.....รายวิชา..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
 ชื่อ-สกุลครูผู้สอน.....กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

ระดับการประเมิน

- 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมมากที่สุด
 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมมาก
 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมน้อย
 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			
	1	2	3	4
1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ น่าสนใจ กระชับรัด ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ				
2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้/สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม				
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอดกับ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้				
4. ความสอดคล้องของสาระสำคัญ/ความคิดรวบยอดกับสาระการเรียนรู้				
5. ความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างชื่อหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้				
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ ผลการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้				
7. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์				
8. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมสามารถนำผู้เรียนไปสู่การสร้าง ชิ้นงาน/ภาระงาน				
9. มีการประเมินผลตามสภาพจริงและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด/กิจกรรมการเรียนรู้				

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			
	1	2	3	4
10. ประเด็นและเกณฑ์การประเมินสามารถสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้				
11. สื่อการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม มีความเหมาะสมกับเวลา และการนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง				
12. กำหนดเวลาได้เหมาะสมกับกิจกรรม และสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้				
รวม				

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนน	12 – 20	ปรับปรุง
คะแนน	21 – 30	พอใช้
คะแนน	31 - 39	ดี
คะแนน	40 – 48	ดีมาก

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรเด็กไทย หัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ละข้อต่อไปนี้ว่าสอดคล้องกับสาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ (ความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล แล้วเขียนผลพิจารณาของท่านโดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องคะแนนการพิจารณาที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ 4 เรื่อง ไครหนอ จำนวน 2 ชั่วโมง

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ชื่อกิจกรรมมีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ					
2. ชื่อกิจกรรมมีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
3. ชื่อกิจกรรมมีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน					
4. สาระสำคัญ/สาระการเรียนรู้/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้/สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม					
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความครอบคลุมในการพัฒนาทักษะนิสัยความซื่อสัตย์ของนักเรียน					
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความเหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน					
7. วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน					
8. ประเด็นและเกณฑ์การประเมินสามารถวัดลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์ของนักเรียนได้					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
9. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับธรรมชาติตามวัยของนักเรียน					
10. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ และสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้					
11. กำหนดเวลาได้เหมาะสมกับกิจกรรม					
12. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการจัดการเรียนรู้					
13. วิธีการกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และระดับชั้นของนักเรียน					
14. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และสามารถพัฒนาองค์ความรู้ กระบวนการคิด เจตคติที่ดี ด้านความซื่อสัตย์					
15. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่ดีงามด้านความซื่อสัตย์ และสามารถพัฒนาลักษณะนิสัยซื่อสัตย์					

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน (ฉบับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร แต่ละข้อต่อไปนี้ว่า สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และพฤติกรรมกรวัดหรือไม่ แล้วเขียนผลพิจารณาของท่านโดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องคะแนนการพิจารณาที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น มีความเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น มีความเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงนั้น ไม่มีความเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ข้อ	คำถาม	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
1	สาระสำคัญมีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง			
2	สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน			
3	สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของชุมชนและสังคมในยุคปัจจุบัน			
4	จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตรงกับความต้องการของชุมชนและสังคมในยุคปัจจุบัน			
5	ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนเป็นกำลังสำคัญในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			

ข้อ	คำถาม	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
6	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
7	วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ปลุกฝังให้นักเรียนเกิดลักษณะนิสัยชื้อสัตย์			
8	วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน ควบคู่ไปกับการปลุกฝังลักษณะนิสัยชื้อสัตย์			
9	หลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนัก และรังเกียจการกระทำที่ไม่ชื้อสัตย์			
10	หลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำทุจริต			
11	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลาย น่าสนใจ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดลักษณะนิสัยชื้อสัตย์			
12	นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และค้นคว้าสื่อและแหล่งเรียนรู้			
14	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของเพื่อน			
15	วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข			
16	นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน			

ข้อ	คำถาม	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
17	สื่อและแหล่งเรียนรู้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน มีความหลากหลาย และสามารถสร้างความสนใจของนักเรียน			
18	สื่อและเทคโนโลยีมีความทันสมัย และตรงกับความต้องการของนักเรียนสื่อและเทคโนโลยีมีความทันสมัย และตรงกับความต้องการของนักเรียน			
19	ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน ในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม			
20	ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสม			
21	วิธีการวัดผล ประเมินผล มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้			
22	เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้			
23	กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนเกิดลักษณะนิสัยที่ซื่อสัตย์			
24	กระบวนการกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมและช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแนวคิด และลักษณะนิสัยที่ดีด้านความซื่อสัตย์			
25	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ			
26	เนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนการสอนตรงกับความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน			
27	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข			

ข้อ	คำถาม	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่ สอดคล้อง - 1
28	นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
29	วิธีและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความหลากหลาย ตรงตามสภาพจริง และเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล			
30	วิธีและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			

ภาคผนวก จ
แบบตอบรับและบทความวิจัย

กองบรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ศาลากลาง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
โทร. ๐๒-๘๐๐๒๘๔๑-๗๙ ต่อ ๑๒๑๙, ๑๒๐๐
โทร./แฟกซ์ ๐๒-๘๔๑๙๓๒๔

ที่ วรศ. ๒๔/๒๕๕๙

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความในวารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เรียน นางสาวศิริรัตน์ นิลนาก

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร” เพื่อพิจารณา ลงเผยแพร่ในวารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นั้น

ในการนี้ กองบรรณาธิการขอแจ้งให้ทราบว่าบทความวิจัยของท่านได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาของ กองบรรณาธิการเรียบร้อยแล้ว และจะตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๙)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์)

บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ประสานงาน คุณศศิธร สบถ้ำเลิศ

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (ผู้อำนวยการพิเศษ)

โทร. ๐๒-๘๐๐๒๘๔๐-๖๐ ต่อ ๑๒๑๙, ๑๒๐๐

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
**The Development of Thai Children with Dishonesty-Free Mind Curriculum for Prathomsuksa 4
Students at WatThongsalangarm School Paseecharoen District Office
Bangkok Metropolitan Administration**

นางสาวศิริรัตน์ นิลนาท

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop Thai children with dishonesty-free mind curriculum for Prathomsuksa 4 Students at Wat Thongsalangarm School Paseecharoen District Office Bangkok Metropolitan Administration 2) to compare the honesty of the students before and after the implementation of the curriculum and 3) to study the students' satisfaction towards learning through the curriculum. The sample group included 30 Prathomsuksa 4 students at Wat Thongsalangarm School. The research instruments consisted of lesson plan, honesty assessment form, and questionnaire. Data was statistically analyzed in percentage, mean, and t-test.

The findings revealed as follows:

1. The Thai children with dishonesty-free mind curriculum for Prathomsuksa 4 Students at Wat Thongsalangarm School Paseecharoen District Office Bangkok Metropolitan Administration delineated the following components: rationale, objectives, curriculum structure, learning activities, medias and learning sources, and measurement and evaluation.
2. The honesty of the students after learning through the Thai children with dishonesty-free mind curriculum was found to be significantly higher at .01 level.
3. The students' satisfaction towards learning through the Thai children with dishonesty-free mind curriculum was generally found at the high level ($\bar{X} = 4.38$).

Keywords: Curriculum Development, Thai Children with Dishonesty-Free Mind, dishonest, honest

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ก่อนและหลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจัดขึ้น ตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยซื่อสัตย์และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครูผู้สอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล
2. ผลการเปรียบเทียบลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยไม่โกงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร เด็กไทยหัวใจไม่โกง ทุจริต ซื่อสัตย์

บทนำ

ในปัจจุบันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการกระทำของเด็กและเยาวชน ส่วนมากเป็นการกระทำที่แสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์ ดังที่บุญฤทธิ์ มิตราวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำรายงานการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเวฬุวิมลวิทยาลัย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่มีปัญหาแยกเป็นโกหกจำนวน 31 คน มาสายไม่ตรงเวลา 34 คน ลักขโมยหรือหยิบของของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต จำนวน 19 คน ซึ่งสอดคล้องกับกฤตรินทร์ นิ่มทองคำ (2542 : 9) ได้สำรวจนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนโยเซฟคอนเวนต์ พบว่ามีปัญหาความไม่ซื่อสัตย์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ลอกงานเพื่อน ทุจริตในการสอบ พูดเท็จ ลักขโมย เอาเปรียบผู้อื่น ไม่ตรงต่อเวลา ไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหากทำพฤติกรรมเหล่านี้บ่อย ๆ จนเกิดความเคยชินเด็กจะคิดว่าเป็นสิ่งที่กระทำได้โดยไม่มีความผิด จะทำให้เด็กคิดนิสัยกระทำสิ่งที่ไม่ดีเหล่านี้ต่อไป และจากการรายงานของคณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรมวุฒิสภา (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา , 2538 , น.47 – 48 อ้างถึงในธนาวดี ท่าใหญ่ , 2544 , น. 6) พบว่า เด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมากมีจริยธรรมในการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมาะสม เช่น มีการแย่งชิงดีชิงเด่นในทางที่ไม่ควร เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ไม่มีความละเอียดต่อการประพฤติทุจริต ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รู้จักพอ ขาดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และมีค่านิยมทางวัตถุฟุ้งเฟ้อ จากข้อมูลดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของเยาวชนในสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป มีการเห็นแก่ประโยชน์ของตนเองมากกว่าส่วนรวม จนมองข้ามความสำคัญของความซื่อสัตย์ จากสภาวการณ์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทย มีแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง (ดวงรัตน์ วาหะ , 2553 , น. 644 – 645) จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ของเยาวชนไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก จึงได้ทำการสำรวจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยผู้วิจัยได้นำต้นสุบบาไปวางไว้หน้าชั้นเรียนของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โดยให้นักเรียนเขียนสารภาพบาปว่า นักเรียนมักจะทำทุจริตในเรื่องใดมากที่สุดในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาตั้งแต่เปิดภาคเรียนที่ 1 คือระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2556 จนถึง 16 มิถุนายน 2556 ผลปรากฏว่านักเรียนมักจะทำทุจริตในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ลอกข้อสอบและลอกการบ้านเพื่อน จำนวน 10 คน ขโมยเงินผู้ปกครองไปเล่นเกม จำนวน 5 คน ไม่ทอนเงินที่ผู้ปกครองใช้ไปซื้อของ จำนวน 3 คน หนีเวรประจำวัน จำนวน 2 คน มาโรงเรียนสาย จำนวน 5 คน ไม่ส่งการบ้าน จำนวน 10 คน ทำลายดอกไม้และต้นไม้ที่ปลูกตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน และสวนสาธารณะ จำนวน 5 คน หยิบสิ่งของของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต จำนวน 8 คน และไม่ยอมรับผิดเมื่อทำสิ่งของของผู้อื่นเสียหาย จำนวน 12 คน จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจะเห็นได้ว่า ปัญหาการทุจริตของนักเรียนนั้นล้วนเป็นปัญหาที่ไม่ควรมองข้ามหรือเพิกเฉย และสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวของนักเรียน ถือเป็นพฤติกรรมที่ไม่สมควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะเป็นบ่อเกิดของการนำไปสู่จุดเริ่มต้น ของการกระทำทุจริตในเรื่องต่าง ๆ แล้ว ยังเป็นหนทางนำไปสู่การกระทำทุจริตในเรื่องร้ายแรงยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีกด้วย จนท้ายที่สุดก็จะเป็นผลให้นักเรียนติดนิสัยเป็นคนชอบคดโกง ไม่ซื่อสัตย์ และเห็นเป็นเรื่องเล็กน้อย จนยากแก่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานครขึ้นเนื่องจากเป็นระดับชั้นที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้เป็นครูประจำชั้น และผู้วิจัยมีความเห็นโดยส่วนตัวว่า เด็กในวัยนี้เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างนักเรียนระดับชั้นประถมต้น กับนักเรียนระดับชั้นประถมปลาย มีความเป็นครึ่ง ๆ กลาง ๆ ระหว่างเด็กเล็กกับเด็กโต เด็กบางคนยังรู้สึกสับสน และวางตัวไม่ถูก ดังนั้น การที่เราจะปลูกฝังค่านิยมต่าง ๆ ให้กับเด็กในวัยนี้จึงถือว่าดีที่สุด และเหมาะสมที่สุด เพราะเด็กในวัยนี้จะมีความสามารถในการเรียนรู้ และเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ใหญ่ได้ดี เราจะเห็นว่าเด็กในวัยนี้ถ้ามีพฤติกรรมดีก็จะดีไปเลย แต่ถ้ามีพฤติกรรมที่ไม่ดีก็จะแก้ไขพฤติกรรมนั้นได้ยาก ผู้วิจัยจึงเลือกนักเรียนในระดับชั้นนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง โดยเปรียบเทียบลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ก่อนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้เรียนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ในการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นแล้วว่าลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ของเยาวชนไทยในยุคปัจจุบัน ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดทิศทางของสังคมไทยในอนาคต ซึ่งจะต้องบ่มเพาะต้นอ่อนจิตสำนึกที่ดีงามให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ดีที่มีคุณภาพ และเป็นผู้ที่มีความรู้ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ก่อนและหลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรเด็กไทย หัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัด กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัด กรุงเทพมหานคร หลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง มีลักษณะนิสัยข้อดีสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางามสำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะนิสัยข้อดี และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบลักษณะนิสัยข้อดีก่อนและหลังใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรโตไปไม่โกง โดยผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรโตไปไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.2 ข้อมูลพื้นฐานจากการสำรวจปัญหาและความต้องการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

1.3 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตร

การพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสร้างโครงร่างหลักสูตร

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างโครงร่างหลักสูตร

- 1.1 การกำหนดหลักการของหลักสูตร
- 1.2 กำหนดจุดมุ่งหมาย
- 1.3 กำหนดเนื้อหาสาระ
- 1.4 กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.5 กำหนดสื่อ / แหล่งเรียนรู้
- 1.6 กำหนดการวัดผลและประเมินผล

ส่วนที่ 2 การประเมินโครงร่างหลักสูตร

เป็นการนำโครงร่างหลักสูตรที่ได้ มาพัฒนาตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. จุดประสงค์ของการประเมิน เป็นการนำโครงร่างหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน
2. ผู้ประเมินโครงร่างหลักสูตร ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินโครงร่างหลักสูตรครั้งนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดจำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดทำการประเมินทั้งความเหมาะสม และความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรทั้งด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบ และด้านสถิติ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย
  - 3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่
  - 3.2 แบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ
  - 3.3 แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 3 ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นพร้อมกับโครงร่างหลักสูตร ไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้อง โดยผู้วิจัยดำเนินการและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสอดคล้อง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของดัชนีความสอดคล้อง

ส่วนที่ 3 การจัดทำวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน

การจัดทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง
2. กำหนดสาระสำคัญ
3. กำหนดสาระการเรียนรู้
4. ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้
6. กำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยนำหลักสูตรที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง และทดลองใช้โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร

1. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยพิจารณาจากผลการประเมินลักษณะนิสัยข้อดีของนักเรียนหลังใช้หลักสูตร
2. ประเมินความพึงพอใจจากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 4 แผน 20 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนลักษณะนิสัยข้อดีก่อนและหลังทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

คะแนนลักษณะนิสัยข้อดีก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตร แสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของลักษณะนิสัยข้อดีก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

การทดลอง	คะแนน	$\bar{x}$	S.D.	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
ก่อนการทดลอง	40	15.23	2.28	38.08
หลังการทดลอง	40	35.87	2.11	89.67

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนเรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง นักเรียนมีคะแนนลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.23 คะแนน คิดเป็นร้อยละได้ 38.08 หลังเรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.87 คะแนน คิดเป็นร้อยละได้ 89.67

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

การทดลอง	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนการทดลอง	40	15.23	2.28	36.05**	.000
หลังการทดลอง	40	35.87	2.11		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่าคะแนนลักษณะนิสัยข้อสุดท้ายของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ด้านพฤติกรรมนักเรียนที่เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการทดลองใช้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงสรุปได้ดังนี้
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ 1 เรื่อง เป็นเรื่องเป็นราวเป็นข่าว

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก(Resource - Based Learning) โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดอันดับข่าวอื้อฉาวที่สุดเรื่องคอร์รัปชันปี 2555 ในประเทศไทย 10 อันดับ ความสูญเสียจากการคอร์รัปชัน ตัวอย่างนักการเมืองที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันและโทษที่ได้รับ พฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะนิสัยที่ไม่ซื่อสัตย์ในด้านต่าง ๆ ตามที่นิยามไว้ในหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง หลังจากนั้นให้นักเรียนกลับไปค้นคว้าหาข่าว หรือบทความ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันและออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟัง พร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เพื่อนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน แต่ก่อนที่ผู้วิจัยจะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนสอนให้กับนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานและตอบคำถาม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานส่วนตัวและงานกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี ยอมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นแสดงออกถึงลักษณะนิสัยข้อสุดท้าย มีความพร้อมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม กลวิธีในการนำเสนอมีความน่าสนใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการนำเสนอไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง มีความสามารถในการตอบข้อซักถามของเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ครูและนักเรียนได้ร่วมกันทบทวนความรู้รวมทั้งร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับปัญหาที่พบในระหว่างที่ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ และตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ตลอดจนเนื้อหาสาระสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ 2 เรื่อง สวรรค์อยู่นอก นรกอยู่ในใจ

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้กระบวนการจิตสำนึกของเปาโล แพร์ โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ความต้องการของนักเรียนที่ต้องการให้บุคคลที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันได้รับโทษทัณฑ์สถานใด หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เปิดคลิปวิดีโอเรื่อง “นรกขุมต่าง ๆ” ที่แสดงถึงการถูกลงโทษ และความทุกข์ทรมานตามระดับความทุจริตที่ตนได้กระทำ และคลิปวิดีโอเรื่อง “สวรรค์ชั้นต่าง ๆ” ที่แสดงให้เห็นถึงผลแห่งการกระทำความดีจะส่งผลให้ไปเกิดในสวรรค์ชั้นต่าง ๆ ตามระดับกรรมดีที่ตนสร้างขึ้น เมื่อนักเรียนได้ชมคลิปวิดีโอทั้งสองชุดจบแล้ว ครูและนักเรียนจึงร่วมกันสนทนาและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคลิปวิดีโอที่นักเรียนได้ชม โดยให้นักเรียนแต่ละคนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโทษทัณฑ์ของผู้ที่ถูกดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันควรได้รับ พร้อมทั้งวาดภาพและออกมานำเสนอให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนร่วมกันประเมินผลงาน จาก การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนนั้น พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานและตอบคำถาม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานส่วนตัวและงานกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี ยอมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นแสดงออกถึงลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ มีความพร้อมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม กลวิธีในการนำเสนอมีความน่าสนใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการนำเสนอไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง มีความสามารถในการตอบข้อซักถามของเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ครูและนักเรียนจึงร่วมกันสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในครั้งนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ 3 เรื่อง ความดีไม่มีวันตาย

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง(Cases) โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ โดยนำภาพและเล่าประวัติโดยสังเขปของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ จำนวน 10 ท่านมาให้ให้นักเรียนดู ดังนี้ เทพเจ้ากวนอู, พันท้ายนรสิงห์, สมเด็จพระยาบรมมหาราชศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค), พระยาพิชัยดาบหัก, ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ หรือ หลวงประดิษฐมนูธรรม, พลเอก เปรม ติณสูลานนท์, นายธีรศักดิ์ ลิ้มประสิทธิ์ศักดิ์, นายเอนก เกษมสุข, นายวิสุทธิ์ ประกอบความดี, นายสันติ ญาโณทัย, คุณชายสาปอ พากรี ให้นักเรียนฟัง ซึ่งประวัติและผลงานของบางท่านได้ถูกนำมาทำเป็นละคร ภาพยนตร์ หนังสือและคลิปวิดีโอบรรยายประวัติโดยสังเขป จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนนั้น พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานและตอบคำถาม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานส่วนตัวและงานกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี ยอมรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสมาชิกภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นแสดงออกถึงลักษณะนิสัยซื่อสัตย์ มีความพร้อมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอมีความถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม กลวิธีในการนำเสนอมีความน่าสนใจ

และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการนำเสนอไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง มีความสามารถในการตอบข้อซักถามของเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว ครูและนักเรียนจึงร่วมกันสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ 4 เรื่อง ไครหนอ

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกม โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนนั้น เป็นการทบทวนความรู้เกี่ยวกับประวัติ และผลงานของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อแข่งขันกันต่อจิ๊กซอ ภาพใบหน้าของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ พร้อมทั้งเล่าประวัติและผลงานของบุคคลในภาพโดยส่งเข้าไปให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนฟังด้วยจึงจะถือว่าได้คะแนน จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเล่นเกมพบว่านักเรียนเล่นเกมด้วยความสนุกสนาน มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา คือรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ทำตามกฎกติกา มารยาทที่ครูผู้สอนได้วางไว้ รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมกลุ่ม มีความสามัคคี ซึ่งหลังจากที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจนครบทุกคนแล้ว หลังจากทีนักเรียนเล่นเกมเสร็จแล้ว ครูและนักเรียนจึงร่วมกันสรุปเนื้อหา สาระสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้ รวมถึงทำแบบทดสอบวัดคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์หลังเรียน และทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

รายการ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของชุมชนและสังคมในยุคปัจจุบัน	4.33	0.48	พึงพอใจมาก
2. จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงกับความต้องการของชุมชนและสังคมในยุคปัจจุบัน	4.40	0.50	พึงพอใจมาก
3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.20	0.41	พึงพอใจมาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน ในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.33	0.48	พึงพอใจมาก
5. นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.33	0.48	พึงพอใจมาก
6. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์	4.30	0.47	พึงพอใจมาก
7. กระบวนการกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริม และช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแนวคิดและลักษณะนิสัยที่ดีด้านความซื่อสัตย์	4.53	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
8. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลาย น่าสนใจ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดลักษณะนิสัยซื่อสัตย์	4.37	0.49	พึงพอใจมาก
9. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำทุจริต	4.50	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
10. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนัก และรังเกียจการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์	4.43	0.50	พึงพอใจมาก
11. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.43	0.50	พึงพอใจมาก
12. นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และค้นคว้าสื่อและแหล่งเรียนรู้	4.37	0.49	พึงพอใจมาก
13. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของเพื่อน	4.37	0.49	พึงพอใจมาก
14. วิธีและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความหลากหลาย ตรงตามสภาพจริง และเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.33	0.48	พึงพอใจมาก

รายการ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
15. วิธีและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีและเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.47	0.51	พึงพอใจมาก
รวม	4.38	0.49	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือกระบวนการกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริม และช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแนวคิดและลักษณะนิสัยที่ดีด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{x} = 4.53$) และรองลงมาคือ หลังจากที่นักเรียนได้เรียนหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงแล้ว ทำให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เอื้อต่อการกระทำทุจริต ($\bar{x} = 4.50$) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดได้แก่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.20$)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลวิจัยได้ดังนี้

1. ได้หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ผลการเปรียบเทียบลักษณะนิสัยซื่อสัตย์หลังเรียนด้วยหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามหลักสูตรเด็กไทยไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถปรับอัตราเวลาเวลาเรียน การจัด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับนักเรียนได้ทุกระดับชั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอนในการเลือกวิธีการสอน ซึ่งการเลือกใช้วิธีการสอนนั้นควรคำนึงถึงบริบทของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนด้วย ซึ่งวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะนิสัยซื่อสัตย์สูงขึ้นด้วย

2. หลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถนำไปบูรณาการได้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือจะจัดทำเป็นสาระเพิ่มเติมได้กับทุกระดับชั้น โดยครูผู้สอนสามารถเลือกเนื้อหา หรือวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

3. ควรเพิ่มกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้กระบวนการคิดแบบหมวก 6 ใบของเดอบอนโน (De Bono) เข้ามาเสริมให้สมบูรณ์ด้านกระบวนการคิด ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น เมื่อครูผู้สอนมอบหมายชิ้นงานให้กับนักเรียน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยวิธีการแบ่งกลุ่มแบบคละกัน ระหว่างเก่ง กลาง อ่อน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีซึ่งกันและกันด้วย นอกจากนี้ยังถือเป็นการปลูกฝังความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับนักเรียนด้วย

5. ควรนำหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงไปพัฒนาต่อสำหรับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เช่น นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ไปจนถึงนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

6. ผู้ที่มีความสนใจที่จะนำหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงมาพัฒนาต่อ นั้น สามารถนำวิธีการสอนรูปแบบการสอน หรือนวัตกรรมที่แปลกใหม่และทันสมัย มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจให้กับนักเรียน และเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยไม่รู้สึกลัวว่าตนกำลังเรียน

7. ควรให้ทุกสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยชื้อสัตย์ โดยบรรจุเป็นสาระเพิ่มเติม และให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกระดับชั้น หรืออาจเพิ่มเติมไปในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และบริบทของสภาพสังคมโดยรอบของสถานศึกษานั้น ๆ

8. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เหมาะสมต่อการพัฒนาหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงในครั้งต่อ ๆ ไป ควรเป็นกิจกรรมที่เป็นไปในลักษณะเล่นปนเรียน แต่แฝงไปด้วยข้อคิดที่หลากหลาย เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนซึมซับลักษณะนิสัยชื้อสัตย์ และรู้สึกรังเกียจการกระทำทุจริตในทุก ๆ รูปแบบได้เองโดยไม่ต้องถูกบีบบังคับ หรือถูกชี้แนะ แต่เป็นความรู้สึที่เกิดขึ้นได้โดยจิตใจสำนึกของนักเรียนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. เปรียบเทียบผลการประเมินลักษณะนิสัยชื้อสัตย์ของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรโตไปไม่โกงกับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงว่า การเรียนด้วยหลักสูตรใดทำให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยชื้อสัตย์ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดให้มากกว่ากัน

2. เปรียบเทียบรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของหลักสูตรโตไปไม่โกงกับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงว่า รูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรใด สามารถช่วยให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยชื้อสัตย์ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ได้ดีกว่ากัน

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรโตไปไม่โกง กับหลักสูตรเด็กไทยหัวใจไม่โกงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรใดมากกว่ากัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กนกพร ภู่งิน. (2556 , มกราคม). บทความความซื่อสัตย์. ค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2556.
จาก <http://21874-01.blogspot.com/2012/01/blog-post.html>
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- กฤตรินทร์ นิ่มทองคำ. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- จริยธรรม.คอม. (2552). ค้นเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2557. จาก www.dhamma.mbu.ac.th
- ทศนา แฉมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรัช บำรุงทรัพย์, 2556 , การน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน. ค้นเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2557 จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=880579>
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เนท.
- ธีราร บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- นิคม ชมพุลอง. (2545). วิธีและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- Bobbitt, F. (1918). The curriculum. Boston : Houghton Mifflin.
- Caswll & Cambell. (1935). Curriculum Development. New York : American Book Company.
- Hass, G. (1980). Curriculum Planning : A New York Approach. Boston : Alyn and Bacon.
- Shaver, J. & Berlak, H. (1968). Democracy , Pluralism and the Social Studies. Boston : Houghton Mifflin.
- Taba, H. (1962). Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace & Workd.
- Tyler, R.W. (1949). Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago : The University.
- Wheeler, D.K. (1974). Curriculum Process. London : University of London Press.
- Zais, Robert S. (1976). Curriculum : principles and foundations. New York : Crowell .

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวศิริรัตน์ นิลนาก
วัน เดือน ปีเกิด	19 สิงหาคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่บ้านนภคโลโฮม 55 หมู่ 3 ตำบลเนินมะกอก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

ตำแหน่งและประวัติการทำงาน

พ.ศ.2552 – 2556ครู รับเงินเงินเดือนอันดับ คศ. 1

โรงเรียนวัดทองศาลางาม สำนักงานเขตภาษีเจริญ
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ปัจจุบัน

ครู รับเงินเงินเดือนอันดับ คศ. 1

โรงเรียนเทศบาล 1 บางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก
จังหวัดพิจิตร